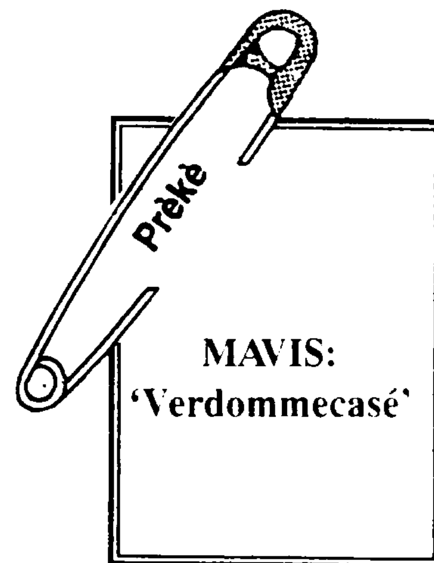
MAVIS ALBERTINA
...20 jaar showbusiness...

111E JAARGANG — NO.: 204 MAANDAG 5 SEPTEMBER 1994

AMIGOE

MAVIS:
'Verdommecasé'

Vaticaan vraagt meer aandacht socio-economische aanpak:

VN:Bevolkingsconferentie gouden kans voor mensheid

CAIRO - VN-Secretaris-generaal Boutros Boutros Ghali heeft bij de opening van de Bevolkingsconferentie van de Verenigde Naties de 155 deelnemende landen opgeroepen het opgestelde actieprogramma te accepteren. De actiepunten moeten de snelle toename van de wereldbevolking afremmen. Volgens Boutros Ghali heeft de internationale gemeenschap een "gouden kans" die ze niet moet laten liggen.

De besluiten van Caïro kunnen volgens Boutros Ghali van grote betekenis zijn voor de toekomst van de mensheid. De conferentie, de derde in rij, houdt zich immers niet alleen bezig met bevolkingsvraagstukken maar gaat ook over de bestrijding van armoede en het behoud van de natuur. De secretaris-generaal riep de congresdeelnemers dan ook op tot verdraagzaamheid. Bij alle bevolkingsvraagstukken moeten volgens hem evenwel ook culturele en religieuze verschillen worden gerespecteerd.

Nog voor de start van de negen dagen durende conferentie leverde de tekst van de slotresolutie grote problemen op. Zowel katholieken als islamieten hebben moeite met het feit dat zonder afkeuring wordt gesproken over abortus en buitenechtelijke relaties. De vijftienduizend congresdeelnemers willen een beleid uitstippelen voor de bevolkingsaanwas in de komende twintig jaar.

De Egyptische president Hosni Mubarak hield tijdens zijn toespraak een pleidooi om extremisme te vermijden en een gezamenlijke noemer te vinden via de dialoog. "We moeten dogmatiek en fanatisme buiten onze discussies houden. Extremisme moet buiten de ontwikkeling van de samenleving blijven want het ontbreekt die groepen op elk niveau aan eensgezindheid en verdraagzaamheid."

De bevolkingsconferentie ging van start onder zeer strikte veiligheidsmaatregelen. In de straten naar het door de Chinezen gebouwde conferentie-oord in een buitenwijk van de Egyptische hoofdstad, stonden duizenden politiemensen opgesteld.

STEUN ARMEN

De Wereldbevolkingsconferentie moet zich volgens paus Johannes Paulus II concentreren op economische en sociale steun aan arme landen. Dat is beter dan ouders te vertellen dat ze minder kinderen moeten krijgen, zo zei de paus zondag. De VN-conferentie in de Egyptische hoofdstad biedt een "historische gelegenheid" om de ontwikkeling van arme landen te stimuleren en een betere distributie van de natuurlijke bronnen aan te moedigen. De paus, die al maanden tegen "Caïro" te hoop loopt, noemde het "gevaarlijk" alle aandacht te richten op het terugdringen van het aantal geboorten.

Het hoofd van de RK kerk pleitte voor "nauwkeurige ethische regels" voor de regulering van demografische ontwikkelingen. Hij wees erop dat gezinnen "soeverein" zijn en dat overheden de taak hebben de privacy en onafhankelijkheid van ouders te respecteren. "De staat heeft de plicht gezinnen te

Vervolg op pag.12.

Aruba scoort hoog bij Miss-verkiezing

ORANJESTAD / ISE (Japan) - De achttienjarige Miss Aruba Alexandra Ochoa (rechts), is gisteren bij de Miss International 1994 verkiezingen die in Ise Japan werden gehouden, 'first runner' up geworden. Tot Miss International werd gekozen de 22-jarige Christina Lekka uit Finland terwijl het Spaanse model Carmen Maria Vicente op de derde plaats eindigde.

Miss Aruba ontvangt voor haar tweede plaats 1 miljoen yen wat overeenkomt met ongeveer 10.000 dollar. Bij de selectie moest elke kandidaat zich respectievelijk in badpak, folkloristisch kostuum en avondkledij voor de jury presenteren. De verkiezing vond plaats in Sunset Arena in de stad Ise op ongeveer 300 kilometer ten zuidwesten van Tokyo.

Na onthullingen in vertrouwelijk gesprek:

Minister van Economische zaken Brazilië opgestapt

BRASILIA - De Braziliaanse minister van Financiën en Economische zaken Rubens Ricupero heeft zondag zijn ontslag aangeboden. Zijn positie werd onhoudbaar nadat hij in een prive-gesprek had gezegd dat zijn anti-inflatie programma bedoeld was om de kansen te vergroten van Fernando Henrique Cardoso, de regeringskandidaat bij de presidentsverkiezingen van volgende maand.

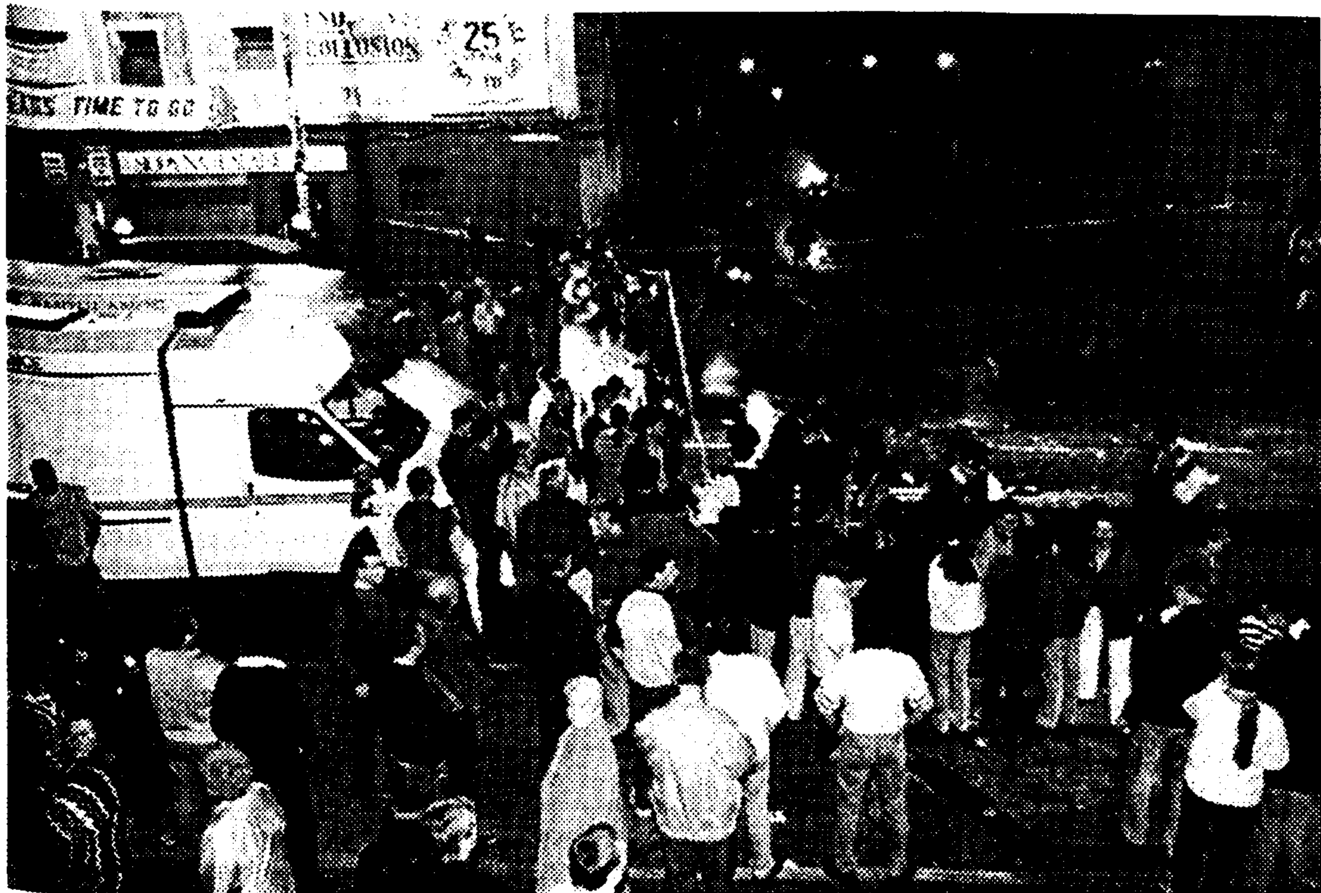
Ricupero zei zondag met tranen in zijn ogen dat zijn "zwakheden" het succes van zijn economisch beleid niet mogen aantasten en dat hij daarom wilde vertrekken. President Itamar Franco accepteerde het ontslag en benoemde gouverneur Ciro Gomes van de deelstaat Ceara tot opvolger. Gomes is de zesde minister van Economische zaken in de regering-Franco, die eind 1992 aantrad.

Het economisch herstelprogramma was opgesteld door presidentskandidaat Cardoso, de voorganger van Ricupero als minister van Economische zaken. De afgetreden bewindsman deed zijn openhartige uitspraken over de politieke achtergrond van het programma kort voor een televisie-interview, zonder te weten dat een andere verslaggever het gesprek opnam.

Het ontslag is een belangrijke opsteker voor Luiz Inacio "Lula" da Silva van de linkse Arbeiderspartij PT, die ver achter ligt in de opiniepeilingen. Een grote groep PT-aanhangers vierde zondag feest voor het ministerie van Economische zaken. "Huil, kleine Fernando, want je tijd om te gaan is gekomen", schreeuwden de demonstranten. Da Silva heeft gezegd dat Ricuperos uitspraken aantonen dat de regering illegale steun verleent aan zijn tegenstander Cardoso.

CAIRO - Een bus is zondag in de buurt van El Minya, zo'n 250 km ten zuiden van Caïro, in een kanaal terechtgekomen. Daarbij zijn volgens het Egyptische persbureau Mena 27 mensen om het leven gekomen. Er raakten er acht gewond. De bus verzorgde de verbinding tussen Sohag, in zuid-Egypte, en Caïro. De chauffeur zou de macht over het stuur zijn kwijtgeraakt.

Aanslag bij Sinn Fein-hoofdkwartier in Belfast

■ *BELFAST - Mensen hebben zich verzameld bij het hoofdkwartier van IRA's politieke vleugel Sinn Fein aan Falls Road in Belfast. Daar werd zondagavond een autobom tot ontploffing gebracht. Er deden zich geen persoonlijke ongevallen voor. Het was de eerste ontploffing nadat de IRA een bestand had afgekondigd, waarvan Londen nu wenst dat het een bestand zonder tijdslimiet is.* (AFP-satellietfoto)

New York Times concludeert:

Invasie VS in Haïti in oktober verwacht

WASHINGTON - Steeds meer functionarissen van het Amerikaanse ministerie van Defensie, het Pentagon, en van het Witte Huis zijn overtuigd van de noodzaak van een militaire interventie om de militaire junta in Haïti tot aftreden te dwingen. De Amerikaanse krant de New York Times berichtte dat zondag.

Volgens de krant is het zeer waarschijnlijk dat de interventie begin oktober zal plaatsvinden. De Amerikaanse minister van Defensie, William Perry, heeft zijn reis volgende week naar Rusland afgezegd. Het Pentagon deelde zondag mee dat de ontwikkelingen in Cuba en een mogelijke invasie van Haïti zijn aanwezigheid in Washington noodzakelijk maken.

De New York Times baseert zich onder meer op Amerikaanse regeringsfunctionarissen. Die constateren dat de militaire leiding rondom generaal Raoul Cedras er niet toe te brengen is vrijwillig plaats te maken voor de door haar verdreven president Aristide, ondanks de interventiedreiging en de zware sancties.

"We moeten ons er op prepareren dat ze geen antwoord geven en niet aftreden", citeert de New York Times een hoge ambtenaar. De Verenigde Staten (VS) bereiden samen met een paar honderd militairen uit vier Caribische landen een invasie voor.

Vice-president Al Gore herhaalde zondag nog eens dat "de illegale dictators", die zich de woede van de wereldgemeenschap op de hals hebben gehaald, moeten verdwijnen. "Op welke manier dan ook." Ook Lee Hamilton, de voorzitter van de Buitenlandcommissie van het Huis van afgevaardigden, verklaarde dat een interventie zeer nabij is "tenzij we een belangrijke diplomatieke doorbraak bereiken of de een of andere opening via onze geheime activiteiten".

Major:Bestand moet permanent zijn, geen ontmoeting met Adams

Sinn Fein:Vredesproces gaat door ondanks autobomaanslag

BELFAST - Een autobom is zondagavond voor een kantoor van de politieke arm van het Ierse republikeinse leger (IRA), de Sinn Fein, in Belfast ontploft. Het kantoor liep nauwelijks schade op en niemand raakte gewond. Een verboden protestantse terreurorganisatie, de Ulster vrijwilligersmacht (UVF), heeft de verantwoordelijkheid voor de aanslag opgeëist. Premier John Major vindt het nog te vroeg voor een ontmoeting met Sinn Fein-leider Gerry Adams. Hij twijfelt er trouwens aan of het staakt het vuren van de IRA wel permanent is.

Sinn fein betitelde de aanslag onmiddellijk als gericht tegen de vredesinitiatieven van de rooms-katholieke anti-Britse nationalisten in Noord-Ierland. Maar Sinn Fein verzekerde niet af te zullen wijken van het streven naar "een volledige demilitarisatie" van alle in het conflict betrokken partijen. "Dit kantoor werkt morgen weer en zo ook het vredesproces", aldus een zegsman van de Ierse nationalisten.

De aanslag was de eerste bomaanslag sinds de IRA een duurzame wapenstilstand aankondigde afgelopen donderdag. Op diezelfde dag werd een katholieke man vermoord door een andere protestantse loyalistische groepering, de Ulster vrijheidsstrijders (UFF).

De politie in Noord-Ierland meent dat de extremistische protestantse groeperingen de IRA willen provoceren om hun staakt-het-vuren te breken. De UVF en UFF zouden tevens sympathisanten duidelijk willen maken dat er wat hen betreft geen enkel compromis denkbaar is aangaande de status van Noord-Ierland als onderdeel van het Verenigd Koninkrijk. De groeperingen hebben dit jaar meer slachtoffers gevergd dan hun katholieke tegenhanger de IRA, die naar vereniging van het Britse Ulster met de republiek Ierland streeft.

De Britse premier Major zei tegenover de BBC de IRA-aankondiging alle "militaire operaties te staken" toe te juichen. Maar hij voegde eraan toe dat hij graag het woord "permanent" zou willen horen. "Wij zouden er graag absoluut zeker van willen zijn dat dit voorgoed het einde van het geweld is", aldus de premier. Op de vraag of hij Adams zou willen ontmoeten, zei Major dat "dat op dit moment zeker niet ophanden is". Major reageerde hiermee op een uitlating van Adams, die de Britse premier had opgeroepen besprekingen te beginnen.

Het Britse Labourlid Tony Benn had Adams uitgenodigd naar Groot-Brittannie te komen om de conferentie van de Labourpartij volgende maand bij te wonen. Benn had Major opgeroepen het inreisverbod dat voor Adams geldt, op te heffen. Volgens de wet tegen terrorisme is het Adams verboden in Groot-Brittannie te komen. Ook mag zijn stem niet via radio of televisie worden gehoord.

Major reageerde afwijzend. "Ik verwacht niet dat de minister van binnenlandse zaken dit (verbod) de komende maanden herziet", aldus de premier.

PG maakte spreekverbod voor Nordholt aan pers bekend

AMSTERDAM - Procureur-Generaal Van Randwijck is er zelf de oorzaak van geweest dat het bericht over het spreekverbod voor hoofdcommissaris van politie Nordholt, eerder bij journalisten bekend was dan bij Nordholt zelf en bij burgemeester Patijn van Amsterdam.

Van Randwijck's kabinetschef, M. Langerijs, heeft dat maandag bevestigd. Op donderdag 1 september werd bekend dat Van Randwijck de Amsterdamse hoofdofficier van justitie mr Vrakking, in een brief had verzocht ervoor te zorgen dat Nordholt zich niet meer publiekelijk uit zou laten over zaken die onder verantwoordelijkheid van Justitie vallen. Vrakking was op dat moment nog op vakantie. Minister van Justitie mr Sorgdrager werd pas 's avonds laat van de actie van Van Randwijck op de hoogte gesteld. Zij steunde de procureur. Van Randwijck verzond zijn brief op 31 augustus en maakte daarvan op 1 september melding tegenover een journalist van NRC Handelsblad. Burgemeester Patijn reageerde verrast op het spreekverbod. Hij had Nordholt wel streng onderhouden over zijn verklaringen maar wilde hem geen spreekverbod opleggen.

Stoffeerderij in as gelegd

WILLEMSTAD — De brandweer moest in het afgelopen weekeinde twee keer uitrukken voor branden in het tweede district op Curaçao. Het eerste geval betrof een grote brand in Montagne Rey waar Stoffeerderij Antilliana helemaal afbrandde.

De eigenaar lichtte de politie zelf in, toen hij rook uit een raam van zijn bedrijf zag komen. Minuten daarna was zijn stoffeerderij helemaal in de as gelegd, ondanks verwoede bluspogingen van de brandweer.

Het tweede geval betrof snackbar Ritz Santa Rosa aan de Santa Rosaweg. In de nachtelijke uren werd de politie naar de snackbar geroepen, waar omstanders rook zagen komen uit de luchtzuigers. De brandweer werd ingelicht en die konden voorkomen dat het vuur zich uitbreidde. Alleen de keuken brandde af. De politie en brandweer hebben beide zaken in onderzoek.

Griekse oud-premier:

Vervolging wegens smeergeld hangt boven hoofd Mitsotakis

ATHENE - Een onderzoekscommissie heeft maandag het Griekse parlement gevraagd de onschendbaarheid van voormalig premier Constantine Mitsotakis op te heffen zodat hij vervolgd kan worden voor het aannemen van steekpenningen.

De conservatieve regeringsleider en twee van zijn oudministers zouden in 1992 zo'n veertig miljoen gulden hebben gekregen bij de verkoop van een staatscementbedrijf aan een Italiaanse onderneming. Met de transactie was vierhonderd miljoen gulden gemoeid. De commissie heeft parlementsvoorzitter Apostolos Kaklamanis een petitie overhandigd. De voorzitter moet nu een datum vaststellen voor een parlementair debat over dit verzoek. Het parlement, waarin de socialisten een grote meerderheid hebben, heeft al eerder ingestemd met de mogelijkheid dat Mitsotakis wordt vervolgd voor illegale afluisterpraktijken.

Bij afwijkende voorkeur andere eilanden:

PAR: 'Geen tweede referendum Curaçao'

WILLEMSTAD — De Partido Antia Restruktura ziet niet in waarom de Curaçaose bevolking weer geraadpleegd zou dienen te worden als niet alle Antilliaanse eilanden optie A zouden verkiezen. Nathaly Mau Asam (PAR): "Die optie houdt in dat het staatkundig verband tussen de eilanden van de Nederlandse Antillen *die dat willen* blijft voortbestaan." En Curaçao heeft aangegeven dat te willen wat een tweede consultatie overbodig maakt.

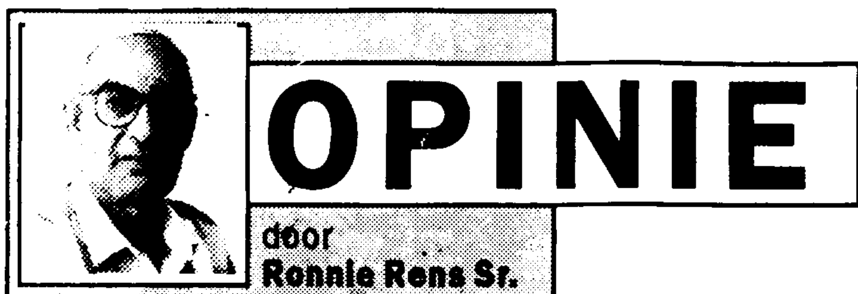
Bovendien zal nog dit jaar een Antilliaans topoverleg plaatsvinden waarin de resultaten van de referenda aan een nadere beschouwing zullen worden onderworpen. Daarin zal de beslissing vallen hoe de herstructurering zal worden uitgewerkt. Met minister van Antilliaanse en Arubaanse Zaken Voorhoeve is premier Pourier overeengekomen begin 1995 nader te overleggen met Aruba en Nederland over de staatkundige verhoudingen.

Mau Asam wijst op de uitleg in het rapport van de Referendum Commissie Curaçao waarin staat dat wie voor A (deel blijven uitmaken van de Nederlandse Antillen) kiest, kiest voor een bevestiging van de bestaande situatie. "Dat wil zeggen de inrichting van het staatkundig verband zoals neergelegd in de Staatsregeling en de Eilandenregeling. Dit sluit de mogelijkheid van modificaties in de verhouding tussen Land en eilandgebieden en/of tussen de eilandgebieden niet uit."

In haar wekelijkse radiopraatje zegt de PAR geluiden op te vangen van burgers die zich afvragen wat er moet gaan gebeuren als niet alle eilanden het voorbeeld van Curaçao volgen. Zo werd in de media geopperd dat er dan wellicht een tweede referendum op Curaçao zou dienen te worden gehouden. Met name op Sint Maarten lijkt een onafhankelijkheidsstroming in opkomst waar, naar verluidt, de stem van voormalig DP-leider Claude Wathey in doorklinkt. De gedeputeerde van Staatkundige Zaken Michel Deher (PDP) meent dat de onafhankelijkheid een eigen koersbepaling garandeert. Erg veel haast met de afscheiding van de Antillen en Nederland heeft de Sintmaartense gedeputeerde overigens niet. Dat kan wat hem betreft nog wel een jaartje of twintig aan voorbereiding kosten.

Eerder liet de PAR, de partij die de herstructurering van de Antillen hoog in haar vaandel draagt, weten dat eilanden die niet voor optie A kiezen per 1 januari 1996 het Antilliaans staatsverband dienen te verlaten. De PAR lijkt weinig boodschap te hebben aan de mening van Deher, die een jarenlange overgangssituatie suggereert wanneer voor onafhankelijkheid zou worden geopteerd.

De volksraadplegingen op Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba staan gepland voor 14 oktober. Bonaire houdt een staatkundig referendum op 21 oktober.

Een Nederlandse politicus, die Curaçao aan het begin van deze eeuw bezocht, schreef na terugkeer in Den Haag: "Het is een troosteloze toestand en een volkomen raadsel hoe de massa der bevolking het leven op dat eiland weet te rekken." Toen kwam de Shell uit de hemel vallen. Zij is het meest koloniale en racistische instituut geweest dat ooit hier heeft geopereerd, maar evenzeer is het een feit, dat geen enkele andere onderneming en geen enkel andere economische activiteit zulk een monumentale vooruitgang binnen de gemeenschap teweeg heeft gebracht. In een tijd, toen de bevolking nog geen 100.00 bedroeg, werkten in bepaalde jaren 16.000 mensen bij de raffinaderij. Zo een gigant was de Shell, dat ze haar eigen medische dienst had, met kleine eerste hulpposten verspreid over het terrein, zelfs haar eigen ziekenhuis bouwde (het Sanatorium) en twee openluchtbioscopen had voor haar personeel. In feite fungeerde de Shell als een plaatsvervangend Bestuurscollege.

Het bedrijf bouwde hele woonwijken voor haar personeel, zette grootscheepse infrastucturele werken op en op diverse plaatsen uitgebreide sportfaciliteiten. Inderdaad de olie heeft Curaçao gemaakt tot wat het vandaag is geworden. Nog kort voordat de Shell in 1985 vertrok, bracht ze nog een-derde binnen van de totale deviezenontvangsten, mede doordat jaarlijks tenminste 28 miljoen gulden aan winstbelasting moest worden betaald, zelfs als Shell-Curaçao geen winst had gemaakt.

Een vraag die nooit beantwoord zal worden (omdat daar nooit onderzoek over is gepleegd) is of het wel juist is geweest de Shell te doen vertrekken zonder gebruik te hebben gemaakt van ons recht het meer dan 400 hectare grote raffinaderij-terrein leeg en schoon opgeleverd terug te krijgen, waarna de overheid dat prachtige areaal voor andere economische of toeristische doeleinden had kunnen aanwenden. De ontmanteling zou zeker tweehonderd miljoen gulden hebben gekost. Shell voelde daar natuurlijk niets voor. Bij de eerste overname-onderhandeling paste Shell daarom een slimme taktiek toe, teneinde de gevreesde ontmanteling te ontlopen. Shell eiste namelijk eerst 49 miljoen voor haar installaties om uiteindelijk het complete complex aan Curaçao te verkopen voor slechts één Antilliaanse gulden.

Natuurlijk zou de ontmanteling van de raffinaderij enorme repercussies hebben veroorzaakt, met name wat de werkgelegenheid betreft. Maar het was duidelijk, dat de functie van de raffinaderij — die van algemene welvaartbrenger —met het weggaan van de Shell zou worden gedegradeerd tot die van werkverschaffer voor enkele duizenden gezinnen, inclusief die welke indirect van de olie afhankelijk zijn, namelijk de toeleveringsbedrijven, onderhoudsploegen en consultants. Nieuwe economische activiteiten ontstaan niet van de ene op de andere dag. Maar er hadden, zoals dat later het geval zou zijn met de invoering van de wachtgeld- en lumpsumregelingen, ook tijdelijke sociale voorzieningen voor het ontslagen personeel kunnen zijn getroffen.

Het nieuwe contract met PdVSA bewijst opnieuw dat de raffinaderij enkel en uitsluitend als werkverschaffer behouden blijft. PdVSA is vrijgesteld van een reeks invoerrechten, krijgt vermindering van havengelden. De inkomsten voor de overheid zijn in de komende twintig jaar vrijwel nihil, ook al omdat alle huurpenningen weer in de raffinaderij moeten worden geïnvesteerd. Gezien de bereidheid van de overheid honderden miljoenen uit te geven voor het behoud van de banen van het raffinaderijpersoneel, moest voor deze werknemers een beter contract eruit zijn gesleept. Zo had PdVSA de in dit geval redelijke eis moeten honoreren dat geen ontslagen zouden vallen en tevens moeten zorg dragen voor een vlottere en gegarandeerde doorstroming van plaatselijke krachten naar hogere functies, hetgeen tot nu toe niet in bevredigende mate het geval is geweest. Ook had kunnen worden bedongen dat lokale bedrijven in sterkere mate worden betrokken bij de voorbereiding, engineering en het begeleiden van renovatie-projecten. Veel schijnt nu te worden toegespeeld aan bedrijven in Caracas of aan Venezolaanse ondernemingen, die hier zijn geregistreerd.

De vakbond PWFC moet nu zelf voor haar leden gaan vechten, omdat de plaatselijke overheid heeft verzuimd haar enorme financiële commitment tegenover de werknemers door te trekken naar het bedingen van gunstiger arbeidsvoorwaarden. PWFC kan evenwel moeilijk van de daken schreeuwen op het stuk van de primaire en secundaire arbeidsvoorzieningen de trend-setter te willen zijn, omdat de raffinaderij in ons economisch bestel niet meer de trend-setter is.

Intussen is er een overeenkomst, die nog bekrachtigd moet worden door eilandsraad, regering, Staten en PdVSA.

PWFC en PdVSA moeten elkaar nog vinden in onderhandelingen die weer slepend en moeizaam dreigen te worden; ook moet PdVSA nog rond komen met het Nederlandse consortium dat voor bijna tweehonderd miljoen gulden een water- en energie-plant gaat bouwen.

We zitten al te diep in de put om daaruit te kunnen ontsnappen, dus zal alles, op de een of andere manier rond moeten komen. Intussen heeft het eilandsbestuur zich vastgelegd om honderden miljoenen te investeren in de komende twintig jaren. Maar er is in het voorlopige akkoord geen mechanisme ingebouwd om te controleren of PdVSA haar verplichtingen ten aanzien van de investeringen zal nakomen. Dat controle-mechanisme had er wel moeten zijn, zeker als de tegenpartij een bedrijf is, waarvan vrijwel het hele financiële gebeuren zich niet op Curaçao, maar in Caracas voltrekt.

Gezag kroont Miss Teenage

■*WILLEMSTAD — De Curaçaose tieners hebben een eigen Miss Teenage in de persoon van Jasmin Winterdaal. Ze werd door de jury uitgekozen tot de mooiste tiener tijdens een drukbezochte verkiezing in Asiento op Rust & Burgh. Ze studeert aan het Maria College en is 16 jaar. De andere kandidaten die in de prijzen vielen zijn: Glenery Verenzuela (tweede finaliste) en Roynessa Martha ('first runnerup'). Op de foto het moment waarop gezaghebber Elmer Wilsoe de kroon op het hoofd van Jasmin Winterdaal plaatst.*

Vierduizend huizen onwaarschijnlijk

Pikerie komt inwoners Sint Willibrordus geruststellen

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Tilly Pikerie gaat woensdag de inwoners van Willibrordus, Jankok, San Sebastian, Siberie en Fontein uitleggen waarom in laatstgenoemde twee gebieden niet gevreesd hoeft te worden dat er 4000 huizen gebouwd gaan worden.

De gedeputeerde komt naar Willibrordus op uitnodiging van het buurtcentrum van het dorp. Het bestuur is bezorgd over de mogelijke bouwplannen voor de gebied. Door de bestemmingswijziging, die nog door de eilandsraad moet worden goedgekeurd, wordt 230 hectare bebouwbaar. De projectontwikkelaar kan in principe 4000 huizen in het gebied neerzetten, op percelen van elk 800 vierkante meter.

"Zeer onwaarschijnlijk", zo meent bestuurslid Eric Bertad. De druk op het verkeersnet naar Willemstad toe zal in een dergelijk geval zo sterk toenemen, dat wonen op Bandabou onaantrekkelijk wordt. "Hoe ga je al die mensen vervoeren. De weg naar Westpunt zit nu al 's ochtends potdicht. Straks moet je om vijf uur de deur uit, wil je op tijd op je werk zijn", zo meent hij. De huizen zullen onverkoopbaar blijken, zo voorspelt hij.

In de voorwaarden waaronder het Bestuurscollege accoord is gegaan met de bestemmingswijziging, staat dat de projectontwikkelaar de volledige kosten voor de infrastructuur, zowel in de te ontwikkelen gebieden als naar de gebieden toe, moet dragen. Dat wordt een dure grap. "Ze zullen een spoorlijn moeten aanleggen, of een vliegveld", zegt Bertad smalend.

Het bestuur gelooft dan ook niet dat de projectontwikkelaar werkelijk een dergelijk grootschalig woningbouwproject wil neerzetten op Siberie en Fontein. "Als het wel zo is, dan loop ik voorop om te protesteren. Vierduizend huizen maken het landelijk karakter van Bandabou kapot. Duizend is zelfs te veel. Ik heb echt begrip voor de handtekeningenactie tegen de bouwplannen, die nu in Willibrordus georganiseerd wordt. Als het waar is, van die vierduizend huizen", zegt Bertad.

De bewoners van Willibrordus zijn niet tégen het bouwen van huizen op Siberie, daar is Bertad overtuigd van. Maar een vijftigtal is mooi genoeg. Wat de plannen van de projectontwikkelaar precies inhouden, blijft duister. Daarom lijkt het Bertad verstandig dat de overheid eist dat er maar een beperkt aantal woningen gebouwd mag worden.

Om de onrust onder de inwoners weg te nemen, heeft het buurtcentrum van Willibrordus gedeputeerde Tilly Pikerie gevraagd om te komen uitleggen wat er waar is van de plannen. Woensdag kunnen de bewoners om acht uur 's avonds terecht in het buurtcentrum van Willibrordus. Bertad verwacht een stevige discussie tussen de bewoners en de gedeputeerde. "Het is een apart volkje, dat geen blad voor de mond neemt", zo weet Bertad.

Komende dagen nog tientallen aanvragen verwacht

Ruim honderd UNA-studenten vragen WSF 18+ beurs aan

WILLEMSTAD — Ruim honderd studenten van de Universiteit van de Nederlandse Antillen hebben zich opgegeven voor de Wet Studiefinanciering 18+ (WSF 18+). Ronny Kleinmoedig, directeur van de Stichting Studiefinanciering Curaçao, verwacht dat nog voor het einde van het jaar minstens de helft van de 650 studenten van de UNA een aanvraag zal indienen.

De ruimere financiële mogelijkheden van WSF 18+ zijn door 113 UNA-studenten met beide handen aangegrepen. Van de aanvragen zijn er zestig inmiddels doorgestuurd naar Groningen en de studenten kunnen eind deze maand hun eerste uitkering tegemoet zien. De overige 53 aanvragen worden deze week aangevuld met nog ontbrekende documenten om vervolgens ook op de post gezet te worden naar Groningen.

Van de 113 studenten die een Nederlandse studiefinanciering hebben aangevraagd zijn er 29 uit Bonaire. De aanvragen van de Bovenwinden en de centrale regering (landsbursalen) zijn nog niet binnen. Vanwege de absentie van een ambtenaar zijn deze aanvragen nog niet afgewikkeld. De SSC hoopt echter op korte termijn ook deze aanvragen binnen te krijgen. Alle landsburalen zijn trouwens verplicht over te gaan op WSF 18+.

De tot nu toe ietwat tegenvallende interesse van de studenten kan met verschillende factoren te maken hebben. Zo kunnen door de acties van het personeel van Kranshi enige moeilijkheden zijn ontstaan. Alle studenten moeten bij het indienen van hun aanvraag ook een bewijs van Nederlanderschap en een uittreksel uit het bevolkingsregister overleggen. Ook waren in een groot aantal gevallen de belastingpapieren niet in orde, waardoor er enige vertraging is ontstaan.

Op de UNA zitten zo'n 650 studenten, waaronder twintig Arubanen die niet onder WSF 18+ op Curaçao vallen. Ronny Kleinmoedig was er vanmorgen zeer optimistisch over dat de meerderheid van de UNA-studenten over zou stappen op WSF 18+. "Veel studenten bekijken nog even de financiële voordelen. Onbekend maakt onbemind wordt vaak gezegd", aldus Kleinmoedig. "Indien de studenten echter de forse voordelen van het nieuwe systeem inzien zullen zij alsnog overstag gaan."

Oscar de Leon verwent toehoorders

'Rikesa' Albertina verrast publiek met 'scheldpartij'

WILLEMSTAD — Honderden mensen trotseerden zondag zes uur lang de hitte om de Venezolaanse salsero Oscar de Leon, Mellenger 'Boy' Thode, ERA Outéntiko en Melania van der Veen te beluisteren. Zij traden op in het 'Masha Danki Festival' van producer en presentatrice van Rikesa Universal Mavis Albertina. Zij speelde uiteraard de hoofdrol in een 'eenakter' op het Brionplein, waarin ze Pacheco Domacassé en gedeputeerde Oswin 'Chin' Behilia de huid vol schold.

Het Masha Danki Festival werd gehouden ter gelegenheid van de viering van het vierde lustrum van Rikesa Universal. Mavis Albertina betuigde met dat openlucht festival dank aan de Curaçaose televisiekijkers, die haar twintig jaar lang via de beeldbuis volgden. Rikesa Universal wordt ook in het buitenland uitgezonden via Univisión. Albertina gaat trachten via dat programma ERA Outéntiko en Mellenger 'Boy' Thode in Miami te promoten.

Voor het festival bedacht de Curaçaose ster een originele formule door te kiezen voor het historierijke Otrobanda als plaats van handeling, waar de grote massa fans bijeen stroomde. De gevel van de Handelskade in Punda en de Curaçaose haven vormden daarbij het decor van haar openlucht festival. ERA en Thode hadden een zeer verdienstelijk optreden.

Het was echter de Venezolaanse salsero Oscar de Leon die de honderden festivalgangers lekker verwende. Ruim een uur lang zong hij en speelde zijn orkest aan een stuk door. De Venezolanen lieten zich op die manier van hun beste kant zien. Daarbij bespeelde Oscar de Leon de aanwezigen op subtiele wijze en bracht hij het publiek in extase met de vertolking van diverse hitnummers. Ook bracht de Venezolaan hulde aan wijlen Angel 'El Gordito de Oro' Job, omdat naar zijn eigen zeggen, Job hem dé kans bood in de zestiger jaren om op de internationale salsamarkt door te breken.

Na dat indrukwekkende optreden verraste Mavis Albertina het publiek met een voor haar haar karakteristieke geen-blad-voor-de-mond verklaring. Daarbij schold ze Pacheco Domacassé, hoofd van de Servisio Kultural di Kòrsou, en de cultuurgedeputeerde Oswin 'Chin' Behilia de huid vol. Ze vindt de eerste een "cultuurbarbaar die zijn macht misbruikt" en verder kwalificeerde Albertina de tweede als "een mislukt musicus, een eveneens mislukt televisieproducer die ook nog politieke mislukkeling zal worden". Het publiek applaudisseerde uitbundig.

●DENNIS PIKERO

Joods Nieuwjaar

WILLEMSTAD — Vandaag is het 'Rosh Hashana', bekend geworden als het Joodse Nieuwjaar. Rosh Hashana is Hebreeuws voor 'Het hoofd van het Jaar', en is het geestelijk nieuwjaar van de Joden. Volgens de Joodse traditie velt God op deze dag zijn oordeel over de mensen.

CAIRO/WILLEMSTAD — De VN-conferentie over de bevolkingstoename is maandag onder strenge veiligheidsmaatregelen in Caïro van start gegaan. Voorzitter Nafis Sadik sprak het openingswoord van de conferentie, die ruim een week duurt. De Nederlandse Antillen zijn ook vertegenwoordigd, in de persoon van Jeffrey Sibesma, werkzaam bij het departement VoMil.

Glenn Sulvaran wil snelle behandeling wet drugsverslaafden

WILLEMSTAD — PARstatenlid Glenn Sulvaran wil haast maken met het onder curatele stellen van drugsverslaafden. Sulvaran heeft bij de Staten het voorstel ingediend om de behandeling binnen twee weken plaats te laten vinden.

Sulvaran is van mening dat hoge prioriteit moet worden gegeven aan het probleem van de drugsverslaafden om zodoende een 'verlichting voor de gemeenschap' te veroorzaken.

In het ontwerp-landsverordening wordt de mogelijkheid geopend van onder curatele-stelling van drugsverslaafden. 'Chollers' kunnen dan gedwongen worden af te kicken.

Meer lokaal nieuws op pag. 6 en 9.

Historische vlag voor Amerikaanse consul

■*WILLEMSTAD — Het afgelopen weekeinde werd de herdenking gevierd van de onvoorwaardelijke overgave van de Japanners tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het document van overgave werd ondertekend op het oorlogsschip USS Missouri op 2 september 1945 in de baai van Tokyo. Ter herdenking van de 49ste verjaardag van de ondertekening overhandigde Rudy Dovale één van de Amerikaanse vlaggen, die wapperde aan boord van de USS Missouri, aan de Amerikaanse consul-generaal Bernard Woerz. De vlag maakte deel uit van de uitgebreide Tweede Wereldoorlog-collectie van Rudy Dovale. Op de foto vlnr. Karen Wilson, de echtgenote van de honorair-consul van Engeland. Bernard Woerz, Rudy Dovale en Henk Beaujon, honorair-consul van Frankrijk.*

Homoet benieuwd naar resultaten KPMG-werk

WILLEMSTAD — De KPMG-affaire bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB) wekt veel beroering. PARstatenlid Celfriedt Homoet heef een aantal vragen gesteld aan minister van Arbeid Jeffrey Corion over de hoge consultantsfee van 800.000 gulden per maand. Volgens Homoet een ongekend hoog bedrag dat zelfs in de advieswereld niet voorkomt.

Homoet wil van de minister weten of het bedrag van 800.000 gulden juist is en wie de overeenkomst ondertekend heeft en voor welke duur. Inmiddels heeft een lid van de Raad van Advies van de SVB, Oscar Semerel, verklaard dat het bedrag veel hoger is; 1,4 miljoen gulden per maand.

Homoet vraagt ook wie het werk van de KPMG bij de SVB controleert. Hij wil ook weten wat de resultaten van KPMG zijn: "Hoeveel wordt er nu geïnd aan achterstallige betalingen door de KPMG en hoeveel voorheen door de SVB zonder de hulp van het adviesbureau."

Tot slot wil het PARstatenlid weten of er gewerkt wordt aan de 'upgrading' van het SVB-personeel en of er reeds een counterpart is aangesteld om het werk van de huidige directeur, Vemi Servage, over te namen bij afloop van zijn contract.

Jubileum Kolegio San Dominico

■*WILLEMSTAD — Kolegio San Dominico vierde gisteren haar veertigjarig jubileum. Hoofd van de school, Cesario Rafaëla, kondigde aan dat de school ook buiten de lesuren educatieve programma's gaat aanbieden. Met gedeputeerde Behilia en het RK Schoolbestuur is daarover overeenstemming bereikt. Ook voor de leerlingen van de school heeft de leiding iets in petto: dit jaar is het de bedoeling dat er een computerlokaal komt. Op de foto van links naar rechts: vier leden van de familie Smeulders, juffrouw Leeflang, en hoofd Cesario Rafaela.*

FAA-rapport: ALM niet onveilig

Laks toezicht Luchtvaartdienst heeft mogelijk gevolgen voor ALM

WILLEMSTAD — De ALM is onder curatele gesteld door de Amerikaanse luchtvaartautoriteiten als gevolg van het lakse toezicht van de Luchtvaartdienst van de Antillen. Het gebrek aan controles door de luchtvaartdienst heeft geleid tot maatregelen tegen alle Antilliaanse luchtvaartmaatschappijen die op de VS vliegen. Het FAA-rapport impliceert echter geenszins dat de ALM en de overige luchtvaartmaatschappijen echter onveilig zjn, aldus de *Wall Street Journal*.

Het lakse overheidstoezicht heeft mogelijk vergaande gevolgen voor de ALM. Alle luchtvaartmaatschappijen uit de Antillen zullen door de Amerikaanse luchtvaartautoriteiten nauwlettend in de gaten worden gehouden en worden gecontroleerd op naleving van de internationale veiligheidsvoorschriften.

Isa Henriquez, woordvoerster van de ALM reageert bijzonder verbaasd op het rapport. "De ALM heeft de veiligheid van haar passagiers en eigen personeel altijd voorop gesteld en kan het zich niet veroorloven de voorschriften niet na te leven. We hebben nooit een opmerking gehad over de veiligheid van onze passagiers of over het onderhoud", aldus Isa Henriquez, die benadrukte dat de vluchten naar de VS gewoon doorgang zullen vinden.

Waarop de Amerikaanse luchtvaartautoriteiten hun oordeel over de Antilliaanse luchtvaartdienst baseren is niet bekend. Volgens de *Washington Post* heeft de FAA naar elk land een team van vier inspecteurs gezonden voor een onderzoek. Siegfried Francisco, hoofd van de Dienst Luchtvaart, weigerde vanmorgen in gesprek te treden met de *Amigoe*. Via een woordvoerder verklaarde Francisco dat hij pas een verklaring aflegt als hij het FAA-rapport ontvangen heeft.

De FAA heeft dezelfde maatregel genomen tegen luchtvaartmaatschappijen uit Bolivia, El Salvador en Guatemala. Maatschappijen uit negen andere landen, waaronder Belize, de Dominicaanse Republiek, Honduras, Nicaragua, Paraguay, Uruguay, Ghana, Gambia en Zaïre, worden volledig geweerd uit het Amerikaanse luchtruim, omdat zij niet voldoen aan de veiligheidsnormen. Volgens de FAA deugt de opleiding van de piloten en het onderhoud van de luchtvloot niet en zijn er personele problemen.

Zaïre, Ghana en Gambia voeren naar aanleiding van het FAA-verbod geen vluchten meer uit op de VS. De andere zes landen hebben de maatregel omzeild door elders toestellen en bemanning te huren. Volgens de *Washington Post* van vrijdag hebben sommige Europese landen een inspectie door de FAA geweigerd met een beroep op hun soevereiniteit.

De Amerikaanse minister van Transport Frederico Pena zei nadrukkelijk dat de FAA de veiligheidsnormen van de desbetreffende landen had bekeken en niet die van de luchtvaartmaatschappijen.

De FAA is met zijn onderzoek, dat tot 1997 loopt, begonnen na het ongeluk met een Colombiaans Avianca-toestel vlakbij New York als gevolg van brandstofgebrek. Daarbij vielen 73 doden. Colombia staat echter wel op de lijst van landen, die zich aan de internationale voorschriften houdt. Bij elkaar vliegen 470 maatschappijen uit 90 landen op de VS. De luchtvaardiensten van 63 landen zijn nog in onderzoek.

In het Caribische gebied is alleen de Dominicaanse Republiek op de zwarte lijst geplaatst. Luchtvaartmaatschappijen uit de Bahamas en de Organisatie van oost-Caribische Staten (Antigua, St. Kitts, St. Vincent, Dominica, St. Lucia, Montserrat en Grenada) voldoen wel aan alle veiligheidsnormen. Ook de maatschappijen uit Argentinië, Brazilië, Costa Rica, Chili, Colombia, Guyana, Mexico, Panama en Venezuela kregen de goedkeuring van de FAA.

ABVO neemt coke-zaak op met minister Atacho

WILLEMSTAD — Het ABVO-bestuur neemt de 'doorspoel'-affaire van een halve kilo cocaïne door de wc-pot van het Bureau Narco Operatie (BNO) hoog op. De vakbond vroeg vanmorgen gesprekken met zowel de BNO-leiding alsmede de leiding van het Korps Politie Nederlandse Antillen (KPNA), maar kreeg geen gehoor. Voorzitter Hubert 'Bèbè' Rojer verklaarde desgevraagd dat zijn ambtenarenbond van plan is naar minister Pedro Atacho te stappen.

Als de BNO-leiding doorgaat met het plan om de desbetreffende BNO-beambte over te plaatsen zal ABVO naar de minister van Justitie stappen.

De BNO-ambtenaar benaderde zijn vakbond, toen de BNO-leiding het Bureau Interne Relatie (BIR) inschakelde. Dat gebeurde nadat 500 gram cocaïne op het bureau is 'zoekgeraakt'. In eerste instantie werd de Amerikaanse drugkoerierster E.B. aangewezen als degene die twee pakjes in beslaggenomen cocaïne doorspoelde in de wc-pot. Zij ontkent echter alle betrokkenheid.

De BNO-leiding liet vorige week doorschemeren dat het koste wat kost van plan is de verbalisant - die op 15, 16 en 17 augustus belast was met het verhoor van de drugkoerierster - te willen overplaatsen. Het BIR heeft evenwel niet kunnen vaststellen of de beambte nalatig of onzorvuldig is geweest.

ABVO springt nu in de bres voor het lid en vroeg vanmorgen een gesprek met zowel de BNO-chef Mingueli alsmede met de korpsleiding. In eerste instantie wilde de ABVO de hele affaire intern regelen. Deze week kwam de ambtenarenvakbond met een officiële verklaring na diverse publicatie in *Amigoe* afgelopen week over deze zaak.

De vakbond vindt verder dat de korpsleiding zelf sinds 22 augustus de publiciteit zocht en ook nog onjuiste informatie doorgaf. Dat allemaal terwijl het BIR bezig was met het interne onderzoek. "Niet alleen bracht de afdeling Voorlichting het een en ander in de publiciteit, maar daardoor werden er ook procedurele fouten gemaakt. Er was een intern onderzoek gaande, en wat doet de politie? Bewijsmateriaal werd voor de pers opgetrommeld en tentoongesteld," verklaarde Rojer.

Knelpunt schoolbesturen:

'Verwijderingsbeleid leidt tot drop-out'

WILLEMSTAD — Het overlegorgaan van onderwijsgedeputeerden (NOONA) heeft onlangs op Sint Maarten gesproken over de criminaliteitsbestrijding op scholen, de vernieuwing van de inspectie, en het toelatingsbeleid van schoolbesturen. Wat dit laatste betreft: minister Dijkhoff (onderwijs) meent dat de drop-out problematiek verband houdt met het verwijderen van scholieren door de schoolbesturen.

Het NOONA beoogt de samenwerking tussen de eilandgebieden op het gebied van onderwijs en educatie te bevorderen. Zo zal ondermeer de bestrijding van criminaliteit op scholen op elkaar afgestemd worden. De onderwijsgedeputeerden zullen daartoe een overzicht maken van de maatregelen die reeds getroffen zijn.

Onlangs trok de vereniging van mavo-directeuren aan de bel. De criminaliteit heeft het schoolplein bereikt, zo werd verontrust vastgesteld. Niet onder leerlingen zelf zou meer crimineel gedrag plaatsvinden, maar ongewenste bezoekers van buiten de school zouden hun actieradius verlegd hebben. Minister Dijkhoff (Onderwijs) heeft geopperd dat leerlingen badges of uniformen gaan dragen, zodat zij herkenbaar zijn.

De gedeputeerden hebben ook gesproken over de vernieuwing van de Inspectie van het onderwijs. Momenteel wordt daartoe een nota opgesteld, waarin voorschriften uitgewerkt worden over de kwaliteit waaraan het onderwijs op de eilanden moet gaan voldoen. Het onderwijs van de Pedagogische Academie (PA) wordt herzien. Daartoe zal de al bestaande visitatiecommissie nieuw leven worden ingeblazen.

De schoolbesturen en de gedeputeerden van de eilanden zullen op verzoek van Dijkhoff het toelatingsbeleid voor scholieren bespreken. De minister is namelijk bezorgd dat verwijdering van scholieren de drop-out problematiek in de hand werkt.

ORANJESTAD — Zestig bowlingspelers namen zaterdag deel aan het moonlight-toernooi in Eagle Bowling Palace.

Nadat elk deelnemer zijn 3 ronden had gespeeld, kwam Eugene Dubero met 577 pins als winnaar uit de bus. De tweede plaats was voor Peter Harsveld (565), de derde voor Gregory Koots (551) en de vierde plaats voor Frenk Petrochi met 520 pins.

Het volgende toernooi van Eagle Bowling Palace is op vrijdag 16 september. Dit is een handicap/scratch-dubbeltoernooi. Het aantal prijzen is ditmaal ook verdubbeld.

ORANJESTAD — Het nieuwe bestuur van de Aruba Bowling Association (ARBAS) werd tijdens een algemene ledenvergadering in Eagle Bowling Palace als volgt geïnstalleerd: voorzitter Norman de Cuba, vice-voorzitter Nico Quant, penningmeester Rolin Croes, secretaresse Gemma Koolman, commissarissen: Grace Angela, Fanchi Oduber en Skerre Arends.

Aruba huldigt Frans Figaroa met naambord

– ORANJESTAD - *Aruba heeft vorige week hulde gebracht aan de overleden oud-statenvoorzitter Frans Figaroa. Een straatbordje met zijn naam werd door premier Nelson Oduber in het bijzijn van familieleden en vrienden onthuld.*

Na overheidsverklaringen over steun indianen:

Zapatisten-verzet dreigt met hervatting van oorlog

MEXICO STAD - Het in de zuidelijke staat Chiapas actieve Zapatisten Nationale bevrijdingsleger (EZLN) heeft zondag in een verklaring de Mexicaanse regering ervan beschuldigd te liegen aangaande overheidssteun aan het platteland in Mexico. De rebellen kondigen dreigend aan dat "oorlog op (deze) valsheid zal volgen". De verklaring werd in een dagblad, La Jornada, gepubliceerd.

Het EZLN ontkent dat de regering van de machtige Institutioneel revolutionaire partij (PRI) daadwerkelijk iets heeft gedaan voor de arme boeren in Chiapas. Het EZLN zegt, naar de PRI verwijzend, dat "in de euforie na hun ogenschijnlijke verkiezingsoverwinning zijn zij die ons dwongen de wapens op te nemen een campagne in de media begonnen" die de schijn moet opwekken dat de regering [illegible] programma's heeft uitgevoerd.

EZLN woordvoerder "ondercommandant Marcos" verwijt de media de beweringen van de regering vaak te herhalen om deze geloofwaardiger te maken. Maar wat hieruit volgt kan slechts "[illegible] bloedbad" zijn, "waarna [illegible] imago wordt verkocht [illegible] het land weer kalm en vre[illegible] is", aldus de ondercomm[illegible]dant. Van hulp aan het pl[illegible]teland is volgens hem [illegible] strekt geen sprake.

De naar een held uit [illegible] Mexicaanse revolutie, E[illegible]liano Zapata (1879-1919), [illegible]oemde opstandeling[illegible] begonnen op 1 januari [illegible] guerrilla-oorlog in [illegible] uiterste zuiden van Mex[illegible]. Ze zeggen voor sociale [illegible]vormingen en een daadw[illegible]kelijke democratisering [illegible] vechten.

De presidentskandid[illegible] van de PRI, Ernesto Zedil[illegible] won op 21 augustus de na[illegible]nale verkiezingen en [illegible] Chiapas won PRI-kandida[illegible] Eduardo Robledo het gouv[illegible]neurschap van de staat. So[illegible]mige oppositiepartij[illegible] wijten hun teleurstellen[illegible] verkiezingsresultaten a[illegible] fraude. De Partij van de Dem[illegible]cratische revolutie heeft [illegible] Chiapas opgeroepen tot "bu[illegible]gerlijke ongehoorzaamhe[illegible]" uit protest tegen de verk[illegible]zingsuitslagen. Internat[illegible]nale waarnemers hebben [illegible] verkiezingen in Mexico [illegible] eerlijk bestempeld.

Over aanknopen diplomatieke relaties:

PLO:Overleg in eindstadium met Vaticaan

VATICAANSTAD - Het Vaticaan werkt aan diplomatieke betrekkingen met de Palestijnen. Dit heeft paus Johannes Paulus II zaterdag meegedeeld tijdens een audiëntie voor katholieke bisschoppen uit het Midden-Oosten in zijn zomerverblijf Castelgandolfo.

"We zijn op dit moment bezig de opening voor te bereiden van officiële betrekkingen met de vertegenwoordigers van het Palestijnse volk", aldus de paus, die de PLO niet met name noemde. Hij sprak de hoop uit dat er 'een vruchtbare dialoog' tussen beide partijen tot stand komt en dat katholieke gemeenschappen in de regio een goede toekomst tegemoet gaan. Het Vaticaan, dat sinds enkele jaren probeert een grotere rol te spelen in het vredesproces in het Midden-Oosten, heeft eerder dit j[illegible] diplomatieke betrekkin[illegible] aangeknoopt met Israël [illegible] Jordanië. De paus herhaal[illegible] zijn 'diepe wens' om rond h[illegible] jaar 2000 het 'heilige land' [illegible] bezoeken.

De vertegenwoordiger va[illegible] de PLO in Rome, Nem[illegible] Hammad, zei dat de onde[illegible]handelingen inmiddels in e[illegible] eindstadium verkeren. H[illegible] noemde het 'een 'grote e[illegible] voor ons' dat de paus pe[illegible]soonlijk de aankondiging ov[illegible] de op handen zijnde betre[illegible]kingen deed.

Radisson met vakantieprogramma

ORANJESTAD — Voo[illegible] de eerste maal introdu[illegible]ceerde The Radisso[illegible] Aruba Caribbean Reso[illegible] & Casino haar vakantie[illegible]programma. De Bon Bin[illegible] Beachclub biedt een speciale prijs aan voor vier dagen en twee nachten met een groot aantal extra's voor een echtpaar in het hotel.

Ondermeer kan men zonder extra kosten deel nemen aan het ontspanningsprogramma van het hotel. Dit omvat: merengue-lessen, tennis clinics en bingowedstrijden. En natuurlijk een groot aantal watersportactiviteiten, waaronder duiken en windsurfen.

De 386 hotelkamers worden aangeboden tegen aantrekkelijke prijzen, die men bij navraag bij het hotel kan krijgen. Er zijn speciale prijzen voor kinderen en als een extra bonus zijn kinderen onder vijf jaar vrij. In de Verenigde Staten en via reisagenten maakte Radisson Aruba veel promotie voor deze speciale vakantie-aanbieding.

AGENDA

[illegible] **KANTOORUREN AMIGOE** [illegible] van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; [illegible] gesloten.

[illegible] **FOON**

[illegible] spoedgevallen na kantoortijd: 21639, [illegible] en 24508. Pageboy 127-0379.

TELEFAX: 22368.

[illegible] **REKENINGNUMMER** [illegible]445 Banco di Caribe.

[illegible] (centrale) en 11141 (informatie).

[illegible] **CENTRALE**

****

[illegible] **ERTJES** verschijnen op dinsdag [illegible] en kunnen iedere dag tussen [illegible] 12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

****

WACHTREGELING DOKTOREN
maandag tot zaterdag van 18.00-07.00 uur:
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter Lacle via Dr. Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 74300) of via Alarmcentrum (115).
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter E. Weststrate via Centro Medico Dr. Rudi Engelbrecht (San Nicolas; tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

****

BOTICA
[illegible]dienst)
[illegible] di Brug:
[illegible], Tanki Leendert 158. Tel.: 32147.

****

VOOR BRANDGEVALLEN en ongelukken gelieve Alarmcentrale (tel.: 115) op te bellen.

****

CENTRO MEDICO CARABOBO
[illegible]straat 7, tel.: 21777)
De wacht heeft dr. Lili G. Beke-Martinez, tel.: 24696.

****

WIT GELE KRUIS ARUBA ZUIGELINGENBUREAU
([illegible]straat 22, tel.: 24444)
Dagelijks geopend van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur; maandag te Paradera (tel.: 28[illegible]) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (2[illegible]), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

****

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden die zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. Bel 37587.

****

HOME NURSING BUREAU ARUBA
Tel.: 34321.

****

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur, [illegible]

NARCOTICS ANONYMOUS [illegible] LINE
Tel.: 39989 (24 uur per dag).

****

AIDS-HOTLINE
Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

****

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Open van maandag tot en met vrijdag van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

****

FUNDACION RESPETA MI
([illegible] tegen seksuele misbruik van minderjarigen)
Tel.: 84433.

****

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1028, tel.: 27606/48124.

****

DIERENARTSEN
P. [illegible] en T.J.M. Wools, tel.: 21720.
Voor spoedgevallen buiten kantooruren tel.: 115.

****

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie tel.: 24953.

****

PARKE TIRAKOCHI
(Kinderpark te Savaneta, achter kleuterschool Promé Paso)
Geopend van maandag t/m zondag van 16.00-18.30 uur voor kinderen van 1-13 jaar.

****

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
([illegible]straat 5-A, Oranjestad)
Aanvangstijden van de diensten: woensdag en zaterdag om 19.00 uur.

****

FUNDACION DIABETICO ARUBANO
([illegible]plein z/n, Oranjestad)
Voor informatie tel. 21215.

****

TELEARUBA
MAANDAG: 15.00 Cartoons; 16.00 Flintstones; 16.[illegible] Inspector Gadget; 16.46 Woody Wood Pecker; 17.10 Still Swinging; 18.03 Sesame Street; 19.03 Science & Technology; 19.18 How Things Work; 19.32 [illegible]; 20.00 Telenoticias; 20.30 Golden Girls; 21.00 CNN International Hour; 21.40 Religious Program: True Devotion to Mary; 22.03 Showbizz Today; 22.28 CNN World Report; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

DINSDAG: 15.00 Cartoons; 16.00 Gary Coleman Show; 16.46 Captain Planet; 17.[illegible] After School Special; 18.03 Sesame Street; 19.03 Encyclopedia; 19.31 Science & Workshop; 20.00 Telenoticias; 20.30 The Jeffersons; 21.00 CNN International Hour; 21.40 Showbizz Today; 22.03 Caribbean Man; 22.51 Magnum; 23.39 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

****

MAANDAG
DIVERSEN
SPORT
BASEBALL
(ARUBA)
(A-klasse)
19.45 [illegible]

****

DINSDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

Wolff: positie werknemers gediend

SEPA en STA stellen zich op achter sociaal plan

ORANJESTAD — De overheidsvakbonden SEPA/STA, nu als één vakbond optredende, scharen zich achter het sociaal plan van de nieuwe regering. Voorzitter Gregorio Wolff is er niet over te spreken dat vijf jaar lang niets werd gedaan aan de door de overheid aangekochte dokterswoning van de Erven Arends in de Wilhelminastraat en dat men dit complex liet vervallen tot een 'chollerhouse'. Tevens werd felle kritiek geuit op het feit dat de regering Oduber een miljoen florin huur betaald voor het onderdak van het departement van Economische Zaken in het nieuwe Sun Development gebouw.

In zijn wekelijks radioprogramma wees Gregorio Wolff erop dat het sociaal plan voornamelijk dient om de positie van de werknemers te verbeteren op het gebied van de pensioen en medische verzorging door de AZV. Vooral in de particuliere sector is de positie van de werknemer slecht te noemen. Volgens Wolff hebben alleen de werkgevers van de 'boom' geprofiteerd, niet de werknemers noch de overheid.

In de tijd dat de regering Oduber in problemen kwam heeft de SEPA reeds gewezen op het feit dat de werkgevers onvoldoende betalen aan belastingen. Ook de wijze waarop de regering Oduber haar werknemers behandelde was niet correct en daaraan is de huidige financiële situatie mede debet.

Hij haalde daarbij nog de plannen van de werkgevers aan om SETAR, WEB, Luchthaven en haven te privatiseren en 1500 ambtenaren naar huis te sturen. Geen moment spraken de werkgevers over arbeidsvoorwaarden, wel steeds over de inflatie. Overigens was Wolff de mening toegedaan dat de werkgevers zelf de oorzaak van de inflatie zijn door de hoge winsten die berekend werden. Wolff wil nu zien wat het sociale plan gaat doen. Niet te spreken is SEPA-voorzitter Wolff over het miljoenen-huurcontract dat de regering Oduber sloot [illegible] Zaken in het nieuwe Sun Development gebouw onder te brengen. Hiervoor wordt een miljoen florin huur betaald. Ondanks dat de regering in financiële moeilijkheden verkeerd, worden dergelijke contracten afgesloten. SEPA heeft het vermoeden dat de aftredende regering voor haar verkiezingscampagne veel steun van de eigenaresse van het gebouw mocht ontvangen. Hier blijkt weer eens duidelijk uit dat het volk op de laatste plaats komt en financiers van de campagne hun doel bereiken. In de dertig dagen dat de regering Oduber nog aanbleef ging de verhuizing van Economische Zaken door. Tenslotte wees Wolff er op dat betrokken firma ook eigenaresse van het nieuwe golfproject is en de regering hiervoor alles beschikbaar stelde ten koste van het natuurschoon. Wolff vraagt in dit verband of het golfproject ook water krijgt uit de Bubali waterplas zonder daarvoor een cent te betalen.

Onbegrijpelijk noemt de SEPA-voorzitter het feit dat de regering Oduber de afgelopen vijf jaar totaal niets heeft gedaan aan het door de overheid gekochte complex van de erven Eloy Arends aan de Wilhelminastraat en dit liet vervallen tot een 'chollerhouse'. Er werd geen moeite gedaan om een bestemming voor deze gebouwen te zoeken. Er werd alleen maar politiek mee gespeeld. Wolff verwacht dat de regering Eman hieraan zonder uitstel een einde zal maken.

Tijdens FADA\PRIDE diner:

Minister Vos verklaart oorlog aan drugsgebruik

ORANJESTAD — Tijdens het 'fundraising dinner' van FADA/PRIDE verklaarde de nieuwe minister van Justitie Watty Vos de oorlog aan de verdovende middelen. Zijn collega-minister dokter Lily Beke verklaarde dat de regering meer aandacht gaat besteden aan behandeling van drugsslachtoffers. Met een campagne zal vooral de jeugd op de gevaren van de verdovende middelen worden gwezen. Expert Milton Creagh was geschrokken van het toenemende drugsgebruik op Aruba.

Dokter Beke die uit haar praktijkervaring de nadelige gevolgen van drugsgebruik kent, stelde dat de drugsslachtoffers geholpen moeten worden waardoor zij in de maatschappij kunnen terugkeren. Vooral familieleden kunnen daarbij de helpende hand bieden. Ook de jeugd moet meer alert zijn [illegible].

Minister voor Justitie Watty Vos wees erop dat zij die drugs verkopen het door het nieuwe beleid van de regering erg moeilijk gaan krijgen. Het volk zal kunnen zien hoe twee ministers deze zaken gecombineerd aanpakken en met oplossingen komen om een einde te maken aan het drugsmisbruik op Aruba.

De gastspreker van deze avond Milton Creagh was geschrokken. Tien jaar geleden waren de cijfers van criminaliteit niet zo hoog als thans het geval is. Er zijn mensen die menen dat een dergelijke groei normaal is, maar dat is juist het negatieve denken van die mensen. Criminaliteit kan niet geaccepteerd worden als iets logisch in deze gemeenschap.

Creagh was bij bezoeken aan scholen geschrokken toen de leerlingen vertelden over het gebruik van verdovende middelen op Aruba. De jeugd wordt iedere dag met drugs geconfronteerd, meer dan wij kunnen vermoeden. Een groot aantal weet wat drugs zijn, wie ze gebruiken en waar ze deze kunnen kopen. Als oorzaken ziet Creagh de snel groeiende economie en ouders die niet veel tijd aan hun kinderen besteden, omdat zij hun werk belangrijker vinden. In vele gezinnen werken vader en moeder en worden de kinderen aan hun lot overgelaten. Ook de televisie heeft een negatieve invloed op de jeugd, hetgeen door de intrede van 'cable tv' nog groter is geworden. Volgens Creagh is in de Verenigde Staten reeds komen vast te staan dat door 'cable tv' de misdaad en het drugsgebruik zijn toegenomen. Hij voegde eraan toe dat ook de Venezolaanse tv hierin een rol speelt door de misdaadverhalen, die vooral op zondagen vertoond worden. De overheid dient tegen deze gang van zaken streng op te treden.

Tenslotte merkte Milton Creagh op tijdens het FADA/PRUIDE diner in Hyatt hotel dat het bestrijden van drugs niet alleen een zaak is voor FADA/PRIDE en de overheid, doch voor ons allen. Er kan nog iets gedaan worden om Aruba te redden, maar wij moeten dan wel zonder uitstel krachtig aanpakken, zodat het niet geheel uit de hand loopt, aldus Creagh.

Overvallers gingen er met flinke buit vandoor

ORANJESTAD — Vrijdag, kort voor middernacht, werden de bewoners van een woning te Parkietenbos door vier gewapende Spaansprekende mannen overvallen, terwijl La Fama Bazaar op klaarlichte dag door twee Spaansprekende, gewapende mannen van 11.000 florin werd beroofd.

De bewoners van Parkietenbos hoorden buiten hulpgeroep, waardoor E.P.(19) het raam openmaakte om te kijken wat er gebeurde. Een van de overvallers greep hem bij de keel en onder bedreiging van een pistool drong hij het huis binnen. Tegelijkertijd hadden drie andere mannen een raam aan de zijkant van de woning vernield en waren ook binnengedrongen. De overvallers wilden de autosleutels, huissleutels en geld. Toen de moeder van E. hen vertelde dat ze geen geld in huis had werd ze enige keren met de kolf van het pistool tegen haar hoofd geslagen waardoor ze een kapwond opliep. Haar bejaarde vader kwam haar te hulp, maar raakte gewond toen een van de overvallers op hem schoot. Hij raakte aan zijn rechterschouder gewond. Met een ambulance werden de gewonden naar het ziekenhuis vervoerd.

De overvallers doorzochten het hele huis en namen enige gouden sieraden, een videoapparaat en geld mee. Ze verdwenen in een blauwe auto zonder kenteken. Iets verderop verwisselden ze de auto voor een lichtgroene wagen. De bewoners werden met tape vastgebonden en in een kamer achtergelaten. De politie zond negen patrouilles, die meteen de buurt afzochten, dit echter zonder resultaat.

Enige uren later, zaterdag om 15.25 uur, werd een gewapende overval op La Fama Bazaar te Oranjestad gemeld. Twee Spaansprekenden, met een Colombiaans accent, gingen met een buit van ruim 11.000 florin vandoor.

De overvallers waren de zaak binnengekomen en gingen meteen het kantoor binnen, waar een van hen de manager de loop van zijn pistool liet zien. De overvallers maakten zelf de geldlade open en haalden het geld eruit. Een verkoopster die net uit het pakhuis kwam werd ook in het kantoor geduwd en de mannen doorzochten de hele winkel. Ze namen alle sleutels mee en renden weg.

De politie zond meteen een opsporingsbericht uit, waardoor een patrouille om 16.20 uur ter hoogte van een benzinestation te San Nicolas een pickup met twee mannen die aan de beschrijving voldeden, aanhield. De mannen R.R. (44) en J.L.(34) beiden uit Colombia, werden naar de politiewacht overgebracht en voor verder onderzoek opgesloten. Van het geld is nog niets terecht.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN ([illegible], Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur [illegible] te maken via tel. [illegible]

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 08.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van [illegible] Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

****

ORANJESTAD — Atletiekclub CAMO organiseert op zondag 18 september de 7de Careda di Vrumlaga, voor de jeugd van 3-4 jaar en ouder. De wedstrijden beginnen om 9 uur in het Guillermo Trinidad-stadion en de deelnemers moeten om 8 uur aanwezig zijn voor het inchecken. Het inschrijfgeld bedraagt 3 florin [illegible] voor een T-shirt, [illegible] en frisdrank. [illegible] inschrijven bij [illegible] en Zapaar Shoe Shop, [illegible] Sport Shop in San Nicolas, Pasteleria Estrella in Santa Cruz, en gedurende de atletiektrainingen op dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdagmiddag in het stadion.

De grote steden van morgen

In het jaar 2000

in miljoenen inwoners

sinds 1950

De verstedelijking blijft met grote stappen toenemen over heel de wereld en zoals het er nu naar uitziet zal dit ook het geval blijven in de eerste decennia van de volgende eeuw. Dan zal meer dan de helft van de mensheid in verstedelijkte gebieden wonen. Dit is een der themas welke aan de orde moeten komen op de maandag te beginnen Internationale bevolkingsconferentie van de Vn in Cairo.

ORANJESTAD — De 'Organisacion Demócrata Cristiana de America' (ODCA), houdt op 9 en 10 september een belangrijk seminar op Aruba. Zo werd gisteren vernomen van ODCA's algemeen secretaris a.i., Tico Croes.

Het centrale thema van het seminar is 'The Caribbean Towards The 21st Century'. Het beleid van een land met betrekking tot het buitenland is [illegible] Tico Croes [illegible] halen van de vriendschapsbanden met andere landen. Deze visie is noodzakelijk, gezien de realiteit, dat het vormen van blokken tussen landen [illegible] uitdagingen van de 21ste eeuw.

Op het seminar zal het woord worden gevoerd door drie sprekers van internationaal formaat. Volgens Tico Croes is zijn partij de AVP, die bij de ODCA is aangesloten, van mening dat het seminar substantieel zal bijdragen tot een positieve profilatie van Aruba in de wereld.

Politie had het druk met wetsovertreders

ORANJESTAD — Naast de reeds vermelde overvallen had de politie het vooral op zaterdag druk. Er werden verschillende personen aangehouden, terwijl een vrouw in haar huis werd verkracht.

Een bewaker van een van de grote hotels greep R.Q.(15) in zijn kraag toen hij samen met twee andere jongens een pinball machine met een schroevendraaier had vernield. De twee anderen namen de benen maar werden korte tijd later ook aangehouden en aan de KZP overgedragen.

Een kok deed aangifte van diefstal tegen de man R.H.(36) die bij zijn werkplaats uit een heuptas een gouden ketting en 3075 florin had gestolen. De diefstal had een maand geleden plaatsgevonden en aangever was er achtergekomen dat R. de ketting aan een animeermeisje te San Nicolas cadeau had gedaan. Aangever had getracht de ketting terug te krijgen maar de vrouw weigerde dit. De politie hield de vrouw M.E. (26) wegens heling aan, terwijl de ketting in haar tas werd aangetroffen en teruggegeven, waardoor de aangever geen aangifte tegen M.E. wilde doen. Ze kwam na een procesverbaal weer op vrije voeten.

Uit het onderzoek naar de man R.H., bleek dat deze een dag tevoren reeds gearresteerd was in verband met oplichting. Hij had zich bij de eigenaresse van een zaak te San Nicolas voor een manager van een groot hotel uitgegeven en had haar een computer, laptop en typewriter te koop aangeboden. De vrouw had voor deze artikelen 1800 florin betaald. Toen ze noch de man, noch het geld, noch de goederen terugzag, deed ze aangifte bij de politie, die de man aanhield.

Een bewoonster van San Nicolas (30) werd zaterdag om 02.00 uur door een man in haar huis bestolen en verkracht. De vrouw lag te slapen toen een man met een [illegible] vernielde. Onder bedreiging van een mes werd [illegible] waarna de dader er met 25 florin vandoor ging.

Een choller besmeurde enige klanten van een bakkerij te San Nicolas met modderwater, nadat de verkoopster haar voor een glas water 25 cent vroeg. Na haar daad nam ze een zak zoete broodjes uit een van de rekken en verdween. De politie trof haar in de buurt knabbelend op een van de broodjes aan en zij verklaarde deze te hebben gekocht. De bakkerij wilde geen aangifte doen, zodat ze er met een berisping van af kwam.

De man O.F.(34) werd in een bar te San Nicolas door twee onbekende mannen in elkaar geslagen. Hij werd met een gebroken neus naar het medisch centrum gebracht. Omstanders herkenden de daders en even later werden G.W.(16) en A.L.(29) aangehouden en opgesloten. De reden van de mishandeling wordt niet in het politierapport vermeld.

Pensioenleeftijd blijft zestig jaar

ORANJESTAD — In reactie op berichten ten aanzien van het bejaardenpensioen, herhaalde premier mr Henny Eman dat met de steun van alle organisaties het pensioen verdubbeld wordt, zoals de AVP dit destijds wenste. De leeftijd die recht geeft op pensioen blijft 60 jaar. De nieuwe regering heeft dit reeds met de verschillende groeperingen besproken. En mocht dit een nationaal discussiepunt worden, het [illegible] niet het geval is, [illegible] het volk beslissen. [illegible] domspensioen is een van de prioriteiten van de regering. Het verdubbelen van [illegible] sioen vormt een [illegible] deel van de sociale [illegible] komst bij het [illegible] gramma.

Premier Eman [illegible] toe dat de verdubbeling van het pensioen zo spoedig mogelijk zal worden [illegible]. Vanaf vandaag [illegible] de betrokken instanties [illegible] de voorbereidingen [illegible] gewerkt. De regering houdt het publiek van het verloop op de hoogte.

Vonnis in drugszaken

ORANJESTAD — In totaal 27 maanden gevangenisstraf, zo luidden de vonnissen tegen een duo dat zich schuldig maakte aan handel in verdovende middelen. R. de C. werd veroordeeld tot 15 maanden gevangenisstraf voor de verkoop van verdovende middelen. W.K. kreeg voor hetzelfde feit 12 maanden.

De Dominicaanse S.P. die op 18 mei op doorreis naar New York op de luchthaven werd aangehouden met cocaïne hoerde een vonnis van twaalf maanden.

Acht maanden gevangenisstraf luidde het vonnis tegen R.M. (20) die in een proeftijd van een vorig vonnis twee diefstallen pleegde. Hij stal een camera van een toerist in de Aruba Beachclub en nam een tas van een tafel mee. Voorts mishandelde hij een vriend met een gebroken fles. Conform de eis van de officier werd hij veroordeeld tot acht maanden gevangenisstraf.

Heineken catamaran regatta in november

ORANJESTAD — Aruba is ook dit jaar gastland voor de vierde internationale Heineken Catamaran Regatta. De regatta is van 4 tot 12 november en het hoofdkwartier hiervan is bij het Holiday Inn Resort.

Dit jaar worden 180 catamaranzeilers verwacht uit Nederland, Duitsland, Engeland, Oostenrijk en België. Verwacht wordt dat ook het aantal deelnemers uit Zuid- en Noord-Amerika en Aruba zelf zal toenemen. Alle races vinden plaats tegenover de hotels aan de Palmbeach.

De regatta wordt op 5 november geopend met een *welcome party* en op 11 november afgesloten met de prijsuitreiking tijdens een *farewell party*. De sponsors zijn ditmaal: Heineken, Arubaanse regering, Coca Cola, Nedlloyd, KLM, ABN-AMRO, Egon, Canon, Delial, De Palm Tours, Zwart, Mount Gay, Lipton Ice, Meta Corporation en Airways Rent A Car.

Nadere informatie over inschrijving en kosten voor de regatta is verkrijgbaar door één van de telefoonnummers, 23778, 23779 of 37254 te bellen.

De Tropen open

- door Joël Labadie -

WILLEMSTAD — Een biefstukje, salade met advocado en blue cheese, kip en garnalen in kerrysaus of fettuchini. Het is te verkrijgen in de Tropen; de Tropen met hoofdletter T. Het nieuwste grand café aan de Schout-bij-nacht Doormanweg. Wie er ook te vinden zijn: Henk van Wijk en Joe Kaal.

Zij staken samen met de eigenaren van de Fisherman's Wharf tijd, geld en energie in de drie maanden durende grondige verbouwing van wat vroeger jazz-café The Blue Note was. Inco n.v. van Edwin Fransisca tekende voor het aannemerswerk.

Maandag ging De Tropen echt open en tijdens het eerste happy hour op vrijdag van zes tot half acht was het er al stampvol. Het nieuwtje gaat snel door de stad. Maar dat er wat nieuws aan de hand is tegenover supermarkt Centrum valt ook vrij moeilijk over het hoofd te zien met de open deuren en het terras die het nieuwste uitgaansplekje kenmerken.

Er is nog iets anders dat De Tropen opvallend maakt: de lichtarmatuur. Spotjes aan eigenaardig gespannen draden, tentakelspotjes boven de bar en sfeervolle naar boven gerichte muurlampen. De stijl van de inrichting wordt bepaald door het vele houtwerk.

Henk en Joe zijn ex-barman en ex-bedrijfsleider van Rumours. Het lokale horeca-leven is hen al minstens vier jaar bekend. "We vinden het leuk als we mensen een fijn gevoel kunnen geven als ze uitgaan. Of het nou om lunch of diner gaat", zegt een vanwege de onverwachte drukte licht zwetende Van Wijk voordat hij weer achter de bar duikt om bij te springen.

De snack-kaart kent *garlic shrimps*, stukjes gebakken banaan en ander verplicht borrelgarnituur. Op het menu prijken verder gerechten die in een restaurant als dit verwacht mogen worden. De *red snapper* bepaalt de lokale kleur van de spijskaart, of beter gezegd het spijsbord. Gestoomde cappucino en espresso en 'koffie verkeerd' horen erbij.

Een van Henk en Joe's horeca-handlangers meldt nog de plannen voor het beginnen van een kookclub op maandag en de aanwezigheid van een leestafel met kranten en magazines en de Tropenkolder (lees: het happy hour).

De Tropen is een eetcafé, geen danscafé. Er is veel blues, jazz, *golden oldies* en funk te beluisteren, maar er is ook ruimte voor andere stijlen. Er is geen dansvloer. Maar over het aan de kant schuiven van de tafels kan altijd gepraat worden, grapt één van de Tropicanen.

De Tropen is de bereiken door heel voorzichtig de Schout-bij-nacht Doormanweg over te steken. Het verkeer is er nogal druk. Vandaar

Open van maandag tot en met donderdag van 10.00 tot 02.00 uur. Vrijdag en zaterdag tot 03.00 uur. Lunch van 11.00 tot 15.00 uur. Diner van 18.00 tot 22.30 uur.

Integratie-week

WILLEMSTAD — De komende week organiseert de Universiteit van de Nederlandse Antillen de jaarlijkse integratieweek voor nieuwe studenten. Doel van de week is om studenten kennis te laten maken met elkaar door educatieve en recreatieve activiteiten. Zo wordt dinsdag een aantal struiken geplant bij de zusters van 'Monasterio Mama di Dios.' Het doel daarvan is, zo schrijven de organisatoren, 'om het leven van de zusters enigszins te veraangenamen'.

Drugschip vaart onder Antilliaanse vlag

Eisen tot vier jaar cel tegen leden drugsbende

ALKMAAR/WILLEMSTAD — Officier van justitie mr Scheffer heeft vrijdag voor de rechtbank van Alkmaar celstraffen tot vier jaar geëist tegen vier verdachten van drugshandel. Volgens de officier namen zij deel aan een criminele organisatie die met drie zeetransporten bijna negentien ton hasj ter waarde van ruim 60 miljoen gulden Nederland wilde binnensmokkelen. Twee van de geplande drie transporten mislukten door ingrijpen van de Franse en Nederlandse politie en douane.

De officier eiste tegen de organisator, de 37-jarige P.E. uit Schagen, vier jaar cel en een ton boete. E. ontkent elke betrokkenheid en volgens zijn raadsman mr Teunisse berust de verdenking jegens hem op 'pure speculatie'.

Vier andere Nederlandse leden van E.'s organisatie zijn eerder in Frankrijk veroordeeld tot celstraffen van vier jaar. De Franse douane vond ruim tien ton hasj op hun schip *Rossiant*. Het viertal legde gedetailleerde bekentenissen af, waarna de Nederlandse politie een grootscheeps onderzoek startte.

Dit leidde ondermeer tot de entering van de onder Antilliaanse vlag varende *Erva* voor de kust van IJmuiden op 30 december van het vorig jaar. De kotter bleek echter leeg. De bemanning had in de Golf van Biscaye vijf ton hasj overboord gezet na ontdekking door een patrouillevliegtuig. Een deel van de lading werd in zuurkoolvaten onder de waterlijn achter het schip aan gesleept. Een aantal vaten spoelde in Zeeland aan. De politie deed in verband met het transport op twaalf plaatsen in vijf provincies invallen.

E.'s 43-jarige Helderse mede-organisator R.F. hoorde drie jaar eisen. De destijds succesvolle directeur van een bloeiende rederij werd in 1990 nog uitgeroepen tot 'ondernemer van het jaar' in Den Helder. Een gokschuld van vier ton zou hem hebben verleid tot de drugstransporten. De officier hield in zijn eis rekening met de omstandigheid dat F., eind 1989 eigenaar van een rederij met twintig schepen en 250 werknemers, zakelijk en emotioneel aan de grond zit. De man legde na zijn aanhouding spontaan een volledige bekentenis af.

De officier wil de veertigjarige G.S. uit Bergen voor vier jaar achter de tralies. Hij was werknemer van F. en met hem bevriend. Hij fungeerde volgens de officier als kapitein op een van de drie smokkelschepen. S. werd in 1984 en 1989 veroordeeld tot drie en vier jaar celstraf voor het bezit van cocaïne. Ook hij ontkent elke betrokkenheid bij de hasjtransporten.

De 29-jarige E.M. uit Schagerbrug trok zijn eerdere bekentenissen in. Maar hij had volgens de officier slechts een bescheiden rol: eis negen maanden. M. wordt mogelijk ook in Frankrijk vervolgd. De Alkmaarse rechtbank doet op 16 september uitspraak.

Dramatische toename van aantal bedrijfsongevallen

WILLEMSTAD — Het aantal bedrijfsongevallen, voor zover bekend, bedroeg op Curaçao in de eerste acht maanden van dit jaar 839, waarvan drie met dodelijke afloop. Vergeleken met het jaar 1989, toen in de gehele Antillen over het hele jaar 1065 bedrijfsongevallen plaatsvonden, is dat een dramatisch toename. Zo bracht minister Jeffrey Corion (Arbeid/Sociale Zaken) gistermiddag naar voren.

"De Veiligheidsinspectie van het departement functioneert niet goed. Niet zoals ik dat wil," bevestigde de minister. Het ontbreekt aan voldoende mankracht en materiaal. "Zelfs geen zaklantaarn of huishoudtrapje heeft de dienst tot haar beschikking". Maar ook de eilandgebieden, die indertijd de taken van de veiligheidsinspectie (VI) hebben overgenomen, zijn in gebreke gebleven bij het oprichten van eigen controlediensten. De ministerraad heeft daarom gisteren het principebesluit genomen dat de decentralisatie van de VI wordt teruggedraaid en het Land weer de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsveiligheid krijgt.

Twintig jaar geleden zouden de Bovenwinden al hun eigen inspectie instellen. Er gebeurde niets. Bonaire heeft sinds de decentralisatie in 1984 ook nog geen dienst in gesteld. De VI treedt nu alleen op ten behoeve van Curaçao, dat de taken ook zelf in handen wilde nemen maar daartoe geen stappen ondernam, ondanks herhaalde aanmaningen van de centrale regering. Nu het Land heeft besloten de decentralisatie weer terug te draaien constateert Corion tot zijn verbazing, dat Curaçao toch zelf de VI over wil nemen.

Als voorwaarde stelt Corion nu dat uiterlijk 15 september door het BC wordt aangegeven hoe zij dat denken in te richten.

Dijkhoff: 'dit jaar akkoord nascholing'

WILLEMSTAD — Minister van Onderwijs, Marta Dijkhoff, wil dat de schoolbesturen en de vakbonden dit schooljaar nog tot consensus komen over de nascholing van leerkrachten. Als dat niet lukt, wil Dijkhoff proberen middels een protocol tot afspraken te komen. Nascholingsactiviteiten vinden overigens reeds plaats op Curaçao. Bij de introductie van de rekenmethode 'Realistisch rekenen' op 24 basisscholen, evenals voor de herziene methode 'Zonnig Nederlands', biedt de Fundashon Material pa Skol begeleiding aan de leerkrachten. De aanwezigheid van leerkrachten geschiedt echter op vrijwillige basis, omdat de onderwijsvakbond Sitek en het RK Schoolbestuur met elkaar van mening verschillen over het tijdstip waarop de bijscholing moet plaatsvinden.

Barbeque Alliance Francaise in Trupial Inn

WILLEMSTAD — Alliance Française houdt op zaterdag 24 september een barbeque voor al haar leden en introducées. De barbeque vindt plaats rond het zwembad van Trupial Inn. De toegangsprijs is 20 gulden voor leden, 25 gulden voor introducées en 10 gulden voor kinderen.

Voor meer informatie kan contact worden opgenomen met Myrna Dovale (tel.: 374081), Glenda Ottenheim (613582), Anita Motshagen (695706) of Henri Sweers (615832A).

Anand wint van computer

LONDEN — Opluchting in Londen. De reden voor die opluchting: De Grand-Prixfinale van de schaakproforganisatie PCA gaat tussen twee schakers van vlees en bloed. De Indiër Viswanathan Anand versloeg in de halve eindstrijd de computer met 2-0 en ontmoet in de finale de Oekraïner Vassili Ivantsjoek.

De 24-jarige schaakgrootmeester uit Madras, Viswanathan Anand, oogstte voor zijn prestatie tegen het electronisch geheugen stormachtig applaus. De computer zorgde eerder deze week voor een stunt, door van PCA-wereldkampioen Gari Kasparov te winnen.

In de andere halve finale speelden de Rus Kramnik en Ivantsjoek gelijk: 1-1. Ook in de noodzakelijke *tiebreak* viel geen beslissing. Ivantsjoek werd daarop reglementair toegelaten tot de eindstrijd, omdat hij in het extraatje met de zwarte stukken schoof.

Het toernooi in Londen, na Moskou en New York het derde in een serie, is gedoteerd met 300.000 gulden. De winnaar mag 55.000 gulden bijschrijven. Als Anand wint, achterhaalt hij Kramnik in het klassement. Het vierde en laatste evenement is in november in Parijs.

Jamaicaanse snelste vrouw op 100 meter

■ *PARIJS - De Jamaicaanse sprintster Merlene Otty heeft in de finale van de IAAF Grand Prix in Parijs de honderd meter gewonnen voor de Amerikaanse Gwen Torrence. De Jamaicaanse won de race in 10.78 seconden terwijl Torrence een tijd noteerde van 10.82.*

Rentree van Bosman in Oranje lijkt zeker

Frank de Boer leidt A-ploeg naar zege in matig oefenduel

AMSTERDAM — Voor het eerst sinds de toch wel vrij legendarische kwartfinale tegen Brazilië, trad het Nederlands elftal zaterdag weer op. Het gebeurde tegen Jong Oranje achter gesloten deuren in het Olympisch stadion. Dat was maar goed ook, want bij de formatie van bondscoach Dick Advocaat was nauwelijks sprake van enig elan. Het nam het oefenduel zoals het was, een verplicht nummertje. Door een toevallig tot stand genomen doelpunt van Frank de Boer won de A-ploeg wel van de jeugdploeg.

Jong Oranje was versterkt met twee 'grote' jongens: Doelman Van der Sar en verdediger De Wolf. Officieel mag niemand van Dick Advocaat conclusies verbinden aan de dingen die gebeuren enkele dagen voor een officiële interland, dit keer in de EK-kwalificatie tegen Luxemburg. Maar wie goed oplet ziet gedurende de oefensessie vrij duidelijk wat er straks formeel gaat gebeuren.

Oranje startte zaterdag in het Olympisch stadion met de volgende elf: De Goey, Valckx, Blind, Frank de Boer, Winter, Jonk, Ronald de Boer, Witschge, Overmars, Bosman en Roy. Normaal gesproken is dat de formatie die woensdag in het groothertogdom ook aan de klus begint.

De meest opvallende naam in het veranderde Oranje is Bosman. Hij was op het WK in de Verenigde Staten, maar daar is dan ook zo ongeveer alles mee gezegd. De aanvaller van Anderlecht kwam voor de titelstrijd pas in derde instantie in beeld. Eerst moest Gullit afvallen, daarna moest de al meer dan een jaar geblesseerde Van Basten nog afzeggen. Vervolgens mocht Bosman mee, maar Advocaat deed geen seconde een beroep op hem.

De laatste doelpunten van Bosman als international stammen van 22 september van het vorige jaar. Tegen San Marino uit scoorde hij drie keer. De voormalige Ajacied bewees daarmee opnieuw vooral op dreef te zijn tegen de zogenaamde 'kleine' landen. De laatste keer dat Bosman voor international speelde was op 23 maart van dit jaar in Glasgow tegen Schotland. In de vriendschappelijke interlandwedstrijd deed hij een halve wedstrijd mee.

Even was er nog paniek. In het wedstrijdje tegen Jong Oranje liet Bosman zich na een half uur vervangen. Hij had last van de achillespees. Advocaat maakte zich even zorgen, maar volgens de speler zelf was er niets aan de hand. "Het is een blessure waar ik al twee jaar last van heb. Af en toe speelt het op, zoals nu. Uit voorzorg ben ik er daarom uitgestapt. Maar in al die tijd dat ik van deze kwetsuur hinder ondervind, heb ik er nog geen wedstrijd om moeten laten schieten. Dat zal nu ook niet gebeuren."

Met Bosman erbij zal Oranje Luxemburg met ongeveer vier spitsen te lijf gaan. Ronald de Boer is op papier weliswaar middenvelder geworden, maar krijgt een beetje de taak voor 'schaduwaanvaller' te spelen. Advocaat heeft met de omschakeling van de Ajacied niet zo veel problemen. "In de periode bij FC Twente heeft hij bewezen ook wat teruggetrokken te kunnen spelen. Ronald de Boer is een zeer goede speler, hij moet alleen wat 'scorende' types om zich heen hebben."

Verder speelden zich bij Oranje voornamelijk dingen af die waren voorspeld. De vleugelspitsen Roy en Overmars blijven gehandhaafd, als aanvoerder en libero is Blind belangrijk geworden, Winter controleert de rechterkant, Jonk is de centrale man, Witschge blijft op links meelopen. Geen verrassingen derhalve, hetgeen voor Advocaat ook niet zo nodig hoefde.

*****

VOETBAL / BOEKAREST — Roemenië zal de eerste wedstrijd in de EK-kwalificatie tegen Azerbeidzjan moeten spelen zonder de ster Gheorghe Hagi. De speler van FC Barcelona van de Nederlandse trainer Johan Cruijff heeft een spierblessure.

Ondanks uitschakeling op Flushing Meadows

Bondscoach Stanley Franker toch blij met prestaties tennissers

NEW YORK — Tien Nederlandse tennisprofs, vier mannen en zes vrouwen, speelden op de US Open 1994. Slechts twee, Nicole Munsjagerman en Richard Krajicek, haalden de tweede ronde. De overige zeven gingen direct bij de kassier langs voor de 15.000 gulden premie van de openingsronde. Van de zeven *qualifiers* bereikte er niet een het hoofdtoernooi. Desondanks is Stanley Franker, technisch directeur van de Nederlandse tennisbond beslist niet bezorgd. Hij verwijst nameiijk naar de verrichtingen van zijn pupillen in het ATP- en WTA-circuit.

"Ik geef toe dat de prestaties op de Grand Slams dit jaar teleurstellend zijn, maar over de gehele linie niet. Eltingh en Haarhuis zijn fors gestegen op de wereldranglijst. Krajicek is vijf maanden geblesseerd geweest, Siemerink drie maanden. Die jongens moeten de tijd krijgen terug te komen op hun oude niveau," aldus Stanley Franker.

Bij de vrouwen staat Schultz met haar 22ste plaats hoger dan ooit op de wereldranglijst. Boogert eveneens met haar 53ste. "Oremans en Rottier zijn gezakt. Die terugval was onvermijdelijk na hun opmars in 1993. Die meiden komen terug in 1995, daar ben ik van overtuigd. Op de Grand Slams moeten ze hun beste tennis spelen. Dat is dit jaar niet gebeurd. Op die toernooien moeten ze pieken."

Krajicek trok zijn conclusies na de nederlaag tegen Carlos Costa in de tweede ronde: 6-4, 6-7, 3-6, 6-1 en 6-7. "Ik zal veel op mijn voetenwerk moeten trainen. Bij een topspeler is dat een automatisme. Bij mij niet. Ik moet mezelf er constant aan herinneren om te bewegen. Zoals op 6-4 en 4-3 en 30-40 op de opslag van Costa." Het breekpunt bleek de ommekeer in de partij, die tot dat moment eenzijdig verliep.

De Spanjaard bewoog sloom over de baan, gespeend van enig zelfvertrouwen na eerdere nederlagen tegen de Nederlander in Parijs en Barcelona. Op dat kritieke punt deponeerde Krajicek een relatief simpele smash in het net. De frustraties vertaalden zich in verlies van de tweede en derde set, 6-7 en 3-6. Costa kon zijn ogen niet geloven. In de eerste set liep hij al te mompelen dat hij nooit van Krajicek kon winnen. Na drie sets stond hij 2-1 voor. Dank zij de mentale inzinking van de Hagenaar en zijn gesmeerd lopende opslag. Hij serveerde zestien aces, tegen Krajicek negentien.

Costas vertrouwen op een goede afloop vergrootte en nauwelijks door. Van de vierde set nam hij na de eerste *break* vlot afscheid: 1-6. Hij spaarde zijn energie voor de vijfde. Daarin gooide Krajicek twee breekpunten in de openingsgame. "Onvoorstelbaar hoe ik die punten cadeau gaf." De Nederlander verloor zijn opslag, brak terug op 2-4 en belandde in de beslissende *tiebreak*. "Een vijfsetter van Krajicek winnen is onmogelijk", wist Costa zeker. Hij haalde de beelden van Roland Garros 1993 voor de geest, waarin Krajicek hem in de vierde ronde met 10-8 in de vijfde set versloeg.

Het voetenwerk van Krajicek bleek scherprechter. Op 4-5 raakte hij na zijn opslag uit balans, strompelde naar voren en volleerde de *return* van Costa in het net, 4-6. Het laatste punt kwam op naam van de lijnrechter, die een bal van Krajicek op de lijn uit gaf, 4-7. "Ik had die *tiebreak* met een gipsen poot kunnen winnen", bromde hij. "Ik was zo geïrriteerd over mijn eigen spel dat ik wel iets geweldadigs had kunnen doen."

Krajicek noemde zijn jaar mislukt. "Mijn seizoen staat of valt met de Grand Slams. Ik heb daarin niet gepresteerd. Mijn niveau was lager dan de voorgaande jaren. Een verklaring heb ik daar niet voor. Tot dusverre ging mijn niveau elk jaar omhoog. Dit jaar niet. Ik moet nog harder werken. Ook aan het mentale aspect. Er zit iets niet goed in mijn hoofd. Ik benader mijn spel te negatief."

Franker weet de oplossing. "Richard moet leren dat hij niet in elke partij briljant hoeft te zijn. Hij is een perfectionist die zichzelf absurd hoge eisen oplegt. Tegen Costa is hij bij vlagen briljant, gemiddeld normaal en moet hij die partij gewoon winnen. Maar Richard eist dat hij briljant speelt. Hij moet terug naar zijn technische basis. *Serve and volley* spelen en zijn *forehand* in stelling brengen op de *baseline*. Dat is het spel, waarmee hij in de Grand Slams de halve finales in Australië en Parijs haalde."

Geen amateurclubs bij laatste 32

Nieuwe opzet Amstel Cup sluit verrassingen uit

DEN HAAG — De vernieuwde opzet van de strijd om de KNVB-beker, omgedoopt tot de Amstel Cup, lijkt verrassingen bijna uit te sluiten. Drongen er vroeger geregeld amateurclubs door tot de laatste 32 of nog verder, in het nieuwe systeem bekeren vooralsnog alleen betaalde clubs verder. Slechts HZVV heeft nog een theoretische kans op een plaats in de volgende ronde, dan moet de club dinsdag wel winnen van Heerenveen.

ADO (1-1 tegen FC Den Haag) uit Den Haag mocht het langst hopen op een stuntje, maar de profs van Dordrecht '90 haalden uit tegen Tonegido (8-1) en gaan op basis van een beter doelsaldo verder.

Het tweede elftal van Ajax verloor zaterdag weliswaar van Go Ahead Eagles (2-3), maar had zich via overwinningen op Dovo en FC Zwolle reeds geplaatst. Het duel tegen Go Ahead Eagles was dan ook een wedstrijd om des keizers baard. Toch speelden beide teams in de sterkst mogelijke opstellingen. Ajax trad aan met een veredeld eerste elftal, zonder de internationals. Maar met Rijkaard, Van den Brom, Seedorf en Kluivert.

Dank zij twee doelpunten van Pothoven namen de Deventenaren de leiding, invaller Van der Heuvel zorgde voor 2-1, De Gier verzorgde Eagles' derde treffer en wederom Van der Heuvel bepaalde de eindstand op 3-2. Daardoor ging de ploeg van trainer Ten Cate na drie duels, zonder puntverlies, verder. Ook Veendam (3-1 tegen Emmen), FC Twente (2-1 tegen Stevo), Willem II (4-0 tegen RBC 2), Telstar (1-0 tegen Haarlem) en Sparta (2-1 tegen FC Lisse) behaalden zes punten uit drie wedstrijden.

In de nieuwe opzet, mede ingevoerd op aandringen van de trainers in het betaalde voetbal, waren de clubs verdeeld over veertien regionale groepen. Hoewel geen enkele amateurclub zich plaatste voor de volgende ronde, is het systeem mede geïntroduceerd om amateurclubs een plezier te doen. Het voordeel: De zekerheid van drie streekderby's, die over het algemeen veel publiek trekken. Maar over drie wedstrijden is de kans op een verrassing veel kleiner dan in één duel.

Zondag keken 4500 toeschouwers naar het Utrechtse duel Holland - FC Utrecht. Een spectaculaire wedstrijd die door doelpunten van Kelders (twee keer voor Holland), Gorter (2) en De Jong op 2-3 eindigde.

In het noorden stonden ACV en FC Groningen tegenover elkaar. Voor Hans Westerhof, trainer van FC Groningen, en Bombarda, spits bij de Groningers, een bijzondere ontmoeting. Immers, Westerhof was jaren een succesvol coach bij de club uit Assen en Bombarda nam vorig jaar afscheid bij ACV als topscorer. De Argentijn maakte tegen zijn oude club de tweede Groningse treffer. Schreuder en Boudesteijn waren de andere doelpuntenmakers voor FC Groningen.

Voor de volgende ronde zijn geplaatst: Veendam, FC Groningen, Cambuur, FC Twente, Heracles, Go Ahead Eagles, Ajax 2, VVV, MVV, Roda JC, Eindhoven, Willem II, Helmond Sport, NAC, De Graafschap, RKC, FC Den Bosch, Volendam, AZ, FC Den Haag, Dordrecht '90, Sparta, Excelsior, RBC, Telstar en FC Utrecht. Bij dit gezelschap voegt zich de topvier van de vorige competitie: Ajax, Feyenoord, PSV en Vitesse. Uit groep 2 (Heerenveen of HZVV) en 9 (TOP of NEC) komen de laatste twee clubs.

SPORT AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel.: 376620/376626)
zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vrijdag van 20.00-22.30 uur; zaterdag van 14.00-17.00 uur en zondag van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
dammen:
elke donderdag van 15.00-18.00 uur damles en -training voor de jeugd vanaf acht tot achttien jaar.
schaakvereniging Janwé:
elke zaterdag van 09.00-12.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf zeven tot 23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGIA
elke donderdag van 19.30-23.00 uur in Sentro di Bario Janwé.
elke zaterdag van 09.00-12.00 uur in IPK-gebouw (naast Martinus mavo, Plasa Brion.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

Gevecht om de bal in Duits treffen

■ *FRANKFURT - Michael Zorc (links) van Borussia Dortmund en Ralf Falkenmayer van Eintracht Frankfurt zijn in een fel duel om de bal gewikkeld tijdens een wedstrijd in een Duitse competitie die door de Dortmunders met 4-1 werd gewonnen.*

In Zweeds onderonsje in New York

Onbekende Jonas Bjorkman wint van Stefan Edberg

NEW YORK — De leerling van Stefan Edberg, Jonas Bjorkman, schakelde zondag in een Zweeds onderonsje zijn leraar uit in de US Open. De nummer 71ste van de wereld versloeg, in New York op het winderige centre court, Edberg die vijfde geplaatst is op het toernooi. Bjorkman won met 6-4, 6-4 en 6-0 en plaatste zich zonder setverlies bij de laatste zestien. Stefan Edberg, die in het begin van de tweede set lelijk ten val kwam en zijn rechter pols blesseerde, was de negende beschermde speler die in de eerste week de US Open 1994 verliet.

Zeven jaar was Jonas Bjorkman de trainingspartner van Stefan Edberg. Zijn idool was Mats Wilander, maar Edberg kwam regelmatig in Vaxjo, geboorteplaats van Bjorkman en van de vrouw van Edberg, Annette Olsen.

Edberg werd voorafgegaan door Goran Ivanisevic (2), Boris Becker (7), Andrej Medvedev (8), Berasategui (10), Jim Courier (11), Wayne Ferreira (12), Marc Rosset (15) en Petr Korda (16). Korda verdween voor aanvang van het toernooi met een ontsteking in de lies.

Bjorkman (22) is pas drie jaar prof. Vorig jaar speelde hij in de Nederlandse competitie voor de Metselaars. In het profcircuit maakte hij vooral naam in het dubbelspel met zijn landgenoot Apell. In de voorbereiding op de US Open versloeg hij in Schenectady de Spaanse winnaar van Roland Garros, Sergei Bruguera. Dat was tot zondag de grootste scalp in zijn loopbaan.

De zege op Edberg schatte hij evenwel hoger in. Edberg had een uitstekende zomer achter de rug met de overwinning in Washington en de finale in Cincinnati, waar hij verloor tegen Chang. In de laatste week voor de US Open ontspande hij zich in zijn eigen golftoernooi, de Stefan Edberg Celebrity Classic Golf in Long Island. Een liefdadigheidstoernooi waarvan de opbrengst, minimaal 250.000 gulden per jaar, naar het North Shore University Hospital gaat.

Eintracht Frankfurt wijst Borussia Dortmund terug

HAMBURG — De eerste nederlaag van het seizoen heeft Borussia Dortmund op de vierde speeldag van de Bundesliga de koppositie gekost. De ploeg uit Westfalen ging voor 47.500 toeschouwers met 4-1 onderuit tegen Eintracht Frankfurt. Het was voor de ploeg uit Frankfurt de eerste overwinning van het seizoen. Bayer Leverkusen, de UEFA-Cup tegenstander van PSV, is na nederlagen in de eerste twee speelronden aan het winnen geslagen.

Na de zege op Eintracht Frankfurt vorige week, won Bayer Leverkusen met 3-1 bij nieuweling Bochum. Door twee doelpunten van Ulf Kirsten en één van Rudi Völler, die voor het eerst sinds zijn terugkeer in de Duitse competitie in de basis begon.

Werder Bremen, dat vrijdag met 3-1 van Freiburg won, voert de ranglijst nu aan. Bayern München, dat vrijdag de eerste uitoverwinning (1-3), tegen MSV Duisburg, behaalde, staat op de derde plaats.

De Zwitserse international Chapuisat bracht de Dortmunders in de 32ste minuut nog wel op voorsprong. Maar daarna nam Eintracht het initiatief volledig over. De Ghanees Yeboah trok de stand aan het einde van de eerste helft gelijk. Hij verzilverde een door Matthias Sammer veroorzaakte strafschop.

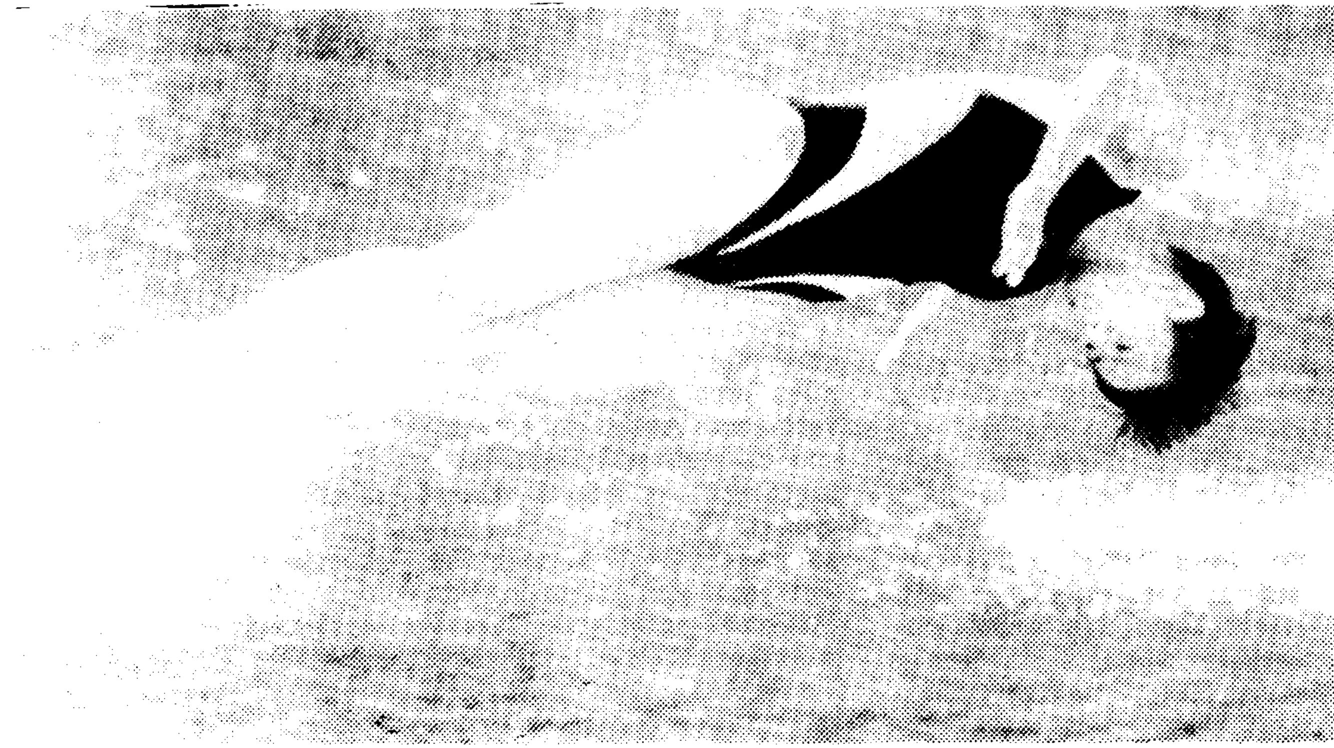
De andere treffers kwamen op naam van Binz, Franck (eigen doelpunt) en de Nigeriaan Okocha. International Andreas Möller, vroeger Frankfurt en nu Dortmund, werd bij balbezit uitgefloten door het publiek in het stadion van Frankfurt.

Ook VFB Stuttgart bleef voor het eerst dit seizoen puntloos. Het verloor met 3-2 van FC Kaiserslautern. Karlsruher SC ging onderuit tegen tien spelers van Hamburger SV, nadat de Litouwse international Ivanauskas na de tweede gele kaart van het veld werd gestuurd. Karlsruhe kwam na 95 seconden aan de leiding door een doelpunt van Thorsten Fink, maar verloor uiteindelijk met 3-1. Door deze nederlagen zakten de twee teams uit de top van het klassement weg.

Eintracht Frankfurt en Hamburger SV zijn samen met Bayer Leverkusen en de 1e FC Köln op weg naar het bovenste gedeelte van de ranglijst. De Oostenrijker Toni Polster en de Duitser Heldt bezorgden FC Köln de eerste zege van dit seizoen. De ploeg uit Keulen won met 2-0 van Bayer Uerdingen.

Schalke 04 behaalde eveneens zijn eerste overwinning. Het elftal van Youri Mulder was met 1-0 te sterk voor hekkesluiter 1860 München. De tweede Bundesliga-club uit München heeft na vier wedstrijden nog geen enkel punt vergaard en geen enkel doelpunt gemaakt en moet zich samen met Dynamo Dresden voorlopig op de onderste regionen van de ranglijst richten.

Goud voor Chinese bij schoonspringen

ROME - De Chinese Chen Lixia won de gouden medaille bij het schoonspringen vanaf de 1 meter plank op de wereldkampioenschappen zwemmen in Rome. Tweede werd haar landgenote Tan Shuping en derde de Canadese Annie Pelletier. Op de foto Chen Lixia bij het uitvoeren van een anderhalve 'reverse'.

Torino in eigen huis met 2-0 verslagen

Dennis Bergkamp terug in basis scoort voor Inter

ROME — Met een doelpunt in de laatste minuut is Dennis Bergkamp teruggekeerd bij Internazionale de Milan. In Turijn maakte Oranje's international de tweede treffer tegen Torino. Inter, dissonant van het vorige seizoen, won met 2-0. Landskampioen AC Milan won weinig overtuigend van Genoa. Simone maakte na 63 minuten de enige treffer in San Siro. Bergkamp beleefde op de eerste dag van de Italiaanse competitie zijn rentree.

De Nederlandse international kwam in de voorbereiding wegens een blessure aan de rug niet in actie. Als gevolg daarvan ontbreekt hij ook in de selectie van het Nederlands elftal, die zich voorbereidt op de EK-kwalificatiewedstrijd tegen Luxemburg.

Parma onderstreepte de wens AC Milan op te volgen als kampioen. De aanzienlijk versterkte formatie, in de eerste ronde van de strijd om de UEFA-beker tegenstander van Vitesse, versloeg Cremonese met 2-0. De Portugese verdediger Couto debuteerde met een doelpunt, spelmaker Zola scoorde eveneens.

De start van Juventus was teleurstellend. De nummer twee van de vorige competitie kwam niet verder dan 1-1 bij Brescia. Op aangeven van Baggio zette Conte de 'oude dame' op voorsprong. Tien minuten voor tijd maakte Schenardi gelijk.

Zonder de vertrokken Ruud Gullit begon Sampdoria met het oprollen van het gepromoveerde Padova, 5-0. Mancini, Evani, Platt, Mihajlovic en Melli (strafschop) maakten de doelpunten. 'Samp' speelde de thuiswedstrijd noodgedwongen in Bologna. De club was gestraft wegens supportersrellen bij een thuiswedstrijd vorig seizoen.

AS Roma verdedigde in de tweede helft met succes met een man minder een voorsprong van 1-0 bij Bari. Kort voor rust moest Favalli van het veld. Signori, vorig seizoen topschutter in de serie A, maakte het doelpunt. Batistuta, Argentijns international, bezorgde het op het hoogste niveau teruggekeerde Fiorentina de winst tegen Cagliari.

Inter, de houder van de UEFA-beker, had het bij Torino vrij moeilijk. Vooral met de bij Lyon weggehaalde Abedi Pele. De Afrikaan besloot een van zijn onnavolgbare soli met een schot tegen de lat. Enkele keren stuitte hij op de Italiaanse nationale doelman Pagliuca. Kort voor rust opende Sosa de score. De Uruguayaan profiteerde van een misverstand bij Torino. Met nog een half uur te spelen besloot de nieuwe trainer Bianchi Bergkamp in te zetten. Niet voor niets. In de slotfase scoorde de goed spelende Nederlander na een snel uitgevoerde *counter*.

Couto imponeerde bij zijn eerste competitie-optreden voor Parma. In de 20ste minuut kopte de van Porto gekomen international raak tegen Cremonese, na een vrije trap van Zola. De spelverdeler zelf maakte het tweede doelpunt. Tussen de bedrijven door viel het aanmerkelijk sterkere Parma vooral op door het missen van de kansen.

AC Milan, op 14 september de eerste tegenstander van Ajax in de Champions League, kende veel problemen met Genoa. Ondanks de terugkeer van Gullit kwam de Europese kampioen niet verder dan één treffer. In de 63ste minuut besliste Simone het duel. AC Milan heeft drie matige optredens op rij achter zich. Tegen Sampdoria, voor de Super Cup, maakte Gullit kort voor tijd gelijk. Palermo, in het bekertoernooi, won zelfs.

Bokser Jimenez vestigt nieuw wereldrecord

WIENER NEUSTADT — Knockout na negen seconden. In recordtijd is de bokser Daniel Jimenez er zaterdag in geslaagd zijn wereldtitel in het lichtvedergewicht (WBO) te behouden. De Portoricaan legde zijn tegenstander Harald Geier uit Oostenrijk na negen seconden tegen de vlakte. Tien tellen later was de wedstrijd voorbij.

De prestatie van Daniel Jimenez was een record in een gevecht om de wereldtitel bij de profs. Tot nog toe was dat 24 tellen, op 7 september 1991 verwezenlijkt door James Warring in een partij tegen James Pritchard.

Voor Oostenrijks publiek, de wedstrijd was in het centrum van Wiener Neustadt, raakte Jimenez zijn tegenstander al na negen seconden met een rechtse hoek op de kin. Geier sloeg tegen de grond, de scheidsrechter telde tot tien en de vlotste *knockout* uit de geschiedenis was een feit.

Organisator zwijgt vijf maanden lang

Positief dopinggeval in Marathon van Rotterdam

DEN HAAG — De Chinees Hu Gangjun, die op 17 april als derde eindigde in de Marathon van Rotterdam, blijkt die prestatie geleverd te hebben met behulp van een verboden middel. Istvan Gyula, de secretaris van de Internationale Amateur Atletiek Federatie (IAAF), maakte zondag de positieve controle van de Chinees, die met 2.10.28 een nationaal record liep, bekend.

Mario Kadiks, de directeur van de Rotterdam Marathon, was eind juli reeds op de hoogte. "Wij hebben er geen ruchtbaarheid aan gegeven omdat wij Hu Gangjun's integriteit wilden beschermen. Na afloop van de marathon zijn de nummers één, twee en drie bij de mannen en vrouwen gecontroleerd plus nog twee door loting aangewezen atleten van de nummers vier tot en met tien."

Kadiks vertelde zondagavond bij de dopingcontrole te zijn geweest. Hem was opgevallen dat de Chinese coach Shan Chang Ming en delegatieleider Zhu Shaozhang veel moeite hadden gedaan de controleurs duidelijk te maken dat Hu Gangjun een middel had gebruikt. "Ik weet de naam van het produkt niet", aldus Kadiks.

"In de mededeling die wij van de IAAF hebben gekregen stond wel dat Hu Gangjun een schorsing kreeg van drie maanden en dat het niet ging om een prestatiebevorderend middel. De Chinese bond heeft daarna nog een brief met verontschuldigingen geschreven aan de KNAU."

Omdat hij slechts drie maanden schorsing heeft gekregen, is het duidelijk dat Hu Gangjun, die de Belg Vincent Rousseau (2.07.51) en de Zuidafrikaan Willie Mtolo (2.10.27) moest laten voorgaan, een middel heeft gebruikt dat tot de groep efedrine behoort. De Chinees is geschrapt uit de uitslag van Rotterdam. De Mexicaan Benjamin Paredes is nu met 2.10.40 derde in de officiële uitslag. Uiteraard vervalt het Chinese record.

Publiekslieveling naar vierde ronde

Agassi speelt Ferreira van de baan op US Open

NEW YORK — Brad Gilbert schreef er een bestseller over *Winning ugly* en Andre Agassi doet het. De neonheld, voor het eerst in zeven jaar niet geplaatst, bereikte op de US Open 1994 de vierde ronde. Hij sloeg zaterdag de als twaalfde geplaatste Wayne Ferreira in drie sets van het beton: 7-5, 6-1 en 7-5. Mooi tennis speelde hij niet, wel doelmatig waardoor Ferreira er tureluurs van werd.

De Zuidafrikaan zwaaide met zijn racket naar de lobs van Andre Agassi, draaide zijn rug naar diens passeerslagen en maakte duidelijk dat hij zijn dag niet had. Agassi, 20ste van de wereld, had Ferreira's spel omschreven als op papier onverslaanbaar.

Eenmaal op de baan in zijn zwarte broek, zwarte sokken en zwartwitte schoenen, bleef van die theorie weinig heel. Ferreira sloeg 57 afzwaaiers en Agassi wierp na 119 minuten zijn complete *outfit* niet in de was, maar met handkusjes in het publiek.

Agassi ontmoet in de kwartfinales Michael Chang, zesde geplaatst. Chang is een van de acht beschermde spelers die de eerste week op de US Open 1994 overleefden. Ivanisevic (2), Becker (7), Medvedev (8), Berasategui (10), Courier (11), Wayne Ferreira (12), Rosset (15) en Korda (16) verdwenen in de loop van de week. Korda nog voor het toernooi door een ontsteking in de lies. Ivanisevic mede door de nasleep van een heupblessure.

Courier verloor in de tweede ronde van de Italiaan Gaudenzi, de juniorenkampioen van de US Open 1990. De Amerikaan berustte in zijn nederlaag: 5-7, 2-6, 6-3 en 3-6. Hij raakte niet gefrustreerd zoals twee weken geleden in Indianapolis toen hij na zijn nederlaag met stelligheid beweerde dat hij zijn rackets voorlopig zou opbergen. Misschien zelfs voorgoed.

Tegelijkertijd met Courier verdween Medvedev. De Oekraïner was slecht te spreken over zijn eigen spel. De Tsjech Novacek, winnaar van 't Melkhuisje, bracht hem in 82 minuten op: 3-6, 2-6 en 2-6.

Bij de spelers in de vierde ronde bevinden zich de Duitsers Renzenbrink, 85ste van de wereld, en Karbacher, 41ste. De laatste schakelde Lendl en Rosset uit. Hij staat in de vierde ronde tegenover de Italiaan Pozzi, 131ste. Pozzi is de eerste *qualifier* sinds Paul Haarhuis in 1989 die de vierde ronde op de US Open haalt.

IAAF geeft namen van 28 dopingzondaars vrij

MONTE CARLO — De wereldatletiekfederatie IAAF heeft zondag in Monte Carlo een lijst van dopinggevallen in 1994 uitgebracht. Het totaal bedraagt voorlopig 28. Negentien namen waren nog niet bekend. Onder hen is de Russin Olga Bogolovskaja, vorig jaar in Stuttgart wereldkampioene op de 4x100 meter estafette.

Een andere bekende is de Nigeriaanse sprinter Chidi Imoh met 10,00 seconden houder van het Afrikaans record. Zij zijn de enige twee van de negentien die internationale wedstrijden voor hun land hebben gelopen.

De zondag uitgebrachte lijst is verre van compleet. Er hangen nog zeker tien zaken. Vorige maand bij het EK in Helsinki sprak secretaris-generaal Istvan Gyulai namelijk over 34 gevallen. Intussen is er een aantal zaken bij de Gemenebest Spelen bijgekomen: Edwards (GBR), Dove-Edwin (Sle) en Foster (Jam).

Nederland komt slechts voor doordat in de marathon van Rotterdam de Chinees Hu Gangjun (beste prestatie 2.10.57) op doping is betrapt. Bogolovskaja en Imoh zijn voor vier jaar geschorst. De Russin was op 5 juni in Moskou positief, de Nigeriaan op 11 juni in Lagos.

Drie gevallen komen uit Frankrijk: Jean-Pierre Lautredoux (3000 meter), Abdel Chaghrouchni en Jocelyn Villeton bij een veldloop in Toulouse. Twee zaken uit Roemenië gaan over de zevenkampsters Petra Vaidianu en Florina Pana.

Interland Gabon - Zambia afgelast

Vliegramp van ruim jaar geleden niet vergeten

LIBREVILLE — De wedstrijd tussen Gabon en Zambia, in het kwalificatietoernooi om de Afrikaanse landenbeker, is zaterdag afgelast vanwege de gespannen verhouding tussen beide landen. Ruim een jaar geleden stortte boven Gabonees grondgebied een vliegtuig neer met de nationale voetbalselectie van Zambia aan boord. In een brief van de Afrikaanse voetbalbond CAF aan de federatie van Gabon, staat dat beide teams om afgelasting vroegen van de duels op 4 april in Libreville en 19 april 1995 in Lusaka.

Zambia heeft Gabon beschuldigd van gebrek aan medewerking bij het onderzoek naar de ramp in april 1993, waarbij achttien Zambiaanse voetballers om het leven kwamen. Het militaire vliegtuig was op weg naar Senegal, voor een WK-kwalificatieduel.

Oud-PSV'er Kalusha was een van de weinige internationals die destijds aan de dood ontsnapte. Hij was niet aan boord. In Zambia ging zelfs het gerucht dat het Gabonese leger het vliegtuig zou hebben neergehaald. Sindsdien zijn de onderlinge verhoudingen koel.

Het conflict zette zich voort in de beslissende WK-kwalificatiewedstrijd. Zambia verloor die met 1-0 van Marokko. De scheidsrechter was een Gabonees, door Zambia later beschuldigd van partijdigheid. De Afrikaanse bond neemt binnenkort, na beide partijen te hebben gehoord, een beslissing over de wedstrijden.

In totaal gingen afgelopen weekeinde vier duels in het toernooi niet door. De Kaapverdische eilanden speelden niet tegen Benin, Seychellen trok zich terug voor de ontmoeting met Mauritius en de Centraal Afrikaanse Republiek liet weten geen geld te hebben om Niger te ontvangen.

Oostenrijker al in eerste ronde k.o.

WENEN - Ringofficials kijken samen met de scheidsrechter naar de Oostenrijkse batamgewicht Harald Geier nadat deze knockout was geslagen door de Portorikeinse WBO-kampioen Daniel Jimenez. Geier ging al in de negentiende seconde van de eerste ronde knockout.

Sampras lijdt eerste setverlies op US Open

NEW YORK — Zes jaar geleden won hij van Ivan Lendl, in die tijd de nummer 1 van de wereld. Na de overwinning vroeg hij de Tsjech in de kleedkamer zijn handtekening. Roger Smith uit de Bahamas kent zijn plaats in de tenniswereld. Zondag pikte hij Pete Sampras, de huidige nummer 1 van de wereld, diens eerste set af op de US Open 1994. Hij won op het centre court de openingsset met 6-4 en maakte het de Amerikaan bijzonder lastig. Sampras won in vier sets (4-6, 6-2, 6-4 en 6-3) maar overtuigend was het niet.

Roger Smith, met dertig jaar de oudste deelnemer in New York, bereikte het hoofdtoernooi via de kwalificaties. Het was zijn eerste US Open in zes jaar. In 1987 en 1988 was hij aanwezig, in de daaropvolgende jaren slaagde hij er niet in zich door het kwalificatietoernooi te worstelen. Op zijn weg naar de derde ronde dit jaar versloeg hij, de nummer 187 van de wereld, de Italiaan Nargiso en de Zweed Hölm.

De US Open was zijn eerste Grand Slam sinds Wimbledon 1989. ATP-toernooien speelde hij dit jaar niet. Toch was Smith geen onbekende. Hij kwam in het nieuws door Andre Agassi. De Amerikaan weigerde in het Davis-Cupduel tegen Smith en Bahamas te spelen. Niet omdat hij Smith niet welgezind was, maar omdat hij bij de stand van 3-0 voor de Verenigde Staten geen partij wilde spelen, die om des keizers baard ging. Het kwam Agassi op een Davis-Cupwedstrijd schorsing te staan.

In acht jaar als prof verdiende Smith nog geen half miljoen dollar. Na zijn verlies tegen Pete Sampras toucheerde hij een cheque van 22.250 dollar, 40 mille, zijn grootste buit in zijn loopbaan.

UITSLAGEN

In New York werden de volgende uitslagen bij de mannen geregistreerd in de derde ronde van de US Open: Bjorkman (Zwe) - Edberg (Zwe/5) 6-4, 6-4 en 6-0; Yzaga (Peru) - Pioline (Fra) 1-6, 5-7, 7-5, 6-1 en 6-4. In het gemengd dubbelspel werd een wedstrijd gespeeld in de kwartfinales: Reinach/Galbraith (Z-Af/VS/8) - McGrath/Woodforde (VS/Aus/2) 6-4, 3-6 en 6-3.

De derde ronde bij de vrouwen: Graf (Dui/1) - Bobkova (Tsj) 6-2 en 6-2; Pierce (Fra/4) - Wiesner (Oos) 6-2 en 6-4; Endo (Jap) - Davenport (VS/6) 6-3 en 7-6; Novotna (Tsj/7) - Hy (Can) 6-1 en 6-2; Garrison (VS/10) - Dechaume-Balleret (Fra) 2-6, 6-4 en 7-6; Coetzer (Z-Af/11) - De Swardt (Z-Af) 6-1 en 6-3; Magdalena Maleeva (Bul/15) - Stafford (VS) 6-3 en 7-6; Majoli (Kro) - Smashnova (Isr) 6-2 en 6-3.

Vierde ronde bij de vrouwen: Date (Jap/5) - Mesjki (Geo) 6-2, 6-7 en 7-5; Sabatini (Arg/8) - Likhovtseva (Kaz) 6-2 en 6-1. De tweede ronde in het dubbelspel: Fendick/McGrath (VS/3) - McQuillan/Oremans (Aus/Ned) 6-0, 3-6 en 6-3; Adams/Bollegraf (VS/Ned/6) - Nagatsuka/Sugiyama (Jap) 6-3 en 6-3; Golarsa/Vis (Ita/Ned/16) - De Swardt/Price (Z-Af) 7-6, 1-6 en 6-3; Boogert/Muns-Jagerman (Ned) - Jaggard-Lai/Simpson/Alter (Aus/Can) 6-3 en 6-3. Derde ronde: Fendick/McGrath - Golarsa/Vis 6-1 en 6-4.

VOETBAL / LONDEN — In Londen is zaterdagmorgen Billy Wright aan kanker overleden. Hij werd 70 jaar. Wright voetbalde als aanvoerder van Engeland 105 interlands. Hij was de eerste Engelsman die de 100 caps haalde. In zijn lange loopbaan met meer dan 1000 wedstrijden kreeg hij nooit een waarschuwing van de scheidsrechter.

Sporting Gijon wint van Barcelona op openingsdag

MADRID — Barcelona, met toch Romario in de ploeg, heeft op de eerste competitiedag in Spanje verloren van Sporting Gijon. Het was voor het eerst in dertien jaar dat de landskampioen op de openingsdag de punten aan de tegenstander liet. Destijds was dat Real Sociedad. Ondanks een rake vrije trap van Ronald Koeman ging Barcelona met 2-1 onderuit. Real Madrid zorgde zaterdagavond voor een spectaculaire aftrap van de competitie.

De Chileen Zamorano maakte twee fantastische treffers, de eerste na 12,8 seconden. Dat was het op twee na snelste doelpunt in de geschiedenis. Na vier minuten was de Chileen, die vorig seizoen negentien duels op rij droog stond, alweer succesvol.

De derde treffer, van Alfonso, was zonderling. Hij kreeg de bal via het lichaam van de scheidsrechter. Op het moment dat hij de bal in het lege doel schoot, kreeg hij een ferme trap.

Laudrup miste vlak voor rust een strafschop. Na de pauze benutte Michel wel een penalty en kreeg Juanito van Sevilla, dat zijn buitenlanders Moacir (Brazilië) en Suker (Kroatië) miste, de rode kaart. De vijftiende uit zijn loopbaan. De nieuwe trainer Valdano kon tevreden zijn over zijn ploeg, die het voorlopig dient te stellen zonder de geblesseerde Argentijn Redondo.

Johan Cruijff, op zoek naar de vijfde landstitel op rij, had Romario toch in de selectie opgenomen voor de wedstrijd bij Gijon. De wereldkampioen was drie weken te laat teruggekeerd van vakantie, bestraffend toegesproken door Cruijff en beboet met bijna anderhalve ton.

Romario had sindsdien flink zijn best gedaan en Cruijff riep hem op, mede omdat Stoitsjkov was geschorst en Hagi geblesseerd. De Braziliaan maakte weinig indruk. Pier zorgde voor de openingstreffer. Koeman maakte uit een prachtige vrije trap gelijk, de Rus Lediakov (via het lichaam van Sergi) scoorde nog voor rust 2-1. Beide ploegen kregen aardig wat kansen.

Cruijff zorgde wel voor een primeur door halverwege de tweede helft zijn zoon Jordi in te brengen voor Beguiristain. Cruijff Junior droeg nummer 14, waarmee zijn vader wereldroem vergaarde.

Opvallend was verder dat Barcelona het duel met negen man beëindigde. Guardiola kreeg de rode kaart, Eskurza raakte geblesseerd op het moment dat de wissels al waren gebruikt.

Twee trainers die als bondscoach actief waren tijdens het WK, ontmoetten elkaar in Madrid. Degene die met Brazilië de wereldtitel behaalde, Carlos Alberto Parreira, versloeg met Valencia de ploeg van de voormalige Colombiaanse bondscoach Maturana, Atlético Madrid. De uitslag was 4-2. Voor Valencia scoorde de Montenegrijn Mijatovic drie keer. De Rus Salenko, net als Stoitsjkov topschutter van het WK, maakte ook een doelpunt. Bij Valencia scoorde Valencia, vorige week overgenomen van Bayern München.

Deportivo La Coruña, *outsider* voor het winnen van de titel, won in Bilbao met 2-0 van Atlético de Bilbao. La Coruña speelde zonder Bebeto, die voor zaken in Brazilië verbleef, en de andere wereldkampioen Mauro Silva, langdurig geblesseerd.

ELIS JULIANA

Culturele schatbewaarder en spiegel van de Curaçaose gemeenschap

= door Jopi Th. Hart =

WILLEMSTAD — De derde *'Magic of Words'* presentatie tijdens CIFA's (Curaçao International Festival of the Arts) vierde festival is helemaal gewijd aan Elis Juliana. *'Magic of Words'* werd door het CIFA bestuur ingesteld om de literatuur een alternatieve uitlaatklep te geven door middel van multi-media dramatisatie: declamatie, toneel, zang, dans, muziek en audio-visuele middelen. Vorig jaar werd Pierre Lauffer het middelpunt van een boeiende presentatie: 'Añoransa ku Pierre Lauffer'. Nu is Elis Juliana aan de beurt.

Dat de keuze op Elis Juliana zou vallen was eigenlijk een uitgemaakte zaak. De rijkgeschakeerde literaire produktie van deze begaafde en veelzijdige kunstenaar leent zich uitstekend voor een multi-media presentatie, zoals CIFA voor ogen heeft met *'Magic of Words'*. Er is echter een dieper liggende reden waarom CIFA de keus op Elis heeft laten vallen (en ook op Pierre Lauffer trouwens). Alhoewel Pierre Lauffer en Elis Juliana gemeengoed zijn geworden, is het frappant en onthutsend te beseffen dat de overgrote meerderheid van de bevolking alleen hun namen kent.

Omdat Juliana ook een radio-persoonlijkheid is, mogen wij aannemen dat dit aspect van zijn veelzijdige activiteiten enige bekendheid geniet. Juliana's en Lauffer's literaire werken gaan echter gebukt onder de afnemende leeshonger en intellectuele inspanning, een groeiend semi-analfabetisme, de enorme zuigkracht van de zwaar vercommercialiseerde popkultuur en mateloze onverschilligheid voor de kunst.

Met de *'Magic of Words'* presentaties wil CIFA literaire werken van vooraanstaande dichters en schrijvers, liefst van eigen bodem, op een populaire wijze 'aan de man' brengen, in de hoop dat deze indringende hernieuwde kennismaking wellicht de latente leeshonger aan zal scherpen.

DIVERSITEIT

Juliana is een dankbaar, oneindig gevarieerd en kleurrijk 'onderwerp' van aandacht en studie. Een show in elkaar zetten, gebruik makend van zijn oeuvre, is tegelijkertijd boeiend als bijzonder frustrerend. Boeiend vanwege de veelzijdigheid van deze kunstenaar, zijn trefzekere analyse en presentatie van mensen en gewoontes, waardoor de onderzoeker telkens weer geconfronteerd wordt met andere invalshoeken. De kulturele kaleidoscoop van de Curaçaose samenleving, die uiteraard weerspiegeld wordt in zijn werk, draagt ertoe bij dat een studie van Elis Juliana een avontuurlijke tocht wordt, vol verrassingen en eindeloos gevarieerd.

Maar het is juist deze diversiteit en meesterlijk ingezette mozaïek van de Curaçaose samenleving, zo raak en smaakvol gepresenteerd, die de 'producer' tot wanhoop drijft. Wanneer je na veel inspanningen denkt eindelijk de 'rode draad' van de show gevonden te hebben, duiken er weer andere aspecten op die zich indringend aanbieden en waar je niet zomaar omheen kunt.

CIFA heeft dit ervaren en heeft daarom de hulp ingeroepen van Jocelyn Clemencia, de autoriteit op wat zij noemt 'Julianismo', en Aimée Lourens-de Lannoy, die vorig jaar de Pierre Lauffer show in elkaar heeft gezet. Het wordingsproces van deze *'Magic of Words'* zal hen nog lang heugen.

Hoe moet je Elis Juliana presenteren in een show van hoogstens 2 uur, voldoende populair van opzet om het publiek te pakken en toch serieus genoeg qua inhoud en keuze om de veelzijdige artiest Elis eer aan te doen? Uit de vele scenario's en benaderingen met suggesties van mogelijke werken die Jocelyn Clemencia aandroeg, moest Aimée de Lannoy een artistieke produktie in elkaar zetten, die een 'dwarsdoorsnede' van Elis moest geven, voorzien van een lekker populair sausje, maar toch weer niet banaal en op een artistiek aanvaardbaar niveau. Of het een succes is geworden, zal de Centro Pro Arte bezoeker op 6, 7 en 11 september moeten beoordelen.

VOLKSKIND

Elis Juliana werd geboren op 8 augustus 1927. Hij groeide op in de volkswijk Monte Verde. Zijn moeder had het niet breed en Elis zegt er zelf van: "Ik ben er trots op dat ik in een arme wijk ben opgegroeid; wij waren allemaal arm en daardoor elkaars gelijken. Je kreeg niets voor niets. Alles om je heen maakte je leven rijk". Hij bedoelde hiermee de rijkdom aan impressies van een cosmopolitische armenwijk, waar allerlei rassen elkaar ontmoetten en beïnvloedden, waaruit de Curaçaose mengkultuur is ontstaan. Elis Juliana heeft met nieuwsgierige kinderogen gretig deze rijkgeschakeerde samenleving in zich opgenomen. De Chinees, de Dominicaan, de West-Indiër, de Surinamer, Haïtiaan, Venezolaan, noem maar op, allemaal hadden zij hun eigen gewoontes en taalgebruik. In het Papiaments konden zij elkaar vinden; ieder gebruikte deze 'lingua franca' op zijn manier en zo leerde Elis Juliana van jongsaf de rijke klanken en accenten die hij later zo meesterlijk heeft vastgelegd.

Het volkskind Elis Juliana is een onmisbare ingrediënt van de kunstenaar Juliana. Als lid van deze gemêleerde buurt is hij zelf een produkt van dit kulturele mozaïek. Maar waar een ander eraan voorbijgaat en de kunst van het zich verwonderen niet kent, heeft Elis Juliana alle schakeringen, elke nuance van het dagelijks leven in de volkswijk Monte Verde bewust in zich opgenomen.

NIEUWSGIERIGHEID

'Curiosity killed the cat', zeggen de Engelsen. Bij Elis Juliana is nieuwsgierigheid de sleutel tot de ontsluiting van de rijkdom van de mensheid. Zoals alle kunstenaars wordt ook hij gedreven door het willen weten van het waarom, wanneer en hoe der dingen en mensen. Al heel jong las Elis Juliana alles wat hij maar in handen kon krijgen. Met het weinige Spaans en Engels dat hij op de lagere school had geleerd las hij werken van Spaans- en Engelstalige schrijvers, waarvan de Argentijnse Vargas Villas hem toen, als zeventienjarige tiener, bijzonder boeide en inspireerde. Al heel vroeg schreef hij versjes voor vriendinnen en kon hij zich verdiepen in de prachtige beschrijvingen van de auteurs die hij toen las.

Vanwege de financiële situatie thuis kon hij de Mulo niet bezoeken. Hij koos voor de ambachtschool, die in de dertiger jaren f.2.50,- per maand aan schoolgeld kostte.

Elis Juliana is er het bewijs van dat eruditie niet alleen aan de universiteit te verkrijgen valt. Het is de innerlijke drang tot kennisvergaring, de rusteloze vasthoudendheid van de zoeker die pas tot — tijdelijke — rust komt als hij de kern van de zaak heeft ontdekt: het waarom, wanneer en hoe. Dit aspect van Elis wordt weinig onderkend; 'men' ziet in hem nog te vaak en teveel de volksdichter, de eenvoudige, wat naïeve — ietwat primitieve — dorpse rijmelaar, die op een 'aardige' wijze deze en gene kan 'tekenen'.

Achter de ogenschijnlijke simpele verhalen en gedichten van Elis Juliana, gaat een wereld van gedachten schuil, gevoed door een niet aflatende leeshonger en een bijzonder scherp observerend vermogen. Het is deze gedreven nieuwsgierigheid en zucht naar kennis die Elis in staat stellen de essentie van mensen en dingen te doorgronden en zo scherp weer te geven.

Elis Juliana (midden) in een geanimeerd gesprek met Jay Haviser van AAINA. Rechts mevrouw Juliana.

SPIEGEL

Een goede kunstenaar houdt zijn gemeenschap een spiegel voor: zo ben je of zo is deze gemeenschap, al dan niet vertekend door de individuele eigenaardigheid van de artiest. Elis Juliana houdt ons al jaren deze spiegel voor en wij herkennen onszelf in al de rijke kleurschakeringen van onze multi-raciale, culturele mozaïek.

Als geen ander weet hij de treffende opmerking te plaatsen, de juiste toon of het juiste accent te zetten, waardoor de lezer-luisteraar in een flits zichzelf of de situatie herkent en zich ermee vereenzelvigt. Hij houdt ons onze eigen identiteit voor; niet iedereen voelt zich aangesproken. Velen willen het eigene van onze cultuur niet her- of erkennen omdat zij nog steeds hun geleende identiteitspak niet hebben afgezworen. Ook deze 'cultureel ontheemden' vinden wij terug in Elis' werk. Soms worden zij grappig, dan weer tragisch-komisch gepresenteerd.

Frappant daarbij is het belang dat het taalgebruik speelt in de karakterisering van de persoon. Elis Juliana gebruikt het Papiaments in al de nuances van de verscheidene tongvallen die hij in Monte Verde heeft geleerd om het karakter feilloos te plaatsen tegen zijn typische achtergrond, of soms om fijntjes de draak te steken met de poseur.

Zijn observatie van onze maatschappij is kritisch en hij laat zich ook scherp uit wanneer hij mistoestanden beschrijft of een negatieve trend signaleert. Toch is hij niet moraliserend; hij is eerder de spectator die *'with his tongue in his cheek'* de wereld aanschouwt en beschrijft. Maar omdat hij toch deel uitmaakt van deze maatschappij, er een produkt van is, kan hij niet helemaal afstandelijk blijven. Zijn grote verdienste in dit opzicht is de aandrang waarmee hij het eigene van onze cultuur aan ons voorlegt en ons losweekt van een koloniaal minderwaardigheidscomplex. Op deze wijze heeft Elis enorm bijgedragen tot de culturele emancipatie van de Curaçaoënaar en hem de waardigheid gegeven van zijn eigen identiteit.

MULTI-ARTISTIEK

De veelzijdigheid van zijn kunst is al eerder genoemd. Elis Juliana bedient zich van diverse media om zich te uiten. Hij heeft vooral naam gemaakt als schrijver-dichter en voordrachtskunstenaar, die zijn eigen werken op onnavolgbare wijze weet te brengen. Deze kunst weet hij als geen ander te gebruiken om zijn werken een extra dimensie te geven. De onderwerpen van zijn gedichten zijn net zo gevarieerd als het leven zelf dat hij beschrijft. Het hele scala van menselijke ervaring vinden wij er terug, overgoten door een couleur locale.

Elis Juliana van de vijftiger jaren was als dichter en voordrachtskunstenaar zeer in trek. Jammer dat deze populaire belangstelling niet constant is gebleven naargelang Elis zich meer ging verdiepen en naar andere wegen zocht voor zijn drang tot expressie.

Zijn tekeningen hebben toch wel ingang gekregen en zijn nu goed herkenbaar als 'Juliaans' (om maar zo te zeggen). De zeer fantasierijke figuren, met gebogen lijnen en filigrainachtige verdichting ertussen hebben veel aftrek gevonden bij de kunstliefhebbers. Zijn 'pointillistische' miniatuurkunst, waarbij de bezoeker een vergrootglas erbij moest houden om de fijne motoriek te ontdekken, is nu alweer bijna vergeten.

Zijn sculptures in koraal en strandsteen zijn zeer in trek bij de kenners. Hier vooral presenteert Elis zich als de natuurkenner, die de oervorm in de steen ziet en deze aan ons toont door het overtollige gesteente weg te bikken. Hij bedient zich van nog meer disciplines en materiaal en zoekt constant naar meer wegen voor zijn scheppingsdrang. Het niet literaire aspect van Elis Juliana wordt tentoongesteld in het I.T.C., waar de opening van de tentoonstelling op zondag 11 september zal plaatsvinden om 12.00 uur.

SCHATBEWAARDER

Als archeoloog, antropoloog, verzamelaar en documentalist, etnomusicoloog en filosoof, heeft Elis Juliana een onschatbare bijdrage geleverd inzake de vastlegging van ons cultureel verleden. De verzameling die hij en zijn vriend, pater Brenneker, hebben aangelegd gedurende de afgelopen 35 jaar is ongelooflijk. Behalve artefacten zijn er ook honderden opnames van gesprekken met vele ouderen, waardoor de mondelinge overlevering is vastgelegd voor het nageslacht. Zijn belangstelling voor oude muziekinstrumenten heeft geleid tot de oprichting van de musiekgroep 'Isocco'. De gebruiken en gewoontes van een ver en nabij verleden zijn opgetekend en vaak verwerkt in zijn verhalen.

Elis Juliana heeft ons verleden tastbaar gemaakt en er inspiratie gevonden voor wat hij nog dagelijks produceert. Hoe weinig weten wij eigelijk van ons verleden. Wat de geschiedenisboekjes ons nooit kunnen vertellen, hebben Elis en Brenneker voor ons aanschouwelijk gemaakt.

Het probleem is dat wij er geen raad mee weten, omdat wij deze rijkdom niet op een overzichtelijke wijze aan het volk kunnen bieden. Wij missen node een museum waar het levenswerk van Elis Juliana en Brenneker een vaste plaats kan krijgen.

Er gaan stemmen op om een bestaand gebouw hiervoor in te richten. Het verdient aanbeveling de mogelijkheid te verkennen om het Curaçaosch Museum uit te breiden met het gebouw ernaast — het oude quarantaine-gebouw — door dit te restaureren en in te richten als een volkenkundig museum, waar ook de verzameling van AAINA een plaats kan krijgen. Door de unieke verzameling van Elis Juliana en Brenneker en van AAINA niet overzichtelijk aan te bieden, lopen wij het gevaar dat deze verloren gaat voor het nageslacht. Dit zou een onherstelbaar verlies zijn en getuigen van een ondankbare en *'miskiña'* mentaliteit, dit volk onwaardig.

Het zou de overheid sieren de eerste stap te zetten ter verwezenlijking van zo'n museum project, door zich garant te stellen voor een deel van de kosten en de gemeenschap te vragen een bijdrage te leveren om hun culturele erfgoed te behoeden voor verlies. Ook getuigt het van dankbaarheid jegens Elis en Brenneker door hun levenswerk op deze wijze een blijvende plaats te geven in onze gemeenschap.

EVENEMENTEN

De aandacht die CIFA aan Elis Juliana besteedt is verdeeld over drie evenementen. Allereerst de *'Magic of Words'* presentaties in Centro Pro Arte op dinsdag 6 september (gala voorstelling - deftig, champagne & hapjes. Elis Juliana is daarbij zelf aanwezig, vrienden, kennissen en bewonderaars), woensdag 7 en zondag 11 september (matinee om 15.30 uur). Een keur van artiesten doet hun best om het 'geesteskind' van Jocelyn Clemencia en Aimée de Lannoy gestalte te geven: 'Elis Su Baúl di Tesoro Kultural' (Elis zijn culturele schatkist).

Dan volgt er op zondag 11 september in het I.T.C. een lezing, verzorgd door Jocelyn Clemencia en Richenel Anzano, om 10.00 uur 's morgens. Om 12.00 uur vindt de officiële opening plaats van de tentoonstelling van Elis zijn schilderijen, sculptures, verzamelingen en archeologische artefacten. De tentoonstelling blijft geopend tot 18 september en is dagelijks te bezichtigen tijdens de openingstijden van het gebouw. CIFA heft geen entreegelden om zodoende bezoek aan te moedigen. Vooral de schooljeugd zou hiervan goed gebruik moeten maken.

Elis Juliana verdient deze aandacht. Voor velen is hij een soort instelling geworden, een kindervriend 'per excellence' die via de radio de jeugd al jarenlang weet te boeien. Het probleem met Elis Juliana is dat de gemeenschap hem als vanzelfsprekend gaat nemen; *'we take him for granted'* en dan letten we niet meer op. Er treedt een vervlakking op. Wij gaan voorbij aan het unieke perspectief van de genie van Elis Juliana. Deze concentratie van aandacht, ook door de publikaties van werken van Elis Juliana door 'Instituto Nashonal di Idioma' (voor slechts f.2.- per werk), zal ons doen beseffen dat wij een zeldzaam begaafd en veelzijdige kunstenaar in ons midden hebben, die ons een spiegel voorhoudt en ons verleden doet herleven in tastbare vorm.

TE HUUR
App. in rustige buurt gelegen. Compleet gemeubileerd.
Excl. electra.
TDS en tel. aanwezig.
Info na 7:00 uur
Tel. 367297

TE KOOP
in verband met vertrek,
RENAULT 11 GTL, bj. 86
in perfekte staat, met airco en goedgekeurd tot april '96.
Prijs: 6800,-
Bel: 367986, ná 5 uur

WERK-GELEGENHEID

voor hen, die onbeperkte groei willen zien in hun verdiensten.

Voor één van onze klanten zoeken wij personen die opgeleid willen worden in het verkopen van levensverzekeringen.

Vereisten:
*Minstens MAVO-diploma
*Eigen auto
*Bereid zijn begeleiding te accepteren
*Minimum leeftijd: 22 jaar

Wij bieden:
*voortdurende groei
*verkoopcommissie

Bel tot 9 september 1994
telefoon 368917 voor een afspraak.

LAND FOR SALE

The highest peak within city limits.
+ 2.000 m2 prime spot.
On Unspoiled with 360 degrees.
breath taking vieuw at:
SERU BOTTELIER
For more information: Tel: 370090 Within office hour.

Ter gelegenheid van Rosh Hashanah

Zullen onderstaande bedrijven
GESLOTEN ZIJN
op dinsdag 6 september 1994

E. Moreno Brandao & Sons
La Casa Amarilla *(Punda en Sonesta)*
Boekhandel Salas
Wimco N.V.

V E R H U I S D

Aredco N.V. is de lokale projektontwikkelingsmaatschappij op Curaçao, welke zich bezig houdt met vele projekten waaronder Veeris Business Park en het Santa Rosa Resort.
Aredco N.V. heeft per 1 september jongstleden een ruimere behuizing betrokken met goede parkeerfaciliteiten.

Ons nieuwe adres en gewijzigd telefoon- en faxnummer:

Professor Kernkampweg 11
Telefoon 366 633
Fax 366 695

AREDCO NV
Postbus 4215, Curaçao N.A.

kinderkleding hubbekrats

Ontvangen uit Nederland

[redacted]

Open ma t/m vrij	15:00 - 18:00
woe - do - vr	9.30 - 12.00 en 15.00 - 18.00
zat	9.30 - 12.30

Schottegatweg O. 106 schuin t/o Banco di Caribe

[redacted]

due to Rosh Hashanah

Punda/Salina

BASIC FURNITURE

The Jungle

Nieuwe [illegible] campagne 1994 van Babykini en Babystar

Op verzoek van vele moeders op Curaçao en Bonaire.
Ruil in 2 kleine zakjes van Babykini voor 1 lot, of een grote zak voor 2 loten of 1 zak Babystar voor 1 lot en u maakt kans om een van de 25 mooie kinder[illegible] van het merk BMX te winnen.
Bij elke trekking worden er 5 [illegible] verloot.
Trekking zal plaatsvinden op [illegible]

30 september	1
28 oktober	9
25 november	9
3[illegible] december	4

[redacted]

[illegible] Nathan 3 [illegible]
[illegible] 11.00 - 15.00 [illegible]
Tel. 679455 679466

Babykini, de beste en goedkoopste [illegible]
Overal verkrijgbaar.

ALGEMENE BEKENDMAKING

De Direkteur van Landsradio maakt hierbij bekend dat de houders van vergunningen voor het aanleggen, hebben, gebruiken en verhandelen van radio zend/ontvang inrichtingen die een openstaand saldo hebben aan vergunningrechten, uiterlijk vóór 30 september 1994 de verschuldigde bedragen dienen te voldoen bij één van de kantoren van Landsradio.

Na deze datum zal Landsradio de vergunningen van [illegible] voldaan, onherroepelijk laten intrekken en aan hun een zendverbod opleggen.

De Directeur Landsradio Telecommunicatie Dienst N.A.

Rekonosimentu di nos pueblo na un gran kantante i kompositor "Korsou su yu: Rudi Plaate"

Un anochi di baile, kanto i deklamashon dòmá ku Rudi su kanshonnan.

Un elenko formidabel pa e anochi: [illegible]
Dushi Korsou, Combo C, Pincho i su Grupo i....... un sorpresa agradabel.

Ta kousurá e anochi ku un brindis.

Fecha: 27 di sèptèmber 1994
Sitio: Centro Pro Arte
Karchi: fl. 55,- pa persona
Ora: 20.30 - 23.30

Presenta pa: Rioa Tarima Foundation

Karchi optenibel na: e Tik-Tak Sta. Maria e Mensing's Caminoda e Tarima C.D. Club Sta. Rosaweg 186-B (altura di Mangusa) e Sound Waves e Van Dorp Punda

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

In het kader van de lezingencyclus van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid zal

mr. D.J.G. Visser

universitair docent verbonden aan de afdeling auteurs- en informatierecht van de Rijksuniversiteit Leiden op woensdag 7 september 1994 een lezing houden over het onderwerp:

"AUTEURSRECHT EN MUZIEK"

Plaats	: Lokaal J0-4
Tijd	: 20:00 uur
Toegang	: vrij

Prof. mr. F.B.M. Kunneman
Decaan van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid

JOIN OUR MANAGEMENT TEAM

beginning in mid September

If you meet the following [illegible] want to start a successful [illegible] opportunity for long-term growth, [illegible] your current Curriculum Vitae to the address below.

Qualifications
- Minimum [illegible]
- Experience: 1 year management experience in the hotel/restaurant industry preferred.
- Able to select, train, supervise, and direct the activities of 10-20 employees
- Superior oral and written communication skills
- "Hands-on" Management style
- Results oriented
- Committed to excellence in quality, service, and cleanliness
- Willing to work nights and weekends.

Address:
Pizza Hut Recruiting
Schottegatweg Oost 193A
Salinja, Curaçao
(no telephone inquiries, please.)

Pizza Hut

CWM
N.V. CURAÇAOSE WEGENBOUW MIJ

Veertig jaar ervaring in wegenbouw en asfalteringswerkzaamheden:

Zoekt op korte termijn een

ADMINISTRATEUR

Als administrateur bent u verantwoordelijk voor de [illegible] en rapporteert u rechtstreeks aan de financieel [illegible].

Werkzaamheden zullen o.a. bestaan uit:
- Leiding geven aan de afdeling administratie/boekhouding
- [illegible] debiteuren
- Voorbereiden van de rapportage aan de Holding
- [illegible] in het verbeteren/wijzigen van administratieve procedures
- Opstellen liquiditeitspositie

Functie-eisen:
- MBA, SPD I of gelijkwaardige opleiding
- Minstens 2 jaar ervaring in een soortgelijke functie
- Ervaring [illegible] is een pre
- [illegible] spread-sheets
- [illegible]
- [illegible]

Arbeidsvoorwaarden:
Wij bieden de geschikte kandidaat:
- Een dynamische werkkring waarbij ruimte is voor creativiteit.
- Het salaris is in overeenstemming met de zwaarte van de functie en [illegible] en ervaring.
- De verdere arbeidsvoorwaarden zijn goed.

U kunt uw schriftelijke sollicitaties (met c.v.) binnen 10 dagen richten aan:
Hoofd Algemene Zaken
De heer P.A. Verheyen
P.O. Box 3303
Curacao

Voor informatie kunt u zich wenden tot de heer R.G.M. Vermeulen. (tel. 370202)

Het Instituto Lingwistiko Antiano (I.L.A.) van het Departement van Onderwijs organiseert de volgende [illegible] Duits

Periode: 12 september 1994 - 14 december 1994

Cursussen	Duits I, Duits II, Duits III
Cursusduur	± 3 maanden
Cursusdagen	Duits I (maandag 20.00 u. + donderdag 20.00 u.)
	Duits II (maandag 18.00 u. + woensdag 18.00 u.)
	Duits III (dinsdag 20.00 u. + vrijdag 18.00 u.)
	Duits I - geen
Vereisten	Duits II - certifikaat Duits I
	Duits III - certifikaat Duits II
Plaats	U.N.A.
Cursusgeld	fl. 240,-

Lesgeld storten bij de Maduro & Curiel's Bank [illegible] 52.38.34 t.n.v. het I.L.A.
Persoonlijk inschrijven bij het Instituto Lingwistiko Antiano (I.L.A.)
Schouwburgweg # 26 (4de verdieping)
APNA-complex (tel. 61.55.77).
Stortingsbewijs meenemen a.u.b. eerste storting fl. 140,-
Laatste datum inschrijving: woensdag 07 september 1994.

BONAIRE

AGENDA

POLITIE:	8000/
BRANDWEER:	8222,
TAXICENTRALE:	8845
HOSPITAAL:	8900/
fax	7446/
alarmnr.	14
BEJAARDENTEHUIS:	8350

****

AIDSLIJN
Vragen? Bel dan op maandag en dinsdag van 19.00-20.00 uur **tel.: 7055.**

****

OPENBARE BIBLIOTHEEK
Openingstijden voor het publiek:
Kralendijk:
maandag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en donderdag van 08.00-12.00/ 14.00-18.00 uur; vrijdag van 08.00-12.00/ 14.00-17.30 uur
Rincon:
woensdag van 14.00-18.00 uur en vrijdag van 14.00-17.30 uur.

****

POSTKANTOOR
(openingstijden)
Zegelverkoop
Kralendijk (tel.: 8508): maandag t/m donderdag van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; vrijdag van 07.30-12.00/13.30-16.00; zaterdag gesloten.
Rincon (tel.: 6214): maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; zaterdag gesloten.
Geldloket
(Postwissels, Postspaarbank, Sigucheque en Giro Betaalkaart)
Kralendijk en Rincon: maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; zaterdag gesloten.

****

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel, tel.: 8896.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

****

BRIDGEN
(Bridgeclub Ups and Down)
Voor inlichtingen kan men terecht bij wedstrijdleider **F. de Wit (tel.: 5398).**

****

SLACHTHUIS LVV
(tel.: 4393)
open van maandag t/m vrijdag van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

****

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol)
spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 13.30-14.30 uur; spreekuur te Rincon elke donderdag van 17.00-17.30 uur bij Hulpbestuurskantoor.
Voor **spoedgevallen** gelieve tel.: 4255 te bellen of fax 7655.

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel.: 4989)
openingstijden maandag t/m zaterdag van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

****

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
(Caya Meimei 36(
Aanvangstijd van de dienst: **zondag** om 11.30 uur.

****

KLACHTEN(BEZORGING)
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel.: 8204 (na 18.00 uur tel.: 8342).

****

Hebron-moskee in oktober als proef open

JERUZALEM - De moskee van Hebron, waar een joodse kolonist in februari zo'n dertig Palestijnse gelovigen vermoordde, wordt 12 oktober opnieuw opengesteld. Gedurende tien dagen zullen de nieuwe veiligheidsmaatregelen worden getest.
Daarna zal worden besloten of het gebedsoord permanent open blijft.

Harmony bewijst weer vooruitgang Bonaire

KRALENDIJK — Het duurde even voor Shari Nahr de grote schaar met vaardigheid wist te hanteren. Maar daarna was de peuter toch de belangrijkste persoon in het gezelschap; zij opende de 'Harmony Gift & Souvenirshop' van vader Marcel en moeder Evelien Nahr, in het nieuwe Abraham winkelcentrum op de plaats waar vroeger de limonadefabriek stond.

Daarmee was een wens vervuld van Marcel Nahr, die met zijn restaurant Rendez Vous niet alleen de toerist culinair wil verwennen, maar ook een moeilijkheid wil bieden een geschenk te kopen van een hoger niveau, dan gewoonlijk gebruikelijk is. In een smaakvol interieur hebben de Nahr's ongetwijfeld de juiste toon aangeslagen met hun produkten. Niet typisch voor de gemiddeld toerist, maar ook voor de lokale koper. Het meest opvallend is de grote sortering 'posters'. Die waren voor de komst van Harmony op Bonaire niet verkrijgbaar. Dat bleek ook wel, want nog tijdens de opening gingen ze vlot van de hand.

Tijdens de opening gaf Marcel Nahr een demonstratie van de diverse mogelijkheden die er bestaan op het gebied van inlijsten. Met speciaal daarvoor aangeschafte apparatuur, worden fotolijsten in alle gewenste vormen, kleuren en materiaal vervaardigd, in alle gewenste vormen van omranding en paspartouts. Na de opening hieven de gasten het glas. Niet verwonderlijk natuurlijk, als de eigenaar van 'Harmony' om de hoek ook een fraai restaurant heeft.

Bonaire in teken van culturele uitwisseling

KRALENDIJK — Tijdens een persconferentie op donderdagmiddag werd de pers in het Pasangrahangebouw het programma aangeboden voor de viering van Bonairedag 1994. Als thema werd dit jaar gekozen de culturele uitwisseling, waar in het programma, opgesteld door de Bonaire Special Events Services en de commissie Bonairedag, de nadruk op gelegd wordt. Dit programma verzekert de bezoekers van de feestelijkheden in het Wilhelminapark een aangename dag. Naast veel muziek en folkloristische dansen wordt het publiek eveneens in staat gesteld om van nabij kennis te maken met de verschillende rassen en culturen, die in harmonie met elkaar samen de Bonaireaanse gemeenschap vormen.

De dag wordt geopend met een oecumenische dienst om 8.30 uur, waarin mgr W.M. Ellis voorgaat, samen met dominee Hyronimo Mercera en de pastoors van de verschillende parochies. Om 9.20 uur zal de geüniformeerde jeugd de vlag hijsen onder het zingen van het Bonaireaanse volkslied door de leerlingen van de basisscholen. Dit zal tevens het startsein zijn voor de vissersboten, die een wedstrijd houden in de baai van Kralendijk. De gedeputeerde van Cultuur Norwin Willem, gezaghebber Frits Goedgedrag en gouverneur Jaime Saleh zullen een toespraak houden, waarna rond 9.45 uur een optreden volgt van de Maskeradegroep. Dit duurt tot ongeveer 10.15 uur, waarna door het eilandsbestuur aan de aanwezigen een toast wordt aangeboden. De bar zal ongeveer een uur lang geopend blijven voor het publiek.

In de middaguren volgt het optreden van Kanta Orquidea, het Bonaire Dans Theater, de Watapana-groep, Tipico Diagnales, Santo Domingo Invita, Tipico Boneriano en om 17.00 uur worden de prijzen uitgereikt aan de winnaars van de wedstrijden van de vissrsboten, waarna wederom een optreden van Tipico Boneriano volgt. Om 18.00 uur worden de feestelijkheden afgesloten met het strijken van de vlaggen.

ALM en KLM sponsoren oktober tennistoernooi

KRALENDIJK — In de maand oktober sponsert de ALM/KLM een tennistoernooi op Bonaire. Afgelopen week hebben functionarissen van deze maatschappijen, Ceasar Prince en Marnix Fruitema een bezoek aan Bonaire gebracht en vergaderd met leden van de Bonaireaanse Tennisfederatie Elsio Cicilia en Rudy Domcassé en de vertegenwoordiger van de luchtvaartmaatschappijen ALM/ KLM op Bonaire Hugo Gerharts.

In deze vergadering werd besloten om het toernooi te houden van 21 tot 29 oktober. Het toernooi zal gespeeld worden in de klassen heren- en damesdubbel en gemengd. De prijzen die beschikbaar worden gesteld voor de winnaars/winnaressen zullen uiteraard bestaan uit een tickets naar een van de bestemmingen, waarop de ALM/KLM vliegen. Ook zal er een t-shirt beschikbaar zijn voor hen die aan dit toernooi zullen deelnemen. In het toernooi zal de nadruk vooral komen te liggen op de sportiviteit die tijdens deze wedstrijden ten toon gespreid zal worden.

De ALM/KLM, Bonaire Trading en de Bonaireaanse Tennisfederatie gaan gezamenlijk een zeer interessant programma opstellen. Een dergelijk toernooi wordt reeds vier jaar op Curaçao gehouden. Het toernooi zal op hoog niveau komen te staan. Tijdens het toernooi worden er verschillende activiteiten ontplooid om een bijzondere sfeer te scheppen. De opening geschiedt met het houden van een 'happy hour' in het Sunset Beach hotel en elke avond vindt er verder een 'happy hour' plaats, maar dan op het tennisveld zelf. Gezien het aantal prijzen, dat beschikbaar is gesteld, wordt er gerekend op een grote deelname. Er zal volgens de promotoren van dit toernooi spoedig meer informatie volgen.

Separatisten uit Jemenitische Socialisten-partij

SANAA - De Zuidjemenitische Socialistische Partij (JSP), de verliezer van de in juli beëindigde burgeroorlog, heeft maandag een nieuw bestuur geïnstalleerd.
Het 21 leden tellende bestuur bestaat uit elf politici uit het zuiden en tien uit het noorden. De voorstanders van afscheiding van het noorden zijn uit de partij geweerd, onder wie de vroegere vice-president Ali Salem al-Baidh. Ook de overige leiders van de JSP die de partij van mei tot begin juli aanvoerden, zijn uitgesloten. Onder hen is ook de vroegere premier Haider Abu Bakr al-Attas. Het nieuwe bestuur kwam tot stand na een vergadering die vier dagen duurde.

KRALENDIJK — In verband met de 'viering' van de dagen van de "Grote Schoonmaak in de wereld" op 17 en 18 september wil de groep 'Tene Boneiru Limpi' niet achter blijven en doet zij een beroep op de medewerking van de bevolking. Iedere burger die zich verantwoordelijk weet voor het schoonmaken en schoonhouden van ons eiland, kan via telefoonnummer 8322 opgeven welke plek op Bonaire volgens de informant het meest vervuild is. Deze informatie wordt genoteerd en de plek die als het meest vervuild wordt aangegeven, zal door de commissie 'Tene Boneiru Limpi' in de aktie 'Ban hasi mundu limpi — Boneiru promer', 'Laten wij de wereld schoon maken — Bonaire op de eerste plaats' op 17 en 18 september van alle vuil ontdaan worden! Op de foto: onder andere een van de meest vervuilde toeristische plekjes op Bonaire.

SARAJEVO - Een mortier die vorige maand op het vliegveld bij Sarajevo werd afgeschoten, is door het Bosnische leger afgevuurd.
Dat heeft een onderzoekscommissie van de Verenigde Naties maandag vastgesteld.

Initiatief van gedeputeerde Willem

Op Bonairedag wordt ereburger(es) gekozen

KRALENDIJK — Om meer cachet te geven aan de viering van Bonairedag zal dit jaar voor het eerst een burger, die zich op bijzondere wijze verdienstelijk heeft gemaakt voor Bonaire, tot 'ereburger(es) van Bonaire' worden uitverkozen. Gedeputeerde Norwin Willem heeft hiertoe het initiatief genomen.

Dit initiatief is een uitvloeisel van het doel dat het huidige B.C. zich gesteld heeft om zoveel mogelijk waarde en erkenning te doen toekomen aan de eigen mensen.

De 'ereburger(es)' zal een plakkaat van verdienste ontvangen en tevens het daarbij behorende eilandsbesluit. In de beleidsnota van het eilandsbestuur voor de periode 1991-1995 vindt men onder meer een paragraaf aangaande de cultuur waarin letterlijk staat: "Onze cultuur zoals ook onze ecologie is een wezenlijk deel van het produkt Bonaire. Er moet inhoud worden gegeven aan het beleid op dit gebied. Het gaat hier in het bijzonder om de erkenning van onze eigen mensen, die zich verdienstelijk hebben gemaakt op alle gebied van onze gemeenschap."

Gedeputeerde Willem is van mening dat de gemeenschap zelf de helpende hand dient toe te steken om eer te doen toekomen wie ere verdient en nodigt daarom eenieder uit om met namen naar voren te komen, zodat bij de volgende Bonairedag iemand aangewezen wordt door de gemeenschap zelf.

PvdA, D 66, Groenlinks twijfelen over asielbeleid:

Suriname's mensenrechten-activist Rensch: 'Rechtsgang is wassen neus'

DEN HAAG - De regeringsfracties van PvdA en D66, alsmede Groenlinks, zijn er niet langer van overtuigd of justitie er goed aan doet Surinaamse asielzoekers terug te sturen naar Paramaribo. De vaste Kamercommissie voor Justitie heeft woensdag 7 september een gesprek hierover met mensenrechtenactivist S. Rensch van het bureau Moiwana '86.

Rensch kwam recent in het nieuws met berichten over het levensgevaar dat asielvragers lopen als ze worden teruggestuurd naar Suriname. Het gaat om gedeserteerde militairen van Bouterses vroegere lijfwacht en om mannen die in de jaren tachtig zijn overgelopen naar het Junglecommando van Ronnie Brunswijk.

Het ministerie van Justitie heeft de asielaanvragen van tien tot twintig van deze naar Nederland gevluchte militairen afgewezen omdat Suriname officieel een democratisch land is. Twee van hen, H. Aboikonie en M. Nelom, zijn bovendien door inlichtingendiensten uitgehoord over hun kennis omtrent de cocaïnehandel in Suriname. Justitie verdenkt Bouterse en zijn vroegere rechterhand luitenant-kolonel E. Boerenveen ervan leiding te geven aan het zogenoemde Surikartel. Dat is een wereldwijd opererend drugsimperium.

LIQUIDATIE

Beide mannen zijn in Nederland ondergedoken. Zij denken dat zij ten dode zijn opgeschreven als zij in Paramaribo terugkeren. Een hoge ambtenaar van het departement van Buitenlandse zaken in de Surinaamse hoofdstad heeft in juli tegenover het ANP bevestigd dat Bouterse zo zijn methoden heeft om "verraders" te liquideren.

Nelom is als lijfwacht van Bouterse zelf getuige geweest van verscheidene moordpartijen in het Surinaamse oerwoud, die volgens hem nog jaren na de vijftien executies van december 1982 werden aangericht. Aboikonie is gevlucht nadat zijn broer onder verdachte omstandigheden omgekomen was.

Volgens mensenrechtenvoorvechter Rensch heeft de voormalige legerleider achter de schermen de touwtjes nog strak in handen. Dat Suriname onder president Venetiaan een democratische staat is met een normale rechtsgang, is een wassen neus, aldus Rensch.

KRALENDIJK — Benito Marcelo Anthony werd vrijdag beëdigd als buitengewoon agent van politie volgens een ministerieel besluit van 11 augustus 1994. De eed werd afgelegd in handen van gezaghebber Frits Goedgedrag in aanwezigheid van de assistent-manager van de Maduro & Curiel's Bank, alwaar de heer Anthony werkzaam is als veiligheidsfunctionaris. Op de foto: in het midden de buitengewoon agent van politie Benito Marcelo Anthony met links gezaghebber Frits Goedgedrag en rechts Rudy Gomez, de assistent-manager van de Maduro & Curiel's Bank na de beëdiging.

Lustrumviering PDB

KRALENDIJK — Ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van de Fundashon Cas Boneriano vindt er op donderdag 8 september op het kantoor van de F.C.B. een persconferentie plaats. De viering van het heugelijke feit plaats op vrijdag 9 september met een 'open house' van 17.00 tot 19.00 uur in de Kaya Korona 5.

STUTTGART - Het hooggerechtshof in Stuttgart heeft maandag de RAF-terroriste Adelheid Schulz tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld.
Volgens het hof is bewezen dat Schulz samen met een compaan van de Rote Armee Fraktion, Rolf Heiszler, in 1978 in Kerkrade heeft deelgenomen aan een schietpartij op vier Nederlandse douaniers. Daardoor kwamen twee douane-beambten om het leven en raakte er een gewond. Bij het bepalen van de hoogte van de straf werd door het gerechtshof meegewogen dat Schulz in 1985 al tot levenslang was veroordeeld.

Havana: twintigduizend Amerikaanse visa veel te weinig

VS verwachten van Cuba-overleg geen resultaten

NEW YORK - De Verenigde Staten en Cuba gaan maandag opnieuw proberen een oplossing te vinden voor de problemen rond de massale exodus van Cubaanse bootvluchtelingen. Amerikaanse functionarissen hebben laten weten niet al te hoge verwachtingen te hebben over het bereiken van een eventueel akkoord.

De besprekingen dreigen na een optimistisch begin, donderdag, te verzanden. De derde gespreksronde bood zondag weinig zicht op een toenadering. David Johnson, woordvoerder van de Amerikaanse delegatie zei zondag: "Er zijn grote verschillen en ik waarschuw tegen voorbarige speculaties dat overeenstemming kan worden bereikt."

De Amerikanen hebben aangeboden jaarlijks immigratievisa te verstrekken voor twintigduizend Cubanen als Havana een einde maakt aan de ongecontroleerde vlucht van de afgelopen weken. Sinds begin dit jaar hebben zo'n dertigduizend Cubanen geprobeerd op illegale wijze de VS te bereiken. Zij vluchten op zelfgemaakte bootjes. Het merendeel wordt door de Amerikaanse kustwacht uit zee opgepikt en naar de Amerikaanse marinebasis Guantanamo Bay gebracht.

VEEL MEER VISA

De Cubaanse delegatieleider Ricardo Alarcon eist nog veel meer visa dan wat de VS hebben aangeboden. Hij wees op het feit dat zo'n 130.000 Cubanen tevergeefs hebben geprobeerd op legale wijze in de VS te komen. Volgens de krant de New York Times wil hij dat ten minste honderdduizend Cubanen naar de VS kunnen vertrekken.

Zondag heeft de Amerikaanse kustwacht 620 Cubanen uit zee opgepikt, zaterdag waren dat er 946. Ruim twintig Cubanen, allen uit een familie, wisten de Amerikaanse marine te ontwijken en zijn geland op een onbewoond eiland in de Golf van Mexico, zo'n 110 km verwijderd van Key West.

Volgens Cuba is de exodus een gevolg van de economische misere die wordt veroorzaakt door de al 32 jaar durende economische blokkade van de VS. "Als je het echt wilt oplossen, kan je de oorzaak van het probleem niet negeren", aldus Alarcon. Kort voor de hervatting van het overleg zondag heeft de Cubaanse delegatieleider Alarcon dan ook geëist dat ook de opheffing van het Amerikaanse embargo tegen zijn land moet worden besproken.

PANAMA

Amerikaanse militairen zijn inmiddels bij Panama-stad begonnen met het inrichten van een kamp voor Cubaanse vluchtelingen. De VS hebben met Panama een akkoord bereikt over de opvang van zeker tienduizend Cubanen. De minister van Buitenlandse zaken van Panama, Gabriel Lewis Galindo, zei zondag dat er een hospitaaltent en informatiecentra voor de media en de familie worden opgezet. Het is nog onduidelijk wanneer de eerste vluchtelingen arriveren. Zij gaan eerst naar luchtmachtbasis Howard Air force base aan de Westkust, waar zij medisch worden onderzocht, en worden vervolgens over land naar de kampen gebracht. De opvangcentra komen ten westen van Panama-stad, bij het Kanaal maar ver van de bewoonde wereld, aldus Lewis.

Volgens de minister verblijven de vluchtelingen maximaal zes maanden in Panama. Daarna worden ze teruggestuurd naar Cuba, of herplaatst. De Verenigde Staten betalen zo'n zestig miljoen gulden voor de kosten van de operatie en zijn verantwoordelijk voor de bevoorrading, de medische verzorging en voor onderwijs aan en recreatie voor de vluchtelingen. Het ministerie van Buitenlandse zaken zei dat Panama profiteert van de kampen omdat bouwmaterialen en andere diensten kunnen worden verkocht. Zo'n 250 Panamezen zijn in de kampen te werk gesteld.

HONGERSTAKING

Nadat eerder vluchtelingen hun toevlucht hadden gezocht in westerse ambassades, houden sinds zaterdag ongeveer vijftig Cubanen een hongerstaking voor het gebouw van de Amerikaanse vertegenwoordiging in Havana. Daarmee hopen zij een legale uitreis af te dwingen. Volgens hun woordvoerster gaat het om tegenstanders van Castro's communistische bewind en voormalige politieke gevangenen. Cuba heeft ingestemd met hun vertrek maar Washington geeft geen visa, verklaarde zij.

Nederlandse militairen terug uit Zaïre:

Situatie verbeterd voor vluchtelingen

SOESTERBERG - "Ik denk dat we nog wel een terugslag krijgen. Je zit daar in een totaal andere wereld. Mensen in een hopeloze situatie; de eerste weken vooral lijken langs de weg. Eens beboste hellingen zijn nu kaalgeslagen. Zoals je je de hel kunt voorstellen."

Zondagavond kwamen honderd militairen terug uit Zaire op de vliegbasis Soesterberg. Ze hebben vijf weken lang enige orde geschapen in de vluchtelingenkampen rond het Zairese Goma. Ongeveer een miljoen Ruandezen, Hutu's, leven daar "bovenop" elkaar, weg van de oorlogssituatie in hun vaderland.

"Vooral de eerste weken waren de omstandigheden zwaar. Inmiddels is de situatie echter aanzienlijk verbeterd", zegt commandant T. van de Graaf van de Nederlandse militairen. "De waterverdeling is goed op gang gekomen. En daardoor krijgen ziektes als dysenterie en cholera veel minder kans. De curve is opmerkelijk gedaald. De lijken zijn opgeruimd en er gaan ook veel minder mensen dood. Ook de verdeling van voedsel heeft vorm gekregen."

De missie, opgezet door minister Pronk voor Ontwikkelingssamenwerking en toenmalig minister Ter Beek van Defensie, is uitgevoerd door militairen van landmacht, luchtmacht en marine die zich vrijwillig hadden aangemeld. Het was voor het eerst dat deze legeronderdelen samen hun diensten aanboden aan de Vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties (VN), UNHCR.

De soldaten werkten in het begin wat moeizaam samen met hulporganisaties als Memisa en Artsen zonder Grenzen. Maar later werd die relatie steeds beter. Van de Graaf doet laconiek over de bedreigingen die hulpverleners onlangs signaleerden, met name door Zairese militairen. "In twee kampen, Mbunga en Katale, was de situatie wat grimmiger. Maar wat wij als bedreigend ervaren, hoeft dat niet per se te zijn. Je ziet dat soort dingen wel gebeuren, maar we waren er niet om geweld te bestrijden. Ook onder de vluchtelingen gold het recht van de sterkste", aldus Van de Graaf.

Mensenrechten-voorvechter oud-prof. Sanchez:

Op gebied van burgerrechten Cuba onderaan

HAVANA - Elizardo Sanchez heeft niet eens een auto. Maar toch beschuldigden de Cubaanse autoriteiten hem ervan dat hij illegaal tweehonderd liter benzine had verborgen. Weliswaar niet bij zichzelf, maar in de garage van een vriend die tamelijk ver bij hem vandaan woonde.

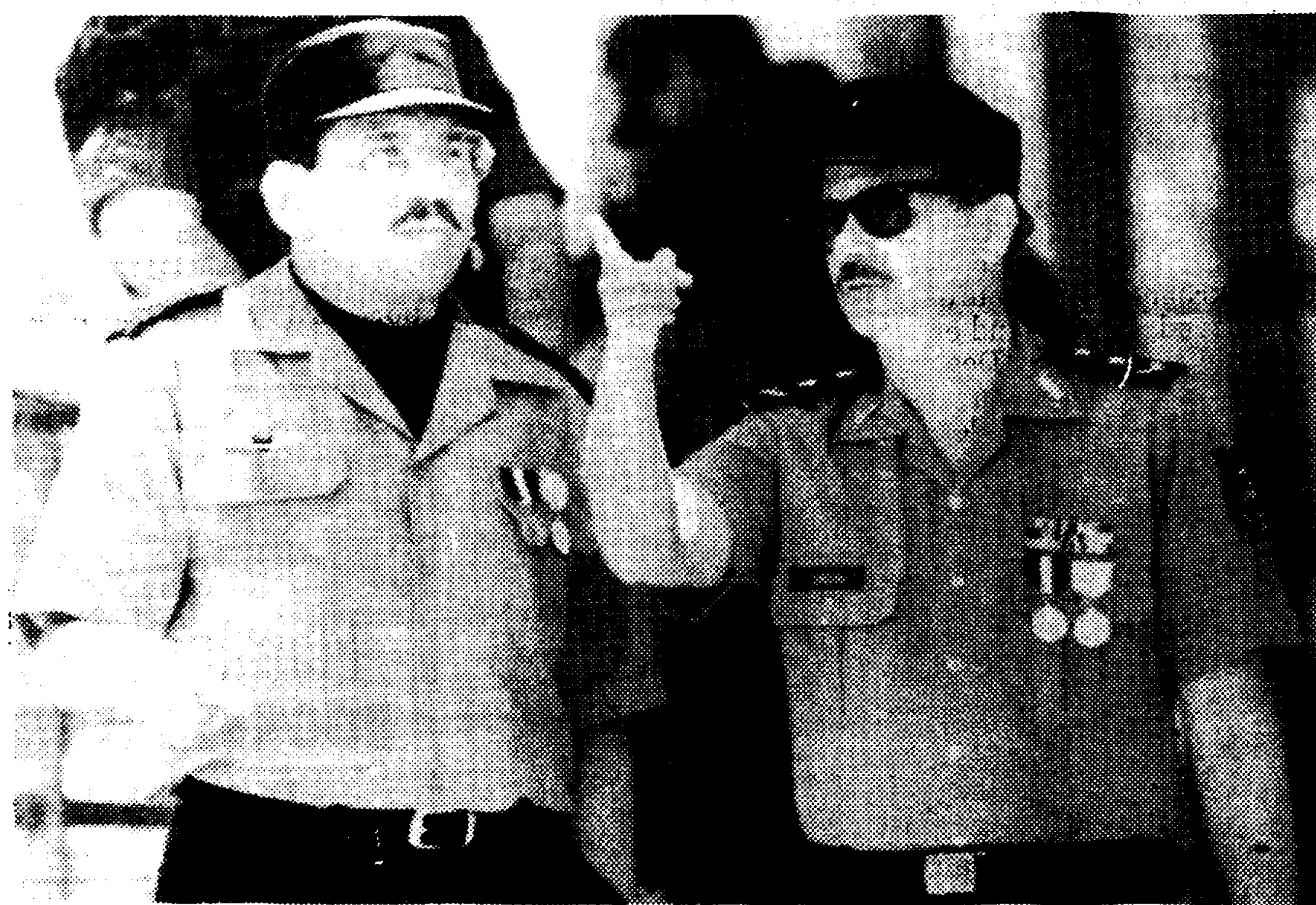
Maar dit was voldoende. Sanchez kreeg zes maanden vrijheidsbeperking - een soort huisarrest. "In Cuba is het erg gemakkelijk, iemand te veroordelen", zegt Sanchez. Hij kan het weten. De bekendste dissident van het communistische eiland in het Caribisch gebied, voorzitter van de Cubaanse Commissie voor Mensenrechten en Nationale Verzoening, heeft tussen 1980 en 1992 wegens kritiek op de regering en verboden contacten met de buitenlandse pers bij elkaar acht-en-een-half jaar in gevangenissen doorgebracht. "De politiek gemotiveerde straffen zijn zwaar", zegt Sanchez.

Cuba telt tussen twee- en vijfduizend politieke gevangenen, zo schat de activist voor de mensenrechten. Ongeveer zevenhonderd van hen heeft hij op een lijst bij elkaar gebracht. Bij voorbeeld Yndamiro Restano Diaz: De journalist werd volgens gegevens van Sanchez op 20 december 1991 wegens het uitgeven van een pamflet dat kritiek op de regering bevatte, veroordeeld tot tien jaar gevangenisstraf. Zijn collega Pablo Reyes Martinez kreeg op 5 april 1992 acht jaar, omdat hij interviews aan het maken was voor radiostations in de Verenigde Staten.

Dit jaar is de situatie op het punt van de mensenrechten volgens Sanchez verslechterd. Na de anti-regeringsrellen van 5 augustus werden tussen drie- en vijfhonderd mensen in gevangenissen en kampen opgeborgen. Daarenboven zijn veertig tot vijftig dissidenten als vermeende aanstichters gearresteerd ondanks het feit dat de onlusten - de zwaarste sinds de revolutie van 35 jaar geleden - spontaan uitbraken.

De voormalige professor in de filosofie merkt tussendoor op dat Cuba op het gebied van de sociale en culturele mensenrechten met zijn onderwijs- en gezondheidssysteem er beter voorstaat dan het modale Latijnsamerikaanse land. "Maar op het punt van de burger- en politieke rechten verkeert Cuba in de onderste regionen van de hele wereld", zegt Sanchez, die zijn beroep in 1968 moest opgeven als gevolg van zijn sympathie met de Praagse lente. "Het Cubaanse onderdrukkingsapparaat is, op de bevolking omgeslagen, het machtigste ter wereld", zegt Sanchez. Nergens zijn meer politiemensen per inwoner. In totaal heeft Cuba bijna honderd gevangenissen en kampen met meer dan honderdduizend gedetineerden. Dat is bijna één procent van de Cubaanse bevolking.

Nicaraguaans leger krijgt nieuwe chef

■ *SAN JACINTO (Nicaragua)- In Nicaragua is door het bekrachtigen van een nieuwe wet het leger volledig ondergeschikt gesteld aan de regering, hetgeen betekent dat de regering vanaf 21 december a.s. de legertop benoemt en ontslaat. Op de foto de huidige legerleider Humberto Ortega (links) in gesprek met Joaquin Cuadra die waarschijnlijk zijn opvolger wordt als de nieuwe regeling ingaat. (AFP-satellietfoto)*

Bezorgdheid groeit over veiligheid:

Paus vertrouwt op Maria: zet Sarajevo-bezoek door

VATICAANSTAD - De bezorgdheid over de veiligheid bij het bezoek van de paus aan Sarajevo is groot, maar Johannes Paulus II legt zijn lot graag in de handen van de maagd Maria. "Aan haar draag ik de reis naar Sarajevo op. Zij bewaart in haar hart de tranen van de moeders en het geween van de kinderen en alle slachtoffers van dit absurde conflict."

Al eerder - daarvan is de paus heilig overtuigd - heeft de moeder Gods hem het leven gered: Toen op 13 mei 1981 op het Sint Pieterplein in Rome enkele kogels uit het pistool van Ali Agca hem zwaar verwondden. Ook op donderdag 8 september, tijdens waarschijnlijk de gevaarlijkste reis uit zestien jaar pontificaat, rekent de paus op haar bescherming.

Enkele dagen voor het historische bezoek aan de door burgeroorlog verscheurde Bosnische hoofdstad waagt niemand in het Vaticaan zich aan een voorspelling of de paus ook werkelijk afreist naar Sarajevo. "Ik wil als een pelgrim van de vrede naar Sarajevo gaan, een stad die mij zo dierbaar is", zei hij zaterdag.

Eerder op de dag was de pauselijke gezant Francesco Monterisi met lege handen teruggekeerd uit het hoofdkwartier van de Bosnische Serviërs in Pale. De Serviërs zeiden geen verantwoordelijkheid te nemen voor "mogelijke incidenten van de kant van de moslims". "Er zijn moeilijkheden", zo zei Monterisi.

Terwijl de twintigduizend Rooms-katholieken van Sarajevo verlangend uitkijken naar een bezoek van de kerkleider, nemen in het Vaticaan de bedenkingen tegen de hele operatie toe. De Osservatore Romano meldde dit weekeinde in vette letters een "zorgwekkende" toename van oorlogsdaden rond de stad. Niet weinigen binnen de curie hopen dat een incident de paus een goed argument verschaft alsnog van zijn plannen af te zien.

Aankomst en vertrek met een vliegtuig van de Verenigde Naties gelden als de kritieke momenten, zelfs als de "Pelgrim voor de Vrede" begeleid zal worden door NAVO-gevechtsvliegtuigen. Nog meer kopzorgen leveren de tocht over de zogenoemde *"Sniper alley"*, waar de paus binnen het bereik van sluipschutters kan komen, en de massale dienst die in het verwoeste ijsstadion van de Olympische Spelen 1984 wordt gehouden. Over een alternatieve viering in overdekte sporthallen wordt nog nagedacht, maar de paus schijnt zich te verzetten tegen de beperking van het aantal bezoekers die daarvan het gevolg is. Alleen de zorg om de veiligheid van de bevolking kan hem waarschijnlijk nog van zijn reis afhouden. Voor zijn eigen leven vreest de 74-jarige kerkvorst, net bekomen van een beenoperatie, niet.

Vervolg van pag. 1.

steunen en mag niet binnendringen in de autonomie van het gezinsleven." Het Vaticaan is fel tegen een deel van het concept-slotdocument, omdat daarin volgens de kerk abortus als middel van geboorteregeling wordt gepropageerd. Maar met de passage over kunstmatige voorbehoedmiddelen kan de Vaticaanse delegatie goed leven, zo onderstreepte bisschop Ernst van Breda zondag voor de AVRO-radio. "De kerk houdt haar standpunt en bepleit zelf een natuurlijke geboorteregeling", aldus Ernst. "Maar zij laat ruimte aan andere beslissingen die mensen nemen - en eerbiedigt daarbij ook de gewetensvrijheid van katholieke gelovigen - en laat een eigen ruimte aan het regeringsbeleid in deze."

MOREEL STANDPUNT

Volgens Nafis Sadik, de voorzitster van de conferentie, is de concept-slotverklaring die onder meer aandringt op veilige abortus, wel degelijk gestoeld op "morele principes". "Het programma steunt zowel op religieuze voorschriften als op de wereldlijke praktijk. Het steunt het gezin en probeert dat te versterken. Het is een document gebaseerd op morele principes. Het schrijft geen morele wet voor, maar het bevat wel een morele dimensie", aldus Sadik, de directeur van het VN-bevolkingsfonds UNFPA, op een persconferentie.

Sadik stelde dat al overeenstemming is bereikt over negentig procent van de slotverklaring. Het pleidooi voor veilige abortus verdedigde zij met een verwijzing naar het aantal van mogelijk vijfhonderdduizend vrouwen dat jaarlijks overlijdt bij onhygiënische of ondeskudige ingrepen. "We moeten eerlijk kijken naar de feiten over abortus. Mogelijk vinden jaarlijks vijftig tot zestig miljoen abortussen plaats. Dat is een serieuze bedreiging van het leven en de gezondheid van vrouwen."

Belangrijkste twistpunt nog niet opgelost

Vredesakkoord getekend voor Papua Nieuw-Guinea

SYDNEY - Na zes jaar guerrilla-oorlog hebben de nieuwe premier van Papoea-Nieuw-Guinea en de onafhankelijkheidsbeweging op het eiland Bougainville in het weekeinde een vredesakkoord ondertekend.

Premier Sir Julius Chan sprak van een grote triomf en beloofde verbetering van de omstandigheden op het eiland in de Stille Oceaan. De bewoners van Bougainville zijn etnisch verwant aan die van de naburige Solomon-eilanden. Ze hebben niet veel op met de centrale regering in Port Moresby.

Chan en de militaire leider van het Bougainville Revolutionaire leger (BRA), Sam Kauona, ondertekenenden zaterdag het vredesakkoord op de Solomoneilanden. Ze zullen binnen week een bestand afkondigen. "Na zes jaar tragedie slaan wij een pad in naar blijvende vrede", zei Chan, die vorige week aantrad, in een rede. "Er is geen weg terug."

Tijdens zijn verkiezingscampagne had de nieuwe premier al gezegd dat het helpen beëindigen van de opstand op Bougainville, een eiland op achthonderd kilometer ten noordoosten van Papoea-Nieuw-Guinea, zijn belangrijkste regeringsvoornemen was. Bij het conflict zijn honderden doden gevallen, grotendeels wegens het ontbreken van medische faciliteiten.

KOPERMIJNEN

Het belangrijkste twistpunt, het beheer over de belangrijke kopermijnen op het eiland, is echter nog niet opgelost. De guerrillabeweging eist een groter deel van de inkomsten van de kopermijnen. Bovendien eist zij dat er bij de produktie milieubeschermende maatregelen worden genomen.

BRA-leider Kauona waarschuwde zondag dat Papoease troepen moeten ophouden met hun pogingen de Panguna-kopermijn in het midden van het eiland te veroveren, wil het vredesproces voortgaan.

De produktie in de mijn, die in Australische handen is, werd na het uitbreken van het conflict in 1988 gestaakt. Het BRA heeft de gebouwen inmiddels in gebruik als hoofdkwartier. Panguna, een van de grootste kopermijnen ter wereld, voorzag in twintig procent van de inkomsten van de Papoease regering.

Volgens de directeur van de mijnbouwmaatschappij CRA zal het ten minste achttien maanden duren en 850 miljoen gulden kosten voor de produktie in de kopermijn weer is opgestart.

Nicaragua protesteert tegen vliegverbod VS

MANAGUA — Nicaragua zal een krachtig protest indienen tegen het vliegverbod dat de Amerikaanse regering voor commerciële Nicaraguaanse luchtvaartmaatschappijen heeft ingesteld omdat ze zich niet houden aan de internationale veiligheidsvoorschriften.

Nicaragua is het volledig oneens met de maatregel, die volgens de woordvoerder van het ministerie van Transport in Managua is gebaseerd op een oud rapport en 'volledig de grote vooruitgang negeert die de laatste jaren is geboekt'. Het vliegverbod heeft geen consequenties voor de nationale luchtvaartmaatschappij Nica, die volgens directeur Mario Madrena voorlopig toestemming heeft te vliegen op de VS.

Afgezien van Nicaragua zijn de Dominicaanse Republiek, Belize, Honduras, Paraguay, Uruguay, Gambia, Ghana en Zaïre op de zwarte lijst van de Amerikaanse federale luchtvaartdienst (FAA) beland. Bolivia, El Salvador, Guatemala en de Nederlandse Antillen zullen streng worden gecontroleerd en riskeren een vliegverbod.

De Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij (ALM) reageerde vrijdag al verbaasd op de maatregel van de FAA. Volgens een woordvoerder is er iets aan de hand geweest met een door de ALM gecharterd toestel dat alleen vrachtvluchten uitvoerde. Het contract is volgens een woordvoerster al enige tijd ontbonden. Met de passagiersvluchten is niets loos. De ALM, voor 40 procent KLM-bezit, houdt zich naar eigen zeggen stipt aan de veiligheidsvoorschriften.

Jihad eist moordaanslag op Israëlische soldaat op

GAZA - De islamitische Jihad heeft zich maandag verantwoordelijk gesteld voor de dood van een Israëlische soldaat in de Gaza-strook. In een schriftelijke verklaring zegt de fundamentalistische groepering dat de moord onderdeel is van een 'heilige oorlog ter bevrijding van Palestina'.

Door de aanslag van zondag raakten twee andere Israëlische militairen gewond. Ze werden vanuit een voorbij rijdende auto beschoten. De aanslag vond plaats in de buurt van een joodse nederzetting waar de Israëli's volgens de afspraken van het zelfbeschikkingsakkoord de veiligheid van de kolonisten bewaken.

Jihad, een fel tegenstander van het Israëlisch/Palestijns autonomieakkoord, verklaarde dat alle guerrilla's veilig zijn teruggekeerd. Maar volgens het Israëlische leger zijn twee van de vier daders van de aanslag door de Palestijnse politie gearresteerd. De andere twee wisten te ontkomen.

KOERSEN CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK)
GELDIG OP MAANDAG 5 SEPTEMBER EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.280	1,300	1.320
PND STERLING	2.665	2.740	2.800
NED GLD (per Nf. 100)	101.62	102.34	103.14
ZW FRANCS (per Zw. frs. 100)	135.94	136.66	137.46
FR FRANCS (per Fr. frs. 100)	32,20	33.30	34.00
DUITSE MARK (per Dm. 100)	114.12	114.84	115.64
IT LIRE (per It. lire 1000)	0.81	1.11	1.17
AR FLORIN (per Afl.100)	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN (per yen 10.000)	179.33	180.19	180.99
ECU (per Ecu 100)	-.-	218.42	220.22

*voor bankpapier
**voor overboekingen en bankcheques

Ingevolge artikel 12 van het Centrale Bank-statuut stelt de Bank van de Nederlandse Antillen de koersen vast voor het deviezenverkeer.

Disconto: 5%
Beleningsrente: 6%
CD Rente 1 maand: -
Reserve Requirement: 7%
Reserve Period: 16 augustus-15 september
Indicatieve koersen overheidspapieren:
7.25 % obl. 1989/1994 koers: 100.14% Eff. rendement 2.80 % Land
8.00 % obl. 1989/1999 koers: 102.03% Eff. rendement 7.5 % Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99.17% Eff. rendement 8.375% Land
8.625% obl. 1990/1995 koers: 102.85% Eff. rendement 6.15 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 103.61% Eff. rendement 6.75 % Land
7.875% obl. 1993/1996 koers: 102.16% Eff. rendement 6.30 % Land
8.00 % obl. 1992/1997 koers: 103.77% Eff. rendement 6.85 % Eiland
8.625% obl. 1992/1997 koers: 104.11% Eff. rendement 7.125% Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 104.46% Eff. rendement 7.125% Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 102.57% Eff. rendement 7.20 % Eiland

FINANCIEEL NIEUWS

Obligatiemarkt Damrak omlaag

AMSTERDAM — De obligaties gingen vanmorgen onderuit op de Amsterdamse effectenbeurs na de negatieve opmerking over de rente van Bundesbank-president Tietmeyer. Die verklaarde vanmorgen dat de rente niet verlaagd zal worden. Integendeel, geen land kan zich onttrekken aan de stijging van de rentetarieven.

De obligatiemarkt ging prompt omlaag. De gemiddelde verliezen liepen na ruim anderhalf uur handelen op tot vier dubbeltjes. Hier en daar werd zelfs een verlies genomen van zes tot acht dubbeltjes. "De uitspraken van Tietmeyer vallen ons rauw op het dak", verklaarde een geschrokken handelaar.

Ook speelde een rol dat de dollar vanochtend lager was. De aandelenmarkt moest omlaag door de mineurstemming op de Amsterdamse markt voor vastrentende waarden. "Dit is een geanimeerde en uiterst warrige markt", aldus een beursbezoeker. De omzetten waren laag. Positieve uitzondering was Elsevier. Die steeg met vier dubbeltjes op Nf 169,90. Waarom Elsevier steeg, was niet duidelijk.

De financiële waarden lagen slecht na het sombere rentenieuws. Aegon schoof zeventig cent omlaag op Nf 99,60. ING moest veertig cent afgeven op Nf 80,20. ABN AMRO daalde twintig cent in op Nf 60.

Het beleggingsfonds Rodamco dat in het eerste halfjaar hard werd getroffen door valutategenvallers, daalde sterk. Rodamco zakte Nf 1,40 op Nf 52,80, ofwel een verlies van 2,58 procent. Vooral de neerwaartse bijstelling van de vooruitzichten kon de handel niet waarderen.

Op de lokale markt ging Econosto hard achteruit op Nf 22,50, een verlies van zestig cent. Nagron noteerde een biedkoers op Nf 90, een winst van vier dubbeltjes.

Emissie van obligaties door de Centrale Bank

WILLEMSTAD — De Bank van de Nederlandse Antillen komt op donderdag 15 september met een emissie van obligaties ten laste van de Antillen. Het betreft een 7¼ procent lening met een looptijd van vier jaar. Het doel van deze uitgifte is de herfinanciering van een eerder uitgegeven emissie van obligaties die deze maand komt te vervallen.

Vanaf volgende week maandag tot en met dinsdag 13 september kan bij alle commerciële banken worden ingeschreven op deze lening. Inschrijving geschiedt volgens het tendersysteem, waarbij de inschrijver aangeeft voor welk bedrag hij wenst deel te nemen en tegen welke koers om zodoende aan te geven welk rendement hij nastreeft met de waardepapieren.

Na de sluiting van de inschrijving zal, zoals gebruikelijk door de Centrale Bank de uitgiftekoers worden bepaald. Inschrijvers die tegen een hogere koers dan de uitgiftekoers hebben ingeschreven, krijgen, voor zover mogelijk, volledige toewijzing. Dat wil zeggen, ze doen in de lening mee voor het volledige bedrag waarvoor zij hebben ingeschreven. Inschrijvers die hebben ingeschreven tegen een koers gelijk aan de koers van uitgifte, krijgen de resterende schuldbewijzen toegekend tot dat het bedrag van uitgifte is bereikt.

De looptijd van de lening bedraagt vier jaar ingaande 15 september 1994. Op 5 april 1998 zal het uitstaande bedrag à pari aflosbaar worden gesteld.

De schuldbewijzen zijn verkrijgbaar [illegible] Deelname aan de obligatielening geldt als een risicovrije belegging.

Bij de commerciële banken en de Centrale Bank zijn brochures verkrijgbaar in het Nederlands, Papiaments en Engels waarin het tendersysteem nader wordt uitgelegd.

Kern-energie in het jaar 2000

Gemiddelde in geïndustrialiseerde landen (OESO)
24,8% in 1993
24 % in 2000
22,3% in 2010

75 Frankrijk, 59 Belgie, 42 Zweden, 40 Zwitserland, 35 Spanje, 32 Finland, Duitsland, Japan, 27 Groot Brittannie, 20 Ver. Staten, Canada, 17 Nederland

AFP Amigoe Infografiek

De industrielanden blijken de omvang van hun kernenergie te verminderen. Zo wijzen de gegevens uit van het Internationale [illegible]

Alle handelsactiviteiten gestopt

Phoenix Beheer geblokkeerd door Israëlische banken

AMSTERDAM — Handelsonderneming Phoenix Beheer vecht voor haar bestaan. Door een blokkade van verschillende Israëlische banken krijgt Phoenix geen geld meer binnen. De handelaar in vruchtesappen heeft inmiddels alle activiteiten gestaakt en ter bescherming prioriteits-aandelen geplaatst. Alleen de juridische dienst maakt overuren. Dit blijkt uit het jaarverslag over de periode 1992/93, dat door de moeilijkheden pas in augustus dit jaar is opgesteld.

Begin dit jaar liet Phoenix Beheer weten dat het belaagd werd door twee Israëlische banken. Die twee, Hapoalim en Leumi, wilden Phoenix overnemen, zo meldde de onderneming. De rekeningen werden geblokkeerd, waardoor de bodem van de kas bij het in Amsterdam gevestigde bedrijf erg snel in zicht kwam.

Phoenix is erg afhankelijk van Israël. Een groot deel van de bijna Nf 200 miljoen omzet is afkomstig uit dat land. Bijna alle grondstoffen worden ingekocht via de Israëlische handelsonderneming en partner Techen. Deze koopt vooral in bij kibboetsen. Begin dit jaar bemerkte Phoenix dat de Israëlische betalingen ophielden. De banken hadden de rekeningen geblokkeerd.

De blokkade heeft zijn uitwerking niet gemist, zo blijkt uit het verslag. Alle handelsactiviteiten zijn gestopt. De kantoren in New York en Londen zijn of worden gesloten. Voor het lopende boekjaar schiet het verlies sterk omhoog. De kosten voor advocaten en andere adviseurs zijn eveneens hoog.

Bij de pas opgerichte Stichting Continuïteit Phoenix I heeft de top inmiddels twintig prioriteits-aandelen geplaatst. Deze stichting moet de zelfstandigheid van de handelsmaatschappij waarborgen en de belangen van de kleine aandeelhouders beschermen.

De belangrijkste activiteit van directeur Keilman bestaat nu uit het innen van uitstaande leningen om zo de 'financiële positie te stabiliseren'. Wel tekent hij aan dat de onderneming 'niet in gevaar is', maar aandeelhouders moeten wel rekening houden met afschrijvingen.

De zoektocht naar geld wordt behoorlijk gedwarsboomd. Onder druk van de financiële instellingen moest de belangrijkse schuldenaar en partner van Phoenix, Techen, uitstel van betaling aanvragen. Daardoor zijn de miljoenenleningen die Phoenix aan zijn grootste handelspartner heeft verstrekt, niet meer opeisbaar. Volgens Phoenix was er geen enkele reden om Techen onder curatele te stellen.

Techen heeft meer bezittingen dan schulden, zo schrijft Keilman. Phoenix is inmiddels in beroep gegaan tegen de surséance-verklaring.

Phoenix werd in 1984 geïntroduceerd op het niet-officiële gedeelte van de parallelmarkt door het effectenkantoor Van Wijngaarden. Sindsdien is het erg rustig gebleven.

Redactie: 674744

BRASILIA - *Minister Rubens Ricupero van Economische Zaken van Brazilië heeft zijn ontslag genomen. Hij nam dit besluit nadat opmerkingen van hem waren bekend geworden die hij had geuit in wat hij had opgevat als een vertrouwelijk gesprek met een tv-journalist. Bij die gelegenheid verklaarde hij onder meer dat hij de inflatiecijfers had gemanipuleerd om daarmee de presidentskandidaat van de regering, Fernando Cardoso, een steun in de rug te geven bij zijn campagne.*
(AFP-satellietfoto)

Van Drie na overname Nederlandse vleesgigant

MIJDRECHT — Het kalfsvleesverwerkende bedrijf Van Drie heeft de onderneming Ekro Navobi uit Apeldoorn voor een onbekend bedrag overgenomen. Bij Ekro Navobi werken 350 mensen, die goed zijn voor een omzet van 700 miljoen gulden per jaar. Door de overname neemt de omzet bij Van Drie toe tot ongeveer anderhalf miljard gulden, aldus directeur en eigenaar Van Drie.

De combinatie wordt marktleider in Nederland. Van Drie houdt zich bezig met de verwerking van kalfsvlees. Ekro Navobi heeft enkele jaren geleden honderden miljoenen guldens geïnvesteerd in een nieuwe slachterij voor kalveren. Het is één van de grootste slachterijen in Nederland.

Veel kalfsvlees wordt geëxporteerd naar Italië en België. Op de Europese markt wordt de combinatie de grootste, zegt Van Drie. "Wij krijgen 15 procent van de Europese markt in handen." Volgens de topman werd hij benaderd door de eigenaar van Ekro, Gardenbroek. De Apeldoornse onderneming maakte de laatste jaren geen winst meer, onder andere door de hoge investeringskosten.

Van Drie heeft de overname na drie maanden onderhandelen voor elkaar gekregen. De ING Bank speelde een grote rol bij de besprekingen. ING is de huisbankier van Van Drie en Ekro Navobi. Hoe de financiering van de megatransactie is geregeld, wil Van Drie niet bekendmaken.

Dollar opent cent lager

AMSTERDAM — De koers van de dollar is vanmorgen op de Europese valutamarkten lager geopend. De Amerikaanse munteenheid noteerde op de wisselmarkt van Amsterdam om 10.00 uur Nf 1,7440. De slotkoers van vrijdag bedroeg Nf 1,7545.

De daling was vrijdag op de wisselmarkt van New York al tot stand gekomen. De dollar werd daar door dalende obligatiekoersen omlaag getrokken. Omdat de handel weinig om het lijf had viel de daling wat groter uit. Tijdens de eveneens dunne handel op de Aziatische markten veranderde de koers maar weinig. Ook in Europa zal de omvang van de handel naar verwachting gering zijn, omdat de Amerikaanse financiële markten gesloten zijn in verband met Labor Day.

In het kielzog van de dollar ging het pond sterling duidelijk omlaag. De Britse munteenheid daalde van Nf 2,7145 tot Nf 2,6985. De koers van de Belgische frank veerde op van Nf 5,440 per honderd tot bijna Nf 5,450.

Op de effectenbeurs van Tokyo gingen de aandelenkoersen over een breed front omlaag. Vooral de telecommunicatiefondsen boekten fikse koersverliezen. De Nikkei-index verloor 244,65 punten op 20.409,18.

Geen vrees in Duitsland voor het inflatiespook

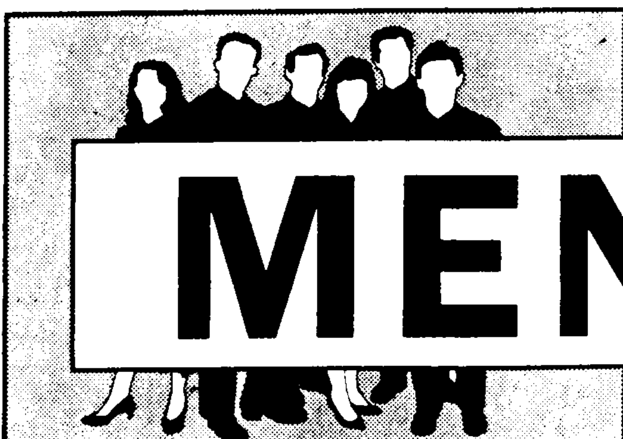
BIELEFELD — Bundesbank-president Hans Tietmeyer is niet bang dat de inflatie in Duitsland de kop zal opsteken, nu het land economisch weer de wind mee heeft. Hij verzekerde zaterdag dat de Duitse Centrale Bank vasthoudt aan haar op monetaire stabiliteit gerichte politiek.

Net als de regering rekent Tietmeyer voor 1994 op 2 procent economische groei. Bondskanselier Helmut Kohl verwacht in 1995 zelfs een groei van 3 procent. Beiden zijn daarmee optimistischer dan de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), die de in Duitsland te verwachten groei in 1994 en 1995 raamt op respectievelijk 1,8 en 2,6 procent.

Volgens Tietmeyer bevindt de Duitse economie zich op een 'solide groeipad', ook al vond hij de inflatie, die rond de 3 procent schommelt, 'onbevredigend hoog'. Hij riep de regering dan ook op tot een strenge uitgavenpolitiek en een sanering van de overheidsfinanciën en van de sociale zekerheid. Van werkgevers en werknemers verlangde hij loonmatiging zodat de inflatie niet boven de 2 procent uitkomt.

Volgens de Bundesbank-president is een deel van de economie in de nieuwe deelstaten in een overgang naar een internationaal concurrerende markteconomie. In de vroegere DDR is naar zijn zeggen grote vooruitgang geboekt. De industriële produktie is de afgelopen maanden gemiddeld met 20 procent gestegen.

Tietmeyer zei ook dat kapitaaltransfers van het westen naar het oosten voorlopig nog nodig zijn, maar dat op lange termijn de 'navelstreng' dient te worden doorgeknipt. De OESO waarschuwde Bonn er vorige week nog voor, dat de aanhoudend hoge werkloosheid de transfers in stand houdt, waardoor de ex-DDR een soort 'mezzogiorno' — zoals het van het noorden afhankelijke 'arme' zuiden van Italië wordt genoemd — dreigt te worden.

MENSEN

Vuurgevaarlijke non

Een **gevaarlijke vrouw**, gekleed als een *ninja*, gewapend met een pistool. Een hulpeloze oude dame, die slecht ziet en enigszins contactgestoord is. Ziedaar de twee visies van de politie van Lee in de Amerikaanse staat Maine, die oog in oog kwam te staan met een 63-jarige *grieks-orthodoxe non* die haar afgelegen huisje tegen indringers wilde verdedigen.

De politie wilde een brandmelding natrekken, maar werd begroet met een schot uit een vuurwapen, waarop een agent groot alarm sloeg. Vervolgens begon een beleg van twee dagen. Toen werd de politie het zat en ramde de deur in. De non werd gearresteerd omdat ze met een startpistool had geschoten. Toen ze besefte dat de agenten haar geen kwaad wilden doen, werd ze ineens spraakzaam. Zij noemde zich zuster Nau, zei in Frankrijk geboren te zijn en een groot gedeelte van haar leven in afzondering te hebben doorgebracht in een klooster.

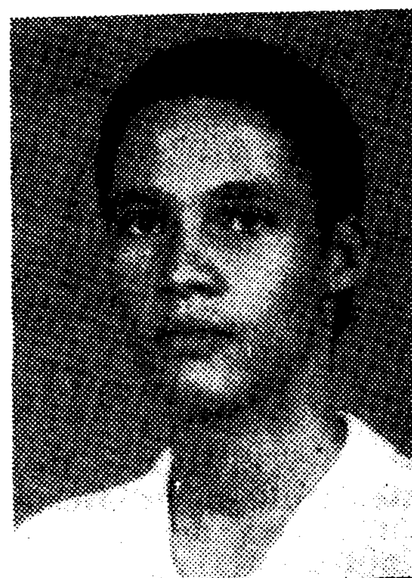

■ *De bekende Venezolaanse zanger José Luis Rodriguez en zijn vrouw zwaaien naar toeschouwers in Walt Disney World's Magic Kingdom in Florida. 'El Puma' was zojuist benoemd tot 'Grand Marshall' in de Mickey Mania Parade.*

Perverse gedachten

De Iraanse **groot-ayatollah** Mohammad Ali Araki, die alom gezien wordt als de aartsvader van de sji'itische stroming binnen de islam, heeft schotelantennes *heiligschennend* genoemd, omdat ze 'de islamitische maatschappij doordrenken met pervers westers gedachtengoed'.

Sinds de Iraanse regering een verbod op schotelantennes afkondigde op straffe van niet nader omschreven maatregelen, beheerst de populaire ontvanger het gesprek van de dag in Iran. Saudi-Arabië is Iran al voorgegaan in het verbieden van de schotels.

■ *Kortgeleden werd bericht ontvangen dat Gilbert Gouverneur II aan de Hogeschool Enschedé zijn ingenieursbul werktuigbouwkunde heeft behaald. Op korte termijn zal hij naar Curaçao terugkeren.*

"Een gastmaal aanrichten en daarvoor armen en kreupelen uitnodigen"

dat doen wij niet

PATER BRENNEKER

■ *De Cubaanse romancier Norberto Fuentes praat met de pers in Washington.*

Fuentes had juist een hongerstaking van 22 dagen achter de kiezen omdat hem in Havana een uitreisvisum voor de Verenigde Staten was geweigerd. De schrijver werd tijdens de persconferentie gesecondeerd door de Colombiaanse Nobelprijswinnaar Gabriel Garcia Marquez.

Forel aan de drugs

Gekweekte **forel** en gekweekte **paling** bevatten soms sporen van diergeneesmiddelen. Dit blijkt uit het jaarverslag 1993 van de Veterinaire Inspectie van de Volksgezondheid.

De Inspectie onderzocht 36 forellen, 25 palingen en 14 meervallen op het gebruik van verboden groeimiddelen en antibiotica. Zij trof geen verboden groeimiddelen aan. Tien forellen en zes palingen bleken echter het antibioticum *flumequine* te bevatten. De meervallen waren 'schoon'.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport noemt de situatie in de viskwekerij onbevredigend. In de relatief jonge bedrijfstak zijn antibiotica verboden, omdat voor vis geen diergeneesmiddelen staan geregistreerd. In de veehouderij mag het wel, maar geldt een wachttijd. Na het toedienen moet een bepaalde periode worden gewacht met de slacht. Vlees of vis mogen geen antibiotica bevatten om *resistentie* bij de consument te voorkomen.

Chinese donorhandel

De **mensenrechtenorganisatie** Asia Watch vindt dat de internationale medische wereld geen donororganen meer zou moeten kopen in China. Dat land haalt namelijk de organen uit *geëxecuteerde* gevangenen, zonder dat deze mensen toestemming voor transplantatie hebben gegeven.

Soms waren de slachtoffers volgens Asia Watch nog in leven op het moment dat ze op de snijtafel lagen. De organisatie beroept zich op verklaringen van artsen, juristen en overheidsfunctionarissen.

"Naar schatting worden ieder jaar zo'n 3000 organen, voornamelijk nieren en hoornvlies, bij gedetineerden verwijderd. Het gebrek aan juridische zekerheden in China leidt ertoe, dat veel mensen op een onrechtvaardige wijze worden geëxecuteerd en onbewust orgaandonor worden. Van sommige executies is bekend dat ze bewust *slecht* worden uitgevoerd, om er zeker van te zijn, dat de gevangenen nog in leven zijn op het moment dat hun organen worden verwijderd", aldus het rapport van Asia Watch.

Killer bees slaan toe

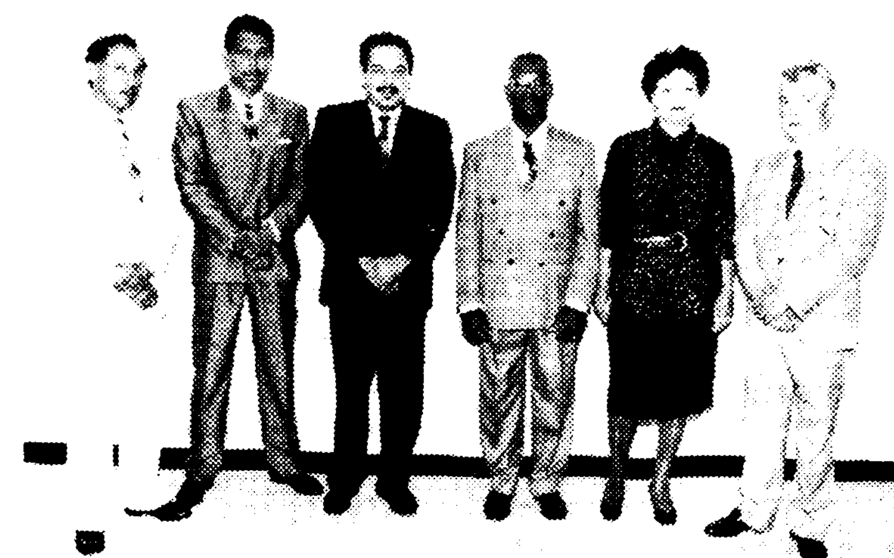
Christopher Graves is gisteren bedolven door **een zwerm bijen** die hem zeker *duizend keer* staken. Graves lag gisteravond nog in het ziekenhuis van de Texaanse stad Corpus Christi. Zijn toestand is ernstig, maar stabiel.

Zijn moeder vertelde dat haar zoon de grasmaaier aanzette om het perkje van grootmoeder te kortwieken. Hij zag de zwerm bijen uit een tegenover liggend leegstaand huis niet aankomen. "Alleen al op zijn rug werd hij 500 maal gestoken", aldus zijn moeder. Zelfs bij aankomst in het ziekenhuis moesten verplegers nog bijen van zijn kleren afslaan.

Volgens de autoriteiten gaat het om de zogenoemde *killer bees*, een soort die in 1956 vanaut een Braziliaanse bijenstal ontsnapte en noordwaarts emigreerde.

■*Kortgeleden herdachten vijf medewerkers van onze nationale carrier de ALM het feit dat zij 25 jaar geleden in dienst traden bij de luchtvaartmaatschappij. Op de foto van links naar rechts Erwin Campagnard (vluchtadviseur), Ronald Lebacs (catering), Cesar Prince (regional sales), Francisco Williams (technische dienst), Mirella Thielman (uniformenmagazijn) en Kitland Chong, president-directeur van de ALM.*

Prins onthult Dakota

In aanwezigheid van **prinses Juliana** onthult prins Bernhard op zaterdag 10 september in het DDA-gebouw op Schiphol-Oost, de tweede Douglas DC-3C Dakota van de Dutch Dakota Association (DDA).

De DDA viert met de onthulling van deze DC-3C Dakota haar bronzen jubileum. De tweede **Dakota** werd gebouwd in 1944 en is in februari 1987 door de vereniging aangekocht. Na een restauratie van 7 jaar is het vliegtuig bijna gereed om als *vliegend museumstuk* dienst te gaan doen. Er worden geregeld rondvluchten, dagtochten in binnen- en buitenland en meerdaagse trips mee georganiseerd.

Prins Bernhard is erelid en beschermheer van de Dutch Dakota Association.

■*Meryl Streep*

Streep streepje voor

De strijd om de **vrouwelijke hoofdrol** naast Clint Eastwood in diens verfilming van Robert James Wallers bestseller *The Bridges of Madison County* is ongewoon bitter geweest, constateert het Amerikaanse vakblad Variety.

Jessica Lang wilde die rol, Cher ook, Anjelica Huston en een reeks minder bekende actrices idem dito. Maar Meryl Streep kreeg de sterrol: die van een onvervulde huismoeder die een affaire begint met een fotograaf. Eastwood regisseert de film waarschijnlijk zelf.

Dood is big money

Het **thema dood** is niet langer taboe in de Nederlandse reclame. Zo laat uitvaartverzekeraar Dela in een tv-spot een veertiger zonder omhaal vertellen dat 'ie alles goed vindt, zolang ze op zijn begrafenis maar *Stormy Monday* van *Billy Holiday* draaien.

Uitvaartverzekeraar AVVL te Diemen kiest voor een meer confronterende aanpak. Vorig jaar haalde het bedrijf zich de woede van honderden Nederlanders op de hals met de slogan *Is er koffie na de dood?* AVVL kwam zèlf op de koffie. De Reclame Code Commissie veegde de boodschap van de buis. 'In strijd met de goede smaak', heette het.

Rapper rapt rel

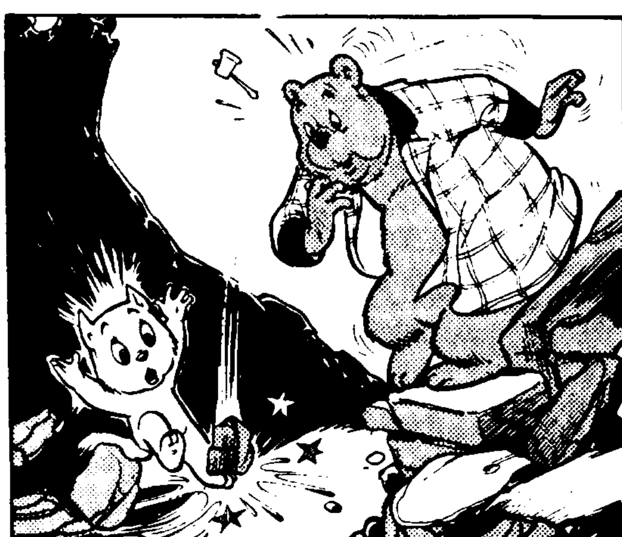
De **Amerikaanse politie** heeft rapper Luther Campbell en acht van zijn dansers gearresteerd, omdat ze zich tijdens een optreden in een nachtclub in Birmingham ontkleed hadden en onkuis hadden gedragen. Ze zouden het publiek hiermee zodanig hebben opgejut dat er met flessen naar de toegesnelde politie werd gegooid.

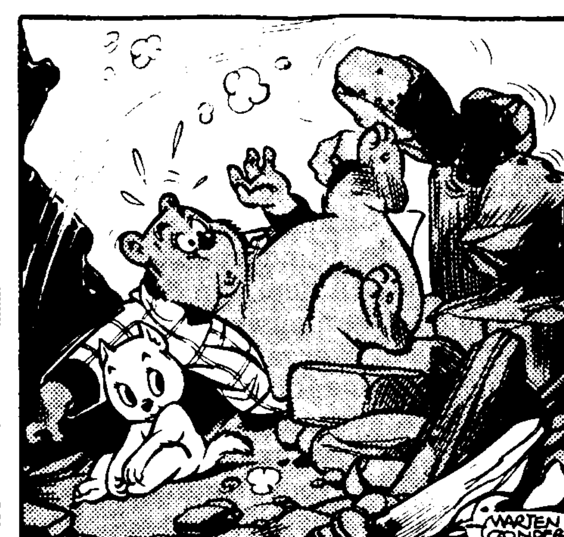
Campbell wordt beschuldigd van het aanzetten tot een rel. De vier vrouwelijke en vier mannelijke dansers moeten zich verantwoorden wegens onzedelijk en obsceen gedrag

Heer Bommel en het ontstoffen

door Marten Toonder

4331 — Nu brak er voor Tom Poes een drukke tijd aan. Onder leiding van heer Ollie werd er een begin gemaakt met de bouw van een nieuw Bommelstein en dat was geen geringe onderneming.

Want hoewel de vlakte bezaaid was met grote rotsblokken, die heel geschikt waren voor het vastschrevelen van degelijke muren, was het aanslepen een zwaar werk.

"Nu moet je niet zo zuchten, jonge vriend", vermaande de bouwmeester.

"Stel je voor, dat ik ook zou blazen! Dan zouden we niet ver komen."

"U hebt nog niets gedaan", mompelde Tom Poes, al stapelend.

"Nog mopperen ook", hernam heer Bommel. "Het is fraai. Ik zoek de geschikte hoekstenen uit en paal de grond af. Dat is verantwoordelijk werk, zoals je zou kunnen weten. Maar goed, ik zal er nu persoonlijk toe overgaan een bovenlaag aan te brengen."

Met deze woorden koos hij een handzame steen uit, beklom moeizaam de opstapeling en keek om zich heen.

"Eens kijken", sprak hij. "Daar zie ik een zwakke plek. De muren van Bommelstein mogen niet poreus zijn en daarom....."

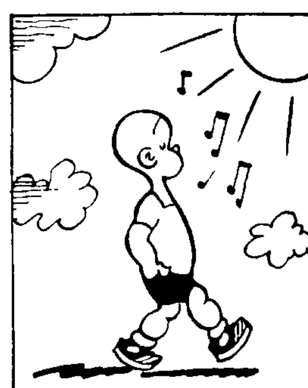
Op dat moment liet hij het rotsje uit zijn handen vallen, zodat het op pijnlijke wijze de tenen van Tom Poes kwetste.

"Kom, kom, een ongelukje!", zei heer Ollie. "Niet direct zo'n lawaai maken, jonge vriend. Het vastschrevelen van slotmuren vraagt om gestaalde karakters!"

Zo sprekende boog hij zich voorover; de muur wankelde en brokkelde daarop met de slotheer op de grond.

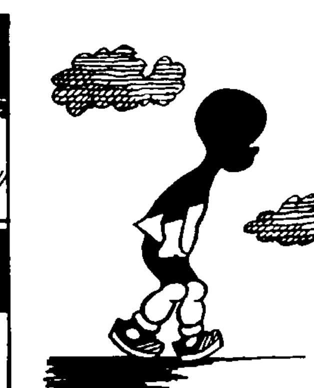
"Kom, kom, een ongelukje", zei Tom Poes, toen de stofwolken waren opgetrokken. "Het optrekken van slotmuren vraagt om een schrevelaar, heer Bommel! En u hebt het schrevelen vergeten!"

HENRY ® By Dick Hodgins

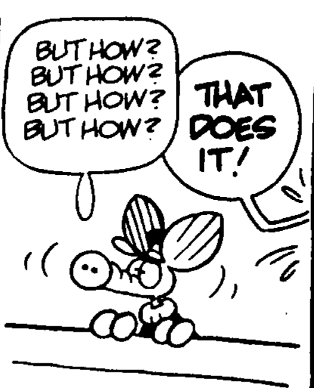

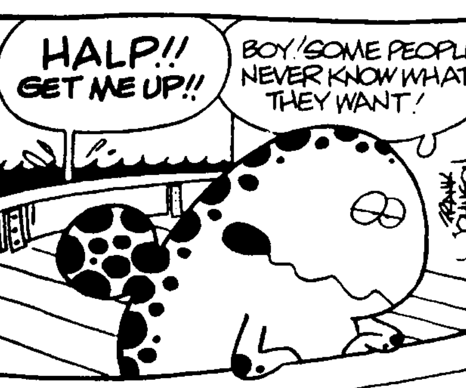

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

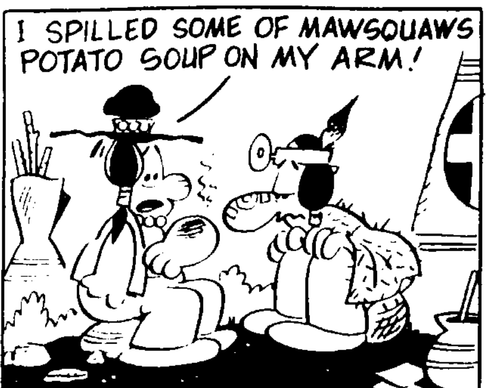

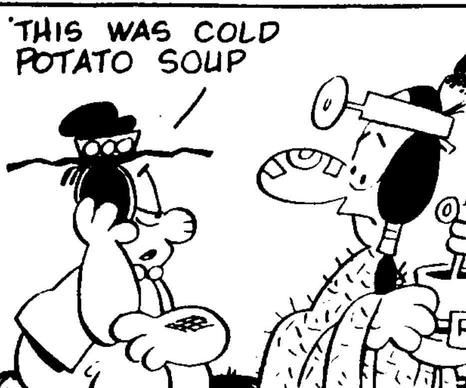

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

CURAÇAO AGENDA

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabou (derde district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen en het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'
Santa Maria 17. Tel.: 682344/682947, 682412/682574. Fax: 681000. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.
Voor de wachtzuster gelieve **tel.:** 603661 te bellen na 17.00 uur.
Telefonisch spreekuur in ieder wijkgebouw: dagelijks van **08.00-08.30/14.30-15.00 uur**
- Huize Halman Otrobanda: tel.: 628288; spreekuur: woensdag van 09.00-11.00 uur.
- Sta. Maria 17: tel.: 682344; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Bonam: tel.: 371865. spreekuur: dinsdag van 09.00-11.00 uur. **Sokudi: tel.: 367824.**
- Sentro Mediko Montagne Abao: tel.: 673711; spreekuur: woensdag van 09.00-11.00 uur.
- Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel.: 618577; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Suffisant: tel.: 687707; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Sta. Rosa: 671628; spreekuur: dinsdag van 09.00-11.00 uur.
- **Inloopspreekuur** voor zuigelingen- en kleuterzorg: vrijdag van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat. Tel.: 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING
kantoor Gosieweg 15. P.O. Box 3619. Tel.: 692231/692232. Fax: 682709; geopend van 07.00-17.00 uur. Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16; open van 08.00-16.00 uur. **Tel.: 649422.**
Voor de wachtzuster vanaf 2 september om 17.00 uur t/m 9 september om 07.00 uur gelieve **tel.: 685381 of page 310-1179** te bellen.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43. P.O. Box 3619. Tel.: 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling. Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur. Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU
Fontein 35, tel.: 648077/648387; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur. Voor de **wachtzuster** gelieve tel.: 648827 of 601760 te bellen.

APOTHEKEN

NACHTDIENST
Otrobanda:
Gosie, Gosieweg 90-A. Tel.: 379744.
Punda:
Dominguito, Caracasbaaiweg 127. Tel.: 617988.

AMIGOE
Colofon
UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
telefoon (10 lijnen): 672000
Scherpenheuvel z/n of postbus 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
ABN-Amrobank rek. nr.: 11-07-313
Maduro & Curiel's Bank rek. nr.: 874.825.10

Directie:
fax: 674084
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding
Sheila Rhodes (secretaresse)

Redactie:
fax: 674744
hoofdredacteur N. Hendrikse
chef lokale redactie Hennie Harinck

overige leden redactie:
Toon van Dongen,
Marjo Nederlof,
Bert Pasman,
Dennis Pikero,
Ronnie Rens jr.,
Lulu Jimenez (secretariaat),
Solange Isselt (opmaak)
Ronny Smiet (fotograaf)

Advertentie -afdeling
fax: 674524
acquisitie: Viola Bernardus en Janny Naaldijk
aanname advertenties: maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 uur binnen zijn.

Correspondenten:
Bonaire: Hubert Linkels - tel. 07-8627
Nederland: Victor Hafkamp

Persagentschappen: ANP en AFP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers. Foto's: AFP

Drukkerij: Rotaprint nv.

Distributie/abonnementen:
Districo nv. tel: 370503, 370504, fax: 370304

Losse nummers 60 cent

Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen NAf 16,= p/m.
Aruba: NAf 17,= p/m.
Nederland: NAf. 81,15 p/m (luchtpost) of NAf. 28,— p/m (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135

HEEFT U HULP NODIG?
Bel SOS-lijn 127!

NOODGEVALLEN/ VERMISSING OP ZEE
Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag bereikbaar!

STICHTING VERANTWOORD OUDERSCHAP
(Fundashon Famia Planea)
Assistentie geboorteregeling:
Kliniek Bitterstraat 1-A (tel.: 611323): dagelijks open van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; dokter aanwezig op maandag en vrijdag van 14.00-16.00; dinsdag, woensdag en donderdag van 08.00-11.00 uur.
Kliniek Kas Chikitu (zuigelingenconsultatiebureau): open op woensdag van 13.00-15.00 uur.

STICHTING PROTESTANTS KOOPVAARDIJWERK
(Curaçao Seamen's Mission)
Emancipatie Boulevard 42. Tel.: 375317. Open op **dinsdag t/m zaterdag** van 20.00-22.30 uur. **Radioprogramma:** elke vrijdag via Radio Hoyer II van 19.05-19.30 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 375023 of 375542.

LUCHTPOSTSLUITING
POSTKANTOOR GROOT KWARTIER
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.: 685544
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor **spoedgevallen tel.: 685917.**

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel Parera (tel.: 654300/ fax: 371713) is open van maandag t/m vrijdag 08.00-12.00/13.00-17.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: **614000 (Veterinaire Dienst)** voor de dienstdoende arts.
* * * * * * * * * * * * * * * *

WEGA DI NUMBER

zat	zon
1875	9775
0217	2096
2398	8354

CBS (kanaal 75)
MAANDAG
18.30 CBS Evening News
19.00 Entertainment Tonight
19.30 Inside Edition
20.00 Nanny
20.30 Dave's World
21.00 Murphy Brown
21.30 Love & War
22.00 Northern Exposure
23.00 News
23.35 Late Show With David Letterman
24.37 U.S. Open Tennis Late Night
01.07 Sweating Bullets
02.07 News
02.42 News Up to the Minute
05.30 CBS Morning News

ABC (kanaal 77)
MAANDAG
15.00 General Hospital
16.00 Oprah Winfrey
17.00 News
18.00 News
18.30 ABC World News Tonight
19.00 Jeopardy!
19.30 Wheel of Fortune
20.00 Coach
20.30 Coach
21.00 NFL Football
24.00 News
24.35 Nightline
01.05 Movie
02.30 News
03.00 ABC World News Now
04.30 Oprah Winfrey
05.30 ABC World News This Morning

CINE (kanaal 83)
MAANDAG
16.00 Movie: *Adios Sabata*
18.00 Movie: *Hitler's Daughter*
19.30 Movie: *Poltergeist II*
21.00 Movie: *Gator Bait II: Cajun Justice*
22.45 Movie: *Hitler's Daughter*
24.15 Movie: *Beach Red*
02.00 Movie: *Gator Bait II: Cajun Justice*
03.45 Movie: *Key Exchange*
05.15 Movie: *The Phantom of the Opera*

Belangstelling bij kopers voor Amerikaanse tv-stations

NEW YORK — De Amerikaanse tv-stations CBS en NBC staan in de belangstelling bij de amusementsindustrie in Hollywood. Volgens de *New York Times* van donderdag praat 's werelds grootste mediaconcern Time Warner met NBC-eigenaar General Electric (GE) over overname van de omroep. Het Disney-concern zou een visje hebben uitgegooid naar CBS.

Voorlopig gaat het nog om onbevestigde berichten en lijkt overeenstemming nog ver weg. Woordvoerders van Time Warner en Disney weigerden elk commentaar. NBC-president Robert Wright zei dat het artikel in de *New York Times* uit de lucht was gegrepen. Hij wilde verder niet in details treden. Een woordvoerder van het Disney-concern wilde niet 'reageren op speculatie en geruchten'.

Op de Newyorkse aandelenbeurs zat CBS, dat kan bogen op de hoogste kijkcijfers, donderdag niettemin in de lift. De koers steeg in de ochtendhandel met ruim 7 dollar tot 329 dollar. Time Warner zou niet minder dan 2,5 miljard dollar in contanten en aandelen over hebben voor de omroep en zijn kabelbelangen. GE is sinds 1986 eigenaar van het tv-station toen het RCA overnam.

De belangstelling over en weer heeft te maken met de veranderde Amerikaanse wetgeving. In 1993 heeft de federale regering twintig jaar oude wetten versoepeld die televisie-omroepen beperkten wat betreft de eigendomsrechten van programma's die zij uitzenden. Zij verlieten zich daarom op Hollywood-produkten waarvoor zij dik moesten betalen.

De nieuwe regelgeving betekent dat omroepen zoals CBS en NBC hun eigen programma's meer te gelde kunnen maken. Daarnaast mogen zij vanaf november 1995 hun programma's rechtstreeks verkopen aan lokale televisiestations.

De amusementsindustrie in Hollywood moet om diezelfde reden de bakens verzetten om inkomsten te verwerven. Time Warner heeft kennelijk daarom een oogje laten vallen op NBC.

Voor NBC is een 'huwelijk' met Time Warner lucratief omdat zij daarmee met een grote filmmaatschappij in zee gaat. Filmdochter Warner Brothers tekende onder andere voor de rolprenten *The Fugitive, The Pelican Brief* en *The Client*.

Time Warner is daarnaast de op een na grootste kabelexploitant van de VS met 24,7 miljoen abonnees in 1993. Voor het concern betekent de alliantie dat het zijn produkties kwijt kan aan ruim 200 aangesloten stations en de in CNBC ondergebrachte kabelbelangen van de omroep. Voor het Disney-concern, dat al via de kabel Disney Channel exploiteert en een omroep in Los Angeles bestiert, is het van hetzelfde laken een pak. Via CBS zou Disney een nieuwe distributiekanaal voor zijn produkties krijgen.

In de VS gonst het al een tijd van geruchten over de belangstelling van Disney voor overname van, dan wel samenwerking met televisiestations. Het concern zou ook uit zijn op ABC, dat met CBS en NBC tot de grootste drie omroepen in de VS behoort.

NBC, dat zich ternauwernood kan handhaven als een van de grote drie, wordt al jaren als overnamekandidaat gezien. Bill Cosby, die met zijn televisieshows honderden miljoenen verdiende, kwam een tijdje in beeld als kandidaat-eigenaar. Dat zelfde geldt voor Ted Turner, die met CNN furore maakte.

NBC (kanaal 85)
MAANDAG
15.00 Rolonda
16.00 American Journal
16.30 Inside Edition
17.00 News
17.30 News
18.00 News
18.30 NBC Nightly News
19.00 Extra
19.30 American Journal
20.00 Fresh Prince of Bel-Air
20.30 Blossom
21.00 Movie: *Black Widow Murders: Blache Taylor Moore*
23.00 News
23.30 Tonight Show With Jay Leno
24.35 Late Night
01.35 Rush Limbaugh
02.05 Later With Greg Kinnear
02.35 Williams TV
03.05 NBC News Nightside
05.30 News

TBS (kanaal 89)
MAANDAG
15.05 Movie: *The Last Starfighter*
17.05 Movie: *Jaws*
19.35 Major League Baseball
22.35 Movie: *Firewalker*
24.35 National Geographic Explorer
02.35 Movie: *The Adventures of Frontier Fremont*
04.35 Three Stooges
05.35 Headline News

LIFE (kanaal 91)
MAANDAG
15.00 Designing Women
15.30 Designing Women
16.00 Designing Women
16.30 Designing Women
17.00 Designing Women
17.30 Designing Women
18.00 Designing Women
18.30 Designing Women
19.00 Designing Women
20.00 Unsolved Mysteries
21.00 Movie: *She-Devil*
23.00 Unsolved Mysteries
24.00 Unsolved Mysteries
24.30 Thirtysomething
01.30 Paid Program
04.30 Paid Program

AE (kanaal 73)
MAANDAG
15.00 Home Again
15.30 Home Again
16.00 Home Again
16.30 Home Again
17.00 Home Again
17.30 Home Again
18.00 Home Again
18.30 Home Again
19.00 Home Again
19.30 Home Again
20.00 Ape Man (Part 2 of 4)
21.00 Sherlock Holmes Mysteries
22.00 Lovejoy Mysteries
23.00 Law & Order
24.00 Ape Man (Part 2 of 4)
01.00 Sherlock Holmes Mysteries
02.00 Lovejoy Mysteries
03.00 Law & Order
04.00 Movie: *The Race for the Double Helix*

Ruandezen overgebracht

■*KIBUMBA - In het vluchtelingenkamp van Kibumba in Zaïre wachten een paar honderd Ruandezen met hun gezinnen op de komst van trucks die hen naar een ander kamp in Kahindo zullen brengen. Deze plaats ligt op veertig kilometer van Goma.*
(AFP-satellietfoto)

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)
MAANDAG
17.00 Atardi Hubenil
18.02 Stop de Strop
18.30 Nederlands nieuws
18.40 Novela Valentina
19.05 Desiree's Banket
19.30 Caribscope
20.00 Telenotisia
21.00 Wega di Number Kòrsou
21.03 Sixty Minutes
22.00 Medicine Woman
23.10 NOVA
(wijzigingen voorbehouden)

TRIPOLI - Pogingen van de Libische staat twee verdachten van de aanslag op het vliegtuig dat boven Lockerbie neerstortte ervan te overtuigen dat ze in de Verenigde Staten of Groot-Brittannië terecht moeten staan, zijn mislukt.
Dit heeft de Libische leider, Muammar Gaddafi, zaterdag verklaard. Hij zei verder dat hij de twee niet kan dwingen. Als de VN-sancties tegen Libië, die in 1992 werden ingesteld rond de kwestie-Lockerbie, worden verscherpt, zal die maatregel geen enkele verandering brengen in de Libische positie. De leider van de Libische revolutie oefende kritiek uit op het besluit van Marokko, op laag niveau diplomatieke betrekkingen aan te gaan met Israël. Verder gaat hij Palestijnen, die in Libië wonen, naar de Gazastrook deporteren, om te testen of dat gebied echt 'onafhankelijk' is van Israëlisch bestuur.

A fayese

Jacques Adolphe van Henneigen

(miho konosi, komo Haime kasa di defuntu Margo di Brakapoti)

Su joenan:	Idi i Jan Henderikse-van Henneigen i famia Marcel van Henneigen i Magaly Coffie i famia Richard i Astrid van Henneigen-Henson i famia Oscar i Lourdes Maduro-van de Werf i famia Norma i Walter van Hoop-Maduro i famia Guillermo i Catharina Pieter-Janga i famia Hubert i Gloria Pieter-Carolina i famia
Su joe di kriansa:	Wilfred i Syslin Maduro-Evertsz i famia

Tur su nietu-bisanietu i sobrinonan

Su famia:	Henry van Heyningen i famia Ethel Accord i famia Ottilia van Heyningen i joenan Luis Angele i famia
Su amigunan:	Sra viuda Ilva Vinck i famia Marvis Henson Aishelien Maduro Raquel Paula dokter Leslie Wilsoe i famia Ennie Petrona i famia

Demas famia: van Heyningen, Maduro, van Hoop, Henderikse, Henson

Entiero lo tuma lugá diarason 7 sept. pa 4'or di atardi saliendo for di Ebenezer kerk na Oranjestraat pa santana protestant na Oranjestraat.
Ta risibi bishita di kondolencia for di 1'or di merdia.
Uitvaart dienst: 3:15 P.M.
Despues di entiero no ta risibi bishita di kondolencia na kas

Harde lijn legerleiding heeft succes:

Oliebonden Nigeria schorten staking op

LAGOS - De staking in de Nigeriaanse olieindustrie, die zo'n twee maanden duurt en die tot grote brandstoftekorten heeft geleid, moet worden opgeschort. De door de militaire regering van Nigeria uit hun functies gezette vakbondsleiders vroegen zondag hun leden maandag het werk te hervatten.

Een woordvoerder van de oliewerkersbond Pengassan zei dat zijn bond en de bond Nupeng na zeven uur overleg hebben besloten de staking op te schorten "in het belang van de lijdende Nigeriaanse bevolking". Milton Dabibi, secretaris-generaal van Pengassan, sprak zondag echter tegen dat deze beslissing reeds genomen is. Volgens hem wordt maandag nog overleg gevoerd met vertegenwoordigers van leden en heeft de woordvoerder zich vergist. Het overleg met de afdelingen in het land verloopt moeizaam en moet maandag worden voortgezet, volgens Dabibi.

De vakbondsleiders hebben door de maatregelen van de militaire regering grote moeite met elkaar en met hun leden te communiceren. Veel stakers keren evenwel al naar hun werk terug. De repressieve en onverzettelijke politiek van generaal Sani Abacha, die het land al tien maanden leidt, oogst succes wat het breken van de staking aangaat.

De arbeiders in de olieindustrie hadden in juli het werk neergelegd uit protest tegen de arrestatie van Moshood Abiola, de rijke Nigeriaanse oppositieleider van wie wordt aan genomen dat hij de vorig jaar geannuleerde presidentsverkiezingen zou hebben gewonnen. Abiola zit gevangen. Hij wordt beschuldigd van hoogverraad nadat hij alsnog het presidentschap had opgeëist.

De woordvoerder van Pengassan zei dat het opschorten van de staking niet inhoudt dat ook de eisen worden ingetrokken. "We zeggen nog altijd tegen de regering dat zij Abiola en alle andere politieke gevangenen, onder wie onze eigen leden, moet vrijlaten en een dialoog moet beginnen."

De Nigeriaanse medische vereniging meldde zaterdag dat Abiola ernstig ziek is. Abiola, die in een gevangenis in Abuja zit, zou aan neurologische aandoeningen lijden. Ook heeft hij last van zijn spieren en botten. Hij zou veel pijn hebben. Vorige week steeg ook zijn bloeddruk tot grote hoogte (210/149), maar dat probleem werd volgens de artsenvereniging uiteindelijk weer onder controle gebracht. "Niettemin komt de optelsom van zijn conditie uit op een ramp die te ernstig is om te bevatten." Abiola's familie zei dat de oppositieleider kampt met een hernia die hij opliep omdat zijn bewakers hem in elkaar hebben geslagen. Volgens de politie is er echter niets gebeurd en is Abiola gezond.

Fujimori beschuldigd van psychisch geweld

LIMA - Susana Higuchi, de echtgenote van Peru's president Alberto Fujimori, heeft bij een rechtbank in Lima een klacht ingediend tegen haar man. Zij eist dat de rechtbank de noodzakelijke maatregelen neemt tegen haar man, zodat hij zich voortaan onthoudt van 'psychisch en moreel geweld'.

Volgens Higuchi zou Fujimori haar beletten haar kinderen te zien, haar in het openbaar beledigen en haar alle officiële functies hebben ontnomen, omdat zij er een andere visie op nahoudt dan de president zelf.

Het echtpaar leeft een maand gescheiden, maar verkeert al veel langer in onmin. De huwelijksproblemen verergerden onlangs toen Higuchi bezwaar maakte tegen een bepaling in de nieuwe grondwet, die het familieleden van de president verbiedt zich beschikbaar te stellen voor de verkiezing van het hoogste politieke ambt. Bovendien bekritiseerde zij zijn autoritaire politiek en beschuldigde ze ministers uit Fujimori's regering van corruptie. Haar man deed volgens haar ook te weinig aan de armoedebestrijding. Higuchi liet eerder weten zelf ambities te hebben voor het presidentschap, maar zwakte dat later weer af.

De Peruaanse premier Efrain Goldenberg maakte vrijdag bekend dat minister van Justitie Fernando Vega de aantijgingen van Higuchi zal onderzoeken dat vier vroegere en huidige ministers uit het kabinet zich schuldig hebben gemaakt aan corruptie. Goldenberg is een van de vier aangeklaagde politici. "Het Peruaanse volk zal op het laatst zonder twijfel weten wie de waarheid heeft gesproken", verklaarde hij.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot dinsdagmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt en droog.
Matige tot vrij krachtige, overdag af en toe krachtige wind uit oostelijke richting (tussen tien tot 26 knopen).

WEEROVERZICHT:
Momenteel bevinden zich geen storingen die van betekenis zijn voor het weer op de Benedenwindse eilanden. In de komende 24 uur wordt weinig verandering in het weerbeeld verwacht.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	licht bewolkt	33	27	0.0
Bonaire	zwaar bewolkt	32	27	0.0
Curaçao	licht bewolkt	34	27	0.0
Sint Maarten	licht bewolkt	32	28	0.1
Amsterdam	half bewolkt)	20	17	7.0
Atlanta	licht bewolkt	26	17	0.0
Bogotá	half bewolkt	19	+8	-.-
Caracas	licht bewolkt	27	19	0.6
Kingston	licht bewolkt	33	26	0.0
New York	licht bewolkt	21	14	0.0
Paramaribo	half bewolkt	35	25	0.0
Port-of-Spain	licht bewolkt	33	24	17.6
San Juan	onbewolkt	32	27	0.0
Santo Domingo	32	24	0.0	

WEGWIJZER